

Hrvatski Glasnik

GLASILO HRVATSKOG KULTURNOG DRUŠTVA "NAPREDAK" ŽUPE SOLI

ODINA XVI

Broj 170

TUZLA, SIJEČANJ 2008.

Cijena 1 KM, 4 Kn

ISSN 1840-1260

AKTIVNOSTI HKD "NAPREDAK" TUZLA U 2007. GODINI

Hrvatsko kulturno društvo "Napredak" Tuzla je i u protekloj godini ostavilo neizbrisiv trag kada je u pitanju kulturni život grada Tuzle i Tuzlanske županije općenito. Uz naše glavne projekte Likovnu koloniju "Breške 2007.", Glasilo Hrvatski Glasnik, koje je svečano obilježilo ove godine petnaestu obljetnicu kontinuiranog izlaženja, dobili smo status Glavne područnice zbog dobrih rezultata, uspjeli smo realizirati i niz drugih aktivnosti. Također smo sudjelovali na brojnim manifestacijama koje su organizirale druge gradske institucije i udruge. U tekstu koji je pred vama, pokušat ćemo se počevši od siječnja pa do konca prosinca 2007. godine, prisjetiti najvažnijih stvari. Svoj sud o njima javnost grada Tuzle nam je davno izrekla. Na nama je da u godini koja je pred nama pokušamo učinjeno ponoviti, a eventualne nedostatke ispraviti.

■ Krajem siječnja generalni konzul g. mr. Josip Juras, predsjednik HKD "Napredak", g. prof. dr. Miroslav Petrović i glavni tajnik g. Juraj Novosel, posjetili su Hrvatsko katoličko dobrotvorno društvo "Gračanica" i razgovarali s predsjednikom g. Tomislavom Tomanom i članom Izvršnog odbora, g. Zvonimirom Šnoblom, a upriličen je i posjet gračaničkom načelniku g. Nusretu Heliću. Tom prigodom razgovaralo se o obnavljanju rada HKD "Napredak" u Gračanici i aktivnosti HKDD "Gračanica".

Izslanstvo HKD "Napredak" Tuzla se odazvalo pozivu HKC "Bunjevačko kolo" iz Subotice i 27. siječnja 2007. prisustvovalo svečanosti "VELIKO PRELO 2007". Ta je prigoda iskorištena za razgovor o dosadašnjoj suradnji, ali i o planovima za budućnost te o nastavku i poboljšanju suradnje dvaju Društava.

Članovi uprave tuzlanskoga Napretka predsjednik prof. dr. Miroslav Petrović, dopredsjednik Nikola Čiča i glavni tajnik Juraj Novosel dali su svoj doprinos i sudjelovali na Izvještajno-izbornoj skupštini HKD "Napredak" - Podružnica Brčko Distrikt, 16. veljače 2007. godine.

Napretkov tamburaški orkestar je u veljači 2007. uvećao peto druženje prijatelja KŠC "Sv. Franjo" Tuzla.

U organizaciji HKD "Napredak" Tuzla, Udruga Napretkovih studenata je 18. veljače 2007. zajedno sa FRAMOM i učenicima KŠC "Sv. Franjo" kao i Izvorno folklornom skupinom iz Ljubača posjetila i sudjelovala na tradicionalnom Pokladnom karnevalu u gradu Mohaču u Mađarskoj. Poziv nam je u ime grada domaćina uputio gospodin Đuro Šarkić, dugogodišnji sudionik Likovne kolonije na Breškama.

Poklade su obilježene i u Tuzli. Članovi Napretka su sudjelovali na tradicionalnome karnevalu u našem gradu održanom 20. veljače 2007., a koje- ga zajedno organiziraju Društvo "Hrvatski dom" Tuzla i Katolički školski centar "Sv. Franjo" Tuzla.

Društvo "Hrvatski dom" svečano je obilježilo, 13. ožujka 2007., 94. obljetnicu od osnivanja i 14. obljetnicu obnove rada Društva. Na svečanosti je g. Nikola Čiča dopredsjednik Napretka pozdravio i pročitao pismeno obraćanje predsjednika prof. dr. Miroslava Petrovića koji nije mogao prisustvovati

Galerije "Kristian Kreković" upriličili su izložbu slika pod nazivom "LACKOVIĆ I UČENIK". Izložena su djela majstora naivne umjetnosti Ivana Lackovića Croate i Drage Marelje.

Pod pokroviteljstvom Franjevačkoga samostana Tuzla i HKD "Napredak" Tuzla, Udruga "Izvorno

Na izložbi Lacković i učenik

zbog bolesti, a nastupio je i tamburaški orkestar HKD "Napredak" i KŠC "Sv. Franjo".

U organizaciji Franjevačkoga samostana Tuzla i HKD "Napredak" Tuzla, 14. ožujka 2007. godine u izložbenom prostoru Galerije "Kristian Kreković" svečano je otvorena izložba fotografija fra Mladena Karaule pod nazivom "ZAPISI DUŠE".

Franjevački samostan u Tuzli i HKD "Napredak" Tuzla, 24. ožujka 2007. upriličili su koncert klasične glazbe pod nazivom "POHVALA KRIŽU" u župnoj crkvi sv. Petra i Pavla. Tuzlanskoj publici predstavili su se umjetnici Zagrebačkog baroknog trija Renata Penezić, Branko Mihanović i Edmund Andler-Borić.

HKD "Napredak" Tuzla i Franjevački samostan u Tuzli, 25. ožujka 2007. u izložbenom prostoru

vareško" je 29. ožujka 2007. u Galeriji "Kristian Kreković" održala svoju petu po redu izložbu rukotvorina.

Članovi uprave HKD "Napredak" Tuzla su sudjelovali na svečanosti obilježavanja 4. travnja 1992. godine, jednog o najznačajnijih datuma iz novije povijesti našega grada.

U suradnji s tuzlanskim Napretkom, HKD "Napredak" Brčko Distrikt u sklopu 100. obljetnice svoga utemeljenja, a u suradnji s Vladom Brčko-Distrikta, je 13. travnja 2007. u Umjetničkoj galeriji organiziralo izložbu slika poznatih Hrvatskih umjetnika naivne umjetnosti Ivana Lackovića Croate i Drage Marelje.

Prijem ravnateljice Hrvatske matice iseljenika u prostorijama Hrvatskoga doma 21. travnja

upriličen je prijem za gospodu Katarinu Fuček, ravnateljicu HMI kojemu su nazočili generalni konzul Konzulata Republike Hrvatske u Tuzli g. mr. Josip Juras sa suradnicima, predstavnici Napretka i drugih hrvatskih kulturnih društava i udruge, boračkih organizacija, kao i hrvatskih političkih stranaka. Prisutni su ukratko iznijeli svoje potrebe gospodi Fuček, a ona je obećala pomoći projekte institucija s ovoga prostora.

U Galeriji "Kristian Kreković", 6. svibnja 2007. godine otvorena je Uskrsna izložba slika Likovne udruge HKD "Napredak" u Sarajevu. Organizatori izložbe bili su HKD "Napredak" Tuzla i Franjevački samostan u Tuzli. Izložba je bila prodajnog karaktera s ciljem prikupljanja sredstava za Napretkov fond "Ivo Andrić - Vladimir Prelog" za stipendiranje studenata.

Izložba Državnoga arhiva iz Osijeka otvorena je 15. svibnja 2007. u KŠC "Sveti Franjo" u Tuzli. Tom prigodom su se gostima obratili: mr. Dražen Kušen, Državni arhiv Osijek, g. mr. Sead Selimović, Filozofski fakultet Tuzla, g. Nikola Čiča, HKD "Napredak" Tuzla i vlč. mr. Josip Lebo, KŠC Tuzla.

Na "Jukićevim susretima 2007." koji su održani od 18. do 26. svibnja 2007. u organizaciji Hrvatskoga kulturnog društva Banja Luka, sudjelovali su predstavnici HKD "Napredak" Tuzla.

Napretkovci su sudjelovali na obilježavanju 25. svibnja 1995. - dana, kada se na Kapiji dogodio stravičan zločin - kada je ubijena 71 mlada osoba, a ranjeno preko 200 građana od četničke granate.

U organizaciji Koordinacije udruga proisteklih iz domovinskog rata HVO Soli, 26. i 27. svibnja 2007. prigodnim sadržajima upriličeno je obilježavanje 15. obljetnice od osnutka 115. HVO brigade "Zrinski" - na svečanosti su sudjelovali predstavnici HKD "Napredak" Tuzla.

U Galeriji "Kristian Kreković" 29. svibnja 2007. svečano je otvorena izložba slika akademskoga slikara Mladena Ivešića. Izložbu su upriličili Franjevački samostan svetih Petra i Pavla i Hrvatsko kulturno društvo "Napredak" Tuzla.

Na manifestaciji Dani Srebrenice, 3. lipnja 2007. bili su prisutni i članovi HKD "Napredak" iz Tuzle.

Franjevački samostan u Tuzli u suradnji s Napretkom upriličio je 3. lipnja koncert zbora "VITEŠKI AKORDI". Koncert je organiziran u povodu blagdana zaštitnika grada Tuzle, Samostana i župe Svetih apostola Petra i Pavla, a u sklopu manifestacije "Petrovo u Tuzli".

U Srebreniku je 14. lipnja 2007. obilježena prva godina rada HKD "Napredak". Svečano je otvorena knjižnica i WEB stranica Podružnice HKD "Napredak". Prisustvovala je delegacija HKD "Napredak" iz Sarajeva i iz Tuzle.

U Brčkom je 15. lipnja 2007. godine priredena velika svečanost povodom sto godina postojanja i rada HKD "Napredak" i otvorenja Doma, koji je vraćen Napretku. Velika svečanost je bila i u župnoj crkvi - slavio se blagdan Presvetoga srca Isusova. Uzorit kardinal, nadbiskup Vrhbosanski Vinko Puljić, predvodio je svetu misu i blagoslovio zvona.

VIII. MEĐUNARODNA LIKOVNA KOLONIJA "BREŠKE 2007"
Umjetnici i domaćini pred samostanom

Prisustvovala je delegacija središnje uprave HKD "Napredak" Sarajevo na čelu s prof. dr. Franjom Topićem i delegacija HKD "Napredak" Tuzle na čelu s g. Nikolom Čičom, dopredsjednikom.

U organizaciji Franjevačkoga samostana i HKD "Napredak" Tuzla, 20. lipnja 2007. u Galeriji "Kristian Kreković" upriličeno je otvaranje samostal- ne izložbe slika tuzlanskoga umjetnika Vinka Lamešića, akademskoga slikara.

Dan državnosti Republike Hrvatske svečano je obilježen u Tuzli 20. lipnja 2007. Svečanom prijemu koji je upriličio generalni konzul mr. sc. Josip Juras sa suradnicima prisustvovalo je preko 400 uglednika iz vjerskog, kulturnog, političkog i gospodarskog života. Bili su i Napretkovci.

Dan državnosti Republike Hrvatske svečano je obilježen u Tuzli 20. lipnja 2007. Svečanom prijemu

koji je upriličio generalni konzul mr. sc. Josip Juras sa suradnicima prisustvovalo je preko 400 uglednika iz vjerskog, kulturnog, političkog i gospodarskog života. Bili su i Napretkovci.

U dvorani Općine Stari Grad u Sarajevu je 30. lipnja 2007. održano 56. godišnja Skupština HKD "Napredak". Glavna tema Skupštine bilo je usvajanje novoga Statusa. Status GLAVNE PODRUŽNICE dobile su podružnice u Tuzli, Beču i Hamiltonu (Kanada) zbog dobrih rezultata rada.

Stalna aktivnost HKD "Napredak" Tuzla je i Ljetna škola njemačkoga jezika u Beču. Od 15. srpnja do 4. kolovoza HKD "Napredak" Beč organizirao je svoju devetu ljetnu školu njemačkoga jezika. U školi su bila 33 mlada iz Sarajeva, Mostara, Tuzle i Zagreba. Zasluga za ovaj projekt ponajviše pripada g. Filipu Zloušiću, predsjedniku Napretka u Beču.

Najznačajnije aktivnosti HKD "Napredak" Tuzla u protekloj godini i aktivnosti kojima je Napredak dao najveći doprinos bile su:

- redovito izlaženje glasila HKD "Napredak" - Hrvatski Glasnik;
- organiziranje Međunarodne likovne kolonije "Breške 2007.";
- brinuli smo se o Galeriji "Kristian Kreković" - zajedno s Franjevačkim samostanom u Tuzli;
- organiziranje izložaba, koncerata, posjeta, predstavljanje knjiga i dr.;
- suradnja sa Središnjicom Napretka i velikim brojem podružnica, posebice s Bečom, Zagrebom, Lukavcem, Gradačcom, Živnicama, Orašjem, Srebrenikom, Brčkom i drugima, kao i s HKC "Bunjevačko kolo" iz Subotice, kulturnim institucijama iz Osijeka, Pečuha, Mohača i dr.;
- suradnja s Franjevačkim samostanom u Tuzli, RKT župama Tuzlanskog dekanata, s Katoličkim školskim centrom "Sv. Franjo", Hrvatskim domom kao i s kulturnim institucijama: Bosanskim kulturnim centrom, Narodnim pozorištem, Međunarodnom galerijom portreta, Narodnom i univerzitetskom bibliotekom, Arhivom, Univerzitetom u Tuzli, Kućom plamena mira, Prepodom, Prosvjetom i drugim društvima u gradu;
- rad tamburaškog orkestra zajedno s KŠC "Sveti Franjo", rad sa mladim tamburašima, koji redovno vježbaju;
- svečano obilježavanje 15. godina Hrvatskoga glasnika.

- Predvođeni glavnim tajnikom gospodinom Jurjem Novoselom umjetnici Fuad Kasumović i Vinko Lamešić su ispred HKD "Napredak" Tuzla sudjelovali u radu Međunarodne likovne kolonije "Bunaric" u Subotici od 15. do 18. kolovoza 2007. Organizatori ove Kolonije su Likovni odjel HKC "Bunjevačko kolo" i Organizacijski odbor "Dužijance 2007".

- Naš dugogodišnji član Jakob Braco Krizan umro je 22. kolovoza 2007., a sahranjen je 24. kolovoza 2007. Na ispraćaju su bili Napretkovci, a od pokojnika se u ime HKD "Napredak" Tuzla i ostalih hrvatskih udruga oprostio fra Martin Antunović, dopredsjednik Napretka.

- Bili smo na svečanosti manifestacije "Srebrenik - otvoreni grad umjetnosti 2007" - pod nazivom "U kamenu i srcu muhurano", koja je održano 25. kolovoza 2007. u dvorani Doma kulture.

- VII. Međunarodna likovna kolonija "Breške 2007", koju organizira HKD "Napredak" Tuzla održana je od 2. do 8. rujna 2007. godine. Umjetnici su radili na Breškama, u Kući plamena mira i u Gornjim Hrgovima. U Gornjim Hrgovima bili su gosti HKD "Napredak" Srebrenik i motelu "Orion". Sudjelovalo je sedamnaest umjetnika iz Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Mađarske i Srbije (Subotica) kao i dva mlada studenta umjetnosti iz Tuzle.

- U sklopu Kolonije organiziran je 6. rujna 2007. Koncert BRASS kvinteta Virovitičko-podravске županije iz Virovitice, u dvorani Narodnog pozorišta u Tuzli.

- Franjevački samostan i HKD "Napredak" Tuzla organizirali su 30. rujna 2007. u Samostanskoj crkvi Koncert za orgulje Frane Thomasa Martinčevića.

- KŠC "Sveti Franjo" je 4. listopada 2007. proslavio dvanaestu obljetnicu od osnivanja. Na ovoj svečanosti sudjelovali su i Napretkovci.

- U organizaciji Franjevačkog samostana i HKD "Napredak" Tuzla, 17. listopada 2007. otvorena je izložba u Galeriji "Kristian Kreković" umjetnice Natalije Cimeše, akademske slikarice iz Bijeljine.

- Od 22. do 27. listopada 2007. održan je u Zagrebu TJEDAN HRVATA iz BiH u organizaciji Hrvatske matice iseljenika, a pod pokroviteljstvom hrvatske Vlade. Nastupio je i tamburaški orkestar HKD "Napredak" Tuzla - Katolički školski centar "Sveti Franjo" Tuzla.

- U organizaciji HKD "Napredak" Srebrenik 28. listopada 2007. organizirana je manifestacija "Dani kruha i plodove zemlje". Na ovoj manifestaciji bili su Napretkovci iz Tuzle.

- Napretkovi studenti su 10. studenoga posjetili Međunarodni sajam učila i knjiga INTERLIBER u Zagrebu.

- U Tuzli je 1. prosinca 2007. gostovao Teatar im. Aleksandre Fredvy - Gniezno, Poljska. Predstavili su se komadom "Rapsodija o Sv. Wojcehu" kojeg su odigrali u Franjevačkoj crkvi. Projekt su organizirali, Franjevački samostan i HKD "Napredak" Tuzla.

- HKD "Napredak" Tuzla, 13. prosinca je upriličilo izložbu slika nastalih na VII. Međunarodnoj likovnoj koloniji "Breške 2007". Izložba je postavljena u Galeriji "Kristian Kreković". Govorili su g. Fuad Kasumović, fra Zdravko Anđić i g. Nikola Čiča, a izložbu je otvorio g. Zlatko Dukić.

- U amfiteatru KŠC "Sv. Franjo" u Tuzli, 17. prosinca, upriličena je svečanost u povodu 15. obljetnice izlaza Hrvatskoga Glasnika, glasila Hrvatskoga kulturnog društva "Napredak" Tuzla. Pozdravnu riječ uputio je g. Nikola Čiča, dopredsjednik Napretka, a govorili su g. Juraj Novosel, glavni i odgovorni urednik, g. Jasmin Imamović, gradonačelnik Tuzle i g. Boris Čurković, a obratili su se i fra Petar Matanović, fra Zdravko Anđić, mr. sc. Josip Juras... Nastupili su i Napretkov tamburaški orkestar i FRAMA.

- Tamburaški orkestar HKD "Napredak" nastupio je na Božićnom koncertu u Srebreniku (9. 12.), u Tuzli (15. 12.) i u Lukavcu (16. 12.).

- Tradicionalni Božićni koncert održan je 22. prosinca u velikoj dvorani Bosanskoga kulturnoga centra.

- Napretkovci su bili na Božićnom prijemu u Hrvatskome domu, koji je organizirao Konzulat Republike Hrvatske u Tuzli.

- HKD "Napredak" Tuzla, kao član Koordinacije hrvatskih i katoličkih udruga i institucija TK, sudjelovalo je u organizaciji tradicionalnog Božićnog prijema upriličenog 28. prosinca u Kristalnoj dvorani Hotela "Tuzla".

- Napredak je bio i jedan od organizatora Božićnog malonogometnog turnira održanog u dvorani KŠC "Sveti Franjo" u Tuzli.

- Osim navedenih aktivnosti članovi naše uprave i naši predstavnici su pratili rad drugih institucija i udruga grada Tuzle, kako smo to u uvodu već i naznačili.

- Općina Tuzla i Tuzlanski kanton sudjelovali su u financiranju programskih sadržaja HKD "Napredak". Kanton je financirao dio troškova redovite djelatnosti. Dio sredstava primili smo od Vlade Republike Hrvatske, donatora, reklama i sl.

- Nadamo se, da će se u 2008. realno sagledati potrebe aktivnosti Napretka, Hrvatskoga Glasnika, kao i svi materijalni troškovi, uredski materijal, poštarina, telefon, internet i dr., te dohodak djelatnika.

Tuzla, siječanj 2008.

HKD "Napredak" Glavna podružnica Tuzla
Juraj Novosel

RAZGOVORI - INTERVJUI

U Hrvatskom Glasniku objavljen je velik broj razgovora sa značajnim osobama iz javnog, političkog, vjerskog i društvenog života. Objavljujemo popis osoba s kojima je objavljen razgovor - po godinama i po redu.

1992.: Jadranko Prlić i Željko Pešić.

1993.: Ante Zvonar, Ivo Andrić Lužanski, Selim Bešlić, Andreas Schless, Ivan Aralica, Slavica Bilić, Pejo Banović, Petar Anđelović, Goran Milić, Srećko Džaja, Zvonko Jurić, Vuko Cerić, Sadudin Hodžić, Šefko Mešanović, Ivan Hudolin, Hazim Šadić, Darko Bekić, Petar Anđelović, Selim Bešlić, Stipan Radić, Anto Pejčinović, Pero Vasilj, Željko Tadić, Ivica Gavran, Mehmed Bajrić, Vinko Puljić, Ivo Andrić Lužanski i Petar Matanović.

1994.: Viktor Jacković, Jadranko Prlić, Zdravko Sančević, Ivo Komšić, Krešimir Zubak, Ante Zvonar, Ivo Veselić, Franco Perko, Krešimir Zubak, Franjo Komarica, Mariofil Ljubić, Stjepan Pavić, Josip Manolić, Snježana Stjepandić, Ante Roso, Vinko Puljić, Jadranko Prlić, Franjo Pešić, Dario Kordić i Slobodan Lang.

1995.: Franjo Kuharić, Božo Rajić, Mate Granić, Mirko Batinić, Ivo Andrić Lužanski, Jadranko Prlić, Franjo Topić, Krešimir Zubak, Pero Sudar, Atif Dudaković, Pejo Banović, Petar Anđelović, Ivo Komšić, Dario Kordić, Nikola Bilić, Mladen Jozić, Filip Filipović, Anto Kovačević, Petar Guljić, Anto Pranjčić, Ivan Soklić, Petar Mijačević i Selim Bešlić.

1996.: Franjo Komarica, Petar Matanović, Izmet Hadžiosmanović, Petar Anđelović, Ivo Andrić Lužanski, Luka Markešić, Srećko Tunjić, Salih Burek, Ivo Andrić Lužanski, Petar Anđelović, Lovro Cindori, Annemaria Kury, Ivan Cvitkušić, Luka Lučić i Boro Puljić.

1997.: Mijo Anić, Petar Anđelović, Vilko Baumgartner, Franjo Topić, Ivan Hudolin, Jure Kordić, Ante Beljo, Jozo Budimlić i Ivo Divković.

1998.: Jure Ljubičić, Zdenko Tadić, Veselko Župarić, Marko Lacić, Vlado Madžarević, Ivo Andrić Lužanski, Srećko Tunjić, Ante Zvonar, Marko Kobaš, Pero Iljić, Šimo Janjić, Zoran Varivoda i Petar Matanović.

1999.: Ivo Andrić Lužanski, Franjo Martinović, Pejo Banović, Jozo Bošnjaković, Josip Šimić, Božo Tomić, Bartol Lukić, Mijo Anić, Muhamed Lugavić, Dražen Budiša, Slavica Buljan, Ivan Ravlić, Damir Zorić, Pejo Banović, Miroslav Petrović, Zdravko Tomac, Zlata Musić i Marijan Karaula.

2000.: Ivica Kovačević, Slavko Jurić, Petar Anđelović, Ante Jelavić, Vinko Puljić, Davorin Zagorščak, Franjo Topić, Marija Divković, Izudin Kapetanović, Jadranko Prlić i Željko Pešić.

2001.: Selim Bešlić, Barbara Contini, Nikola Slavuljica, Srećko Tunjić, Jasmin Imamović, Juraj Novosel, Luka Tunjić, Martin Antunović, Danica Piljić, Tomo Anđić, Stjepan Pavić, Ivana Ivaković-Kladarin, Tomislav Ljubić, Nikola Radić i Ferdo Predelko.

2002.: Ivo Divković, Miljenko Jergović, Igor Lasić, Mario Jurković, Mijo Džolan, Fuad Kasumović, Željka Čorak, Ante Zvonar, Berislav Kalfić i Mirko Jozić.

2003.: Mirjana Radić, Niko Tošić, Bajazit Jašarević, Božo Banjanin, Jugoslav Stahov, Ljubo Radić, Čestimir Dušek, Dragan Keser, Rado Pejić, Ilija Jurišić, Vlado Kerošević i Šimo Ešić.

2004.: Sakib Mujezinović, Jozo Batinić, Luka Tunjić, Martin Antunović, Žana Altumbabić, Želimir Ban, Nada Mladina i Franjo Topić.

2005.: Rešad Husagić, Emir Kabil, Josip Bošnjaković, Marko Štefanić, Luka Tunjić i Vinko Puljić.

2006.: Mijo Krešić, Zvonko Jurić, Ivo Andrić Lužanski, Rado Pejić, Anto Jokić, Josip Lebo i Zdravko Anđić.

2007.: Pero Iljić, Tomislav Toman, Zvonimir Šnobl, Vedran Čičak, Vedrana Šimić, Jasminka Mijatović, Antun Škvorčević, Tadeusz Mazowiecki, Ivan Pranjiković, Saša Broz, Sonja Jurišić, Enes Mujić i Ivo Andrić Lužanski.

J.N.

IZBORI U HRVATSKOJ 2007.

Konstituiran SABOR REPUBLIKE HRVATSKE

PREDSJEDNIK SABORA LUKA BEBIĆ

Šesti saziv Hrvatskoga sabora, u koji su izabrana 153 zastupnika konstituiran je 11. siječnja 2008. godine. Na sjednici su bili i predsjednik Republike Stjepan Mesić, članci državnih tijela i vjerskih zajednica.

Giljevi EU i NATO

Sjednicu je na početku, kao predsjednik u prošlom sazivu, vodio Vladimir Šeks, a nakon uvodnoga govora izabran je novi predsjednik Luka Bebić, kojemu su prvi čestitali premijer Ivo Sanader i predsjednik RH Stjepan Mesić. U nastupnom govoru Bebić je pozvao na suglasje svih stranaka kada je riječ o strateškim ciljevima, integraciji u EU i NATO.

"Vidim dan kad će ovaj saziv potvrditi naš ulazak u EU i NATO i očekujem da će u Nacionalnom odboru za praćenje pregovora s EU i dalje dati suglasje kad je riječ o kvaliteti ostvarivanja integracijskih ciljeva.", rekao je Bebić. Zastupnike je pozvao na odgovornost kad je riječ o očuvanju nacionalnog identiteta u globalizacijskim procesima, ali ih je upozorio da im istupi ne budu samo radi političkog samoiskazivanja, nego da trebaju širiti vrijednosti koje će "prevladati simptome podjela u hrvatskom društvu". Svoj izbor za predsjednika Sabora Bebić smatra priznanjem za dosadašnji rad i političko djelovanje, a zastupnike je pozvao da zajedno nastave i dovrše izgradnju moderne hrvatske države.

Zahvala Šeksu

Svom prethodniku Vladimiru Šeksu zahvalio je na vođenju Sabora u prošlom sazivu. Šeks je u žoprostajnom govoru zahvalio svim potpredsjednicima i zastupnicima iz prošlog saziva, koji su odgovorno djelovali i izazovnim vremenima.

Zastupnici u Saboru su iz sljedećih stranaka:

HDZ 66, SDP 56, HSS 6, HSLS 2, HNS 7, HDSSB 3, IDS 3, HSP 1, HSU 1, MANJINE 8.

U XI. izbornoj jedinici pobijedio je HDZ (81,93%) i osvojio je pet mjesta u Hrvatskom saboru. Izabrani su: Dragan Primorac, Ivo Andrić Lužanski, Ivan Bagarić, Dragan Vukić i Rade Bošnjak. Od mandata je odustao Dragan Primorac, te je u Saboru zastup-

nik dr. Goran Marić. Zastupnike u XI. izbornoj jedinici birali su hrvatski državljani koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj.

Predsjednik Sabora je Luka Bebić, a potpredsjednici su: Vladimir Šeks, Ivan Jarnjak, Josip Friščić. Oporba treba izabrati dva potpredsjednika. Kandidati su: Željka Antunović, Neven Mimica i Vesna Pusić.

NOVA VLADA

Mandatar dr. Ivo Sanader predložio je listu kandidata za novu Vladu. Sabor je glasovanjem dao povjerenje Vladi prema prijedlogu mandatar (SDP, HNS i IDS nisu podržali novu Sanaderovu Vladu).

Predsjednik Vlade:

• dr. Ivo Sanader

Potpredsjednici:

- Jadranka Kosor, potpredsjednica i ministrica Ministarstva branitelja.
- Damir Polančec, potpredsjednik i ministar gospodarstva rada i poduzetništva.
- Burda Adlešić, potpredsjednica i gradonačelnica Bjelovara.
- Slobodan Uzelac, potpredsjednik.

Ministri su:

Petar Čobanković, Božidar Kalmeta, Božidar Pankretić, Marina Dropulić-Matulović, Ivan Šuker, Dragan Primorac (ministar obrazovanja), Božidar Biškupić (ministar kulture), Damir Bajs, Ana Lovrin, Damir Polančec, Goran Jandroković, Borislav Rončević i Branko Vukelić.

Naglasici iz Sanaderova govora u novom Parlamentu:

Sigurnost i pouzdanost, to su bile ključne riječi iz Sanaderovog obraćanja novom sazivu Sabora, u kojem je zastupnicima predstavio nove ministre i program Vlade. Te su riječi karakterizirale i njegovu izbornu kampanju, kad je stranka htjela pred biračima čim više naglasiti kontrast prema glavnom konkurentu SDP-u, koji se oslanjao na riječ 'promjene'.

Hrvatski čovjek prije svega hoće sigurnost i pouzdanost i ta će sigurnost uskoro biti učvršćena ostvarenjem dvaju strateških ciljeva državne politike, odnosno ulaskom Hrvatske u euroatlantske integracije.

OSAM GILJEVA VLADE:

1. Ubrzanje pregovora s EU i ispunjavanje mjerila po pojedinim poglavljima pregovora
2. Reforma pravosuđa, borba protiv korupcije i organiziranog kriminala
3. Financijska stabilnost zemlje, smanjivanje proračunskog deficita i državnog duga
4. Razvoj sela i ruralnog prostora, da stanovništvo ne bi moralo odlaziti u gradove
5. Uvođenje poreznog broja za svakog građana, da bi se spriječio kriminal i varanje države
6. Novi pristup proračunu, u kojem će prednost imati znanost, obrazovanje i nove tehnologije
7. Obvezno srednjoškolsko obrazovanje
8. Rješavanje preostalih problema sa susjedima

Predsjednik Topić čestitao premijeru Sanaderu

Predsjednik HKD "Napredak" prof. dr. Franjo Topić je u ponedjeljak 14. siječnja uputio čestitku predsjedniku Vlade Republike Hrvatske dr. Ivi Sanaderu.

Poštovani gospodine Sanaderu,

U ime Središnje uprave Hrvatskog kulturnog društva "Napredak", svih članova i svoje osobno ime najiskrenije Vam čestitam na ponovnom izboru za predsjednika Vlade Republike Hrvatske.

Siguran sam kako ćete i nadalje zajedno s cijelom Vladom, kao i u prošlom mandatu, raditi na dobro svih Hrvata i hrvatskih građana u Republici Hrvatskoj, ali i Hrvata koji ne žive u Hrvatskoj, napose onih u Bosni i Hercegovini.

Hrvatska u svakom pogledu može biti uzor svim zemljama regije. Pokazala je kako se uspješnim projektima stvara moderna europska zemlja. Ono što mi u Napretku uvijek kažemo je to, da ništa od projekata ne bi mogli realizirati da nema ljudi, sposobnih i dobrih. I Hrvatska to pokazuje. Ništa od zacrtanog ne bi moglo biti realizirano da nije bilo onih koji su htjeli i znali voditi i s timom ostvarivati zacrtano.

Takoder izražavam svoje duboko uvjerenje kako ćete u novi proračun Republike Hrvatske, sukladno i dogovorenim i obećanim, uvrstiti i Napredak. Na taj način zajamčen je još bolji rad Napretka. Postojeće podružnice nedvojbeno će ostvarivati još bolje rezultate, a otvaraju se i mogućnosti za utemeljenje novih podružnica. U više od 80 podružnica ste pokazali koliko cijenite i poštujete Napredak i sve ono što činimo za hrvatski narod, ali i za sve ljude dobre volje. Zato vjerujemo kako ćete preko proračuna izravno osigurati financijska sredstva. Sve uloženo Napredak će višestruko oploditi.

Još jednom Vama i cijeloj Vladi želim puno uspjeha u četverogodišnjem mandatu.

S poštovanjem,
prof. dr. Franjo Topić

Razgovor povodom petnaeste obljetnice Hrvatskoga Glasnika s glavnim urednikom Jurjem Novoselom

USPJEH GLASNIKA je uspjeh ljudi koji imaju jaku vjeru, koji vole ljude, svoj grad i Bosnu i Hercegovinu

Gospodina Jurja Novosela manje-više dobro poznaje cijeli grad. U Tuzlu je došao pedesetih godina prošloga stoljeća i od tada do danas, neprestano radi i djeluje u životu našega grada. Neki će ga nazvati legendom Tuzle, iako će on u šali reći da su sve legende već odavno mrtve, drugi opet živućom enciklopedijom Tuzle, ja i mnogi drugi, pamtimo ga kao našega profesora. Bilo kako bilo, gospodin Novosel je našao svoje mjesto u srcima brojnih Tuzlaka i sasvim je sigurno jedan od simbola Tuzle.

Iza njega je bogata prošlost tijekom koje je između ostalog radio i na osnivanju Tuzlanskih fakulteta (Tehnologija i Medicina), i Univerziteta, bio predsjednik OSD Jedinstva, u danima ponosa i slave našega grada. Veliki je doprinos tijekom i nakon rata dao u radu hrvatskih kulturnih društava u našem gradu. Spomenut ću Društvo "Hrvatski dom", HSD "Zrinski" i HKD "Napredak" Tuzla.

Danas je glavni tajnik HKD "Napredak" Tuzla i glavni i odgovorni urednik Hrvatskoga Glasnika, lista koji je nedavno proslavio petnaest godina svoga postojanja. Tim povodom odlučili smo razgovarati s njim o Hrvatskome Glasniku.

Opstali smo i idemo dalje.

HG: Gospodine Novosel, na samome početku želim Vam, kao glavnome i odgovornome uredniku Hrvatskoga Glasnika uputiti čestitke povodom petnaest godina izlaza lista. Kako danas gledate na period koji je iza Vas?

NOVOSEL: Bili smo radosni ratne 1992. godine kada se rodio prvi broj, jer mnogi nisu baš vjerovali da će Hrvatski Glasnik tako dugo živjeti. To je bio težak period, posebno ratni, ali smo bili puni istinskoga zadovoljstva kod svakog novog broja. Glasnik je s ljubavlju i uživanjem pisao o našem hrvatskom i bosanskom čovjeku, strepio nad njegovom budućnošću. Opstali smo i idemo dalje.

HG: Nedavno je u amfiteatru KSC "Sv. Frano" svečano obilježena ova hvala vrijedna obljetnica. Bila je to prigoda da se na jednome mjestu okupe svi oni koji su dali svoj doprinos u pokretanju i izlaza lista. Mnogi su došli, a spletom okolnosti neki, ipak, nisu. Možete li se za sve nas još jednom prisjetiti samih početaka? Koliko je uistinu bilo teško pokrenuti Hrvatski Glasnik u ratu 1992. godine i kako se uopće došlo na ideju?

NOVOSEL: Na inicijativu gvardijana fra Petra Matanovića okupio se u prosincu 1992. godine u Franjevačkom samostanu u Tuzli popriličan broj novinara, kulturnih i prosvjetnih djelatnika i stručnih ljudi za računalnu pripremu, te je počeo rad na prvom glasilu hrvatskoga naroda u Bosni i Hercegovini nakon pada komunizma. Nazvali smo ga Hrvatski Glasnik i izabrali prvog glavnog i odgovornog urednika gospodina mr. Ljubomira Aždajića, a prvi broj je izašao za Božić 1992. godine u teško ratno vrijeme, kada je ovakvo glasilu bilo najpotrebnije našem narodu i svim građanima našega grada. Na ranijem sastanku, u studenom 1992. godine, nakon mnogih prijedloga kako informirati ljude, kako osigurati opstanak na ovim prostorima, jer je počela informativna blokada i nisu nam neke informacije koje su došle do nas bile sklone, a mnogi listovi su prestali izlaziti. Dogovoreno je, trebamo izdavati vlastito glasilu u okviru Hrvatskoga kulturnog društva "Napredak". I tako je počelo.

HG: Kakve su bile reakcije okoline, susjeda i sugrađana na pokretanje jednog žravnoskoga lista? Je li možda bilo i zlobnih komentara?

NOVOSEL: Ne sjećam se nekih loših komentara, a i ako ih je bilo, ne želim ih se sjećati. U naše uredništvo su došli ljudi i drugih naroda i vjera i zajedno s nama radili u Glasniku, što je vidljivo iz svih brojeva koji su izlazili. Glasnik je jedno vrijeme bio i jedino glasilu u Tuzli. Mnogi su nam pružali pomoć (papir iz Hrvatske - Arena i dr.). Glasnik je utjecao na konsolidiranje hrvatske zajednice, na ostanak na ovim prostorima, na snošljivost i razumijevanje i suživot svih naroda koji žive u Bosni i Hercegovini, na promicanje kulture i tradicije hrvatskoga i drugih naroda.

Hrvatski glasnik pokazatelj je kako se dobrom organizacijom, voljom, entuzijazmom i malo novaca može puno postići.

HG: Svaki posao, ukoliko ga čovjek želi kvalitetno napraviti nosi i određene probleme. Neminovno je da se u tako velikome poslu kao što je (kontinuirano) tiskanje lista naide i nailazi na brojne probleme. Što je to što od samih početaka najviše muči i pritišće ljude okupljene oko Hrvatskoga Glasnika?

NOVOSEL: Hrvatski glasnik pokazatelj je kako se dobrom organizacijom, voljom, entuzijazmom i malo novaca može puno postići. Problemi nas prate od prvoga broja, ali nismo nikada posustali. Mnogi su otišli, mnogi su došli, a neki i ostali te sudjeluju u radu od prvoga broja. Glasnik, naime, nikada nije imao profesionalne novinare, niti ih ima danas. Ima mnogo suradnika, uglavnom volontera, među profesionalnim novinarima drugih glasila, kulturno-prosvjetnim djelatnicima, svećenicima. Međutim, osjeća se potreba za stalnim uposlenicima, mladim kadrovima. Glasnik nema stalne izvore financiranja. Živimo uglavnom od donacija, reklama, prodaje, potpore Općine Tuzla, Vlade TK i ponekad Vlade Republike Hrvatske. Glasniku je potreban veći prostor, jer u postojećem nema uvjeta za nesmetan rad.

HG: Hrvatski Glasnik je sasvim sigurno temeljni i najveći projekt HKD "Napredak" Tuzla. Dva su paradoksa čini mi se vezana uz cijelu priču oko Glasnika. Prvi je hrabrost vezana uz činjenicu da projekt koji nema stalne izvore financiranja, već uvelike ovisi o dobroj volji institucija koje pomažu njegov rad, bude temeljni projekt jedne institucije kao što je Napredak, a drugi, da jedan takav projekt koji traje već petnaest godina ni do danas nije prepoznat od uže ili šire sredine? Kako komentirate te činjenice?

NOVOSEL: Dio odgovora na ovo pitanje dao sam u prethodnom pitanju. Sigurno je, da je Hrvatski Glasnik, uz Međunarodnu likovnu koloniju "Breške" temeljni i najveći projekt Hrvatskoga kulturnog društva "Napredak". Sigurno da je najveći uspjeh što list izlazi, što traje i što je dobro primljen od čitatelja, hrvatskih ustanova, firmi i svih prijatelja hrvatskoga naroda, građana našega grada, a predstavljen je u mnogim gradovima naše zemlje, Hrvatskoj, Austriji, Mađarskoj i Srbiji (Subotici). Čita se u Tuzlanskoj županiji, Bosni i Hercegovini, Hrvatskoj i petnaest zemalja u inozemstvu. Glasnik je ambasador grada Tuzle, Tuzlanske županije i Bosne i Hercegovine. Svijet je upoznat s našom kulturom, običajima i našim uspjesima i problemima. Primili smo velik broj pohvalnih kritika, ocjena i lijepih želja od značajnih osoba iz zemlje i inozemstva. Te je prema tome Glasnik prepoznat od uže i šire sredine. Odakle Vama takvo mišljenje?

HG: Kada sam rekao hrabrost mislio sam na odvažnost ljudi u Napretku da pokrenu tiskanje svoga glasila, usprkos ratu, usprkos činjenici da financijskih sredstava nije bilo, a kada sam rekao da Glasnik nije prepoznat od uže ili šire sredine, mislio sam na to da i pored svega što se s Glasnikom napravilo u proteklih petnaest godina, općinske, županijske i državne vlasti, ali i svi drugi koji bi

financijski mogli potpomoći i olakšati daljnju egzistenciju lista, do danas taj rad i trud nisu u potpunosti prepoznali, odnosno nagradili.

NOVOSEL: Smatram da je Hrvatski Glasnik pojavom i opstankom opravdao svoje postojanje. Sigurno je da su prepoznali i trud i rad, o tome govori i sama činjenica da su ljudi koji znaju značaj pisane riječi mnogo puta potvrdili da je Hrvatski Glasnik glasilu, koje rado čitaju svi građani koji drže do kvalitetne informacije, stručnog pristupa i neovisnog informiranja javnosti, da zahvaljujući uređivačkoj politici koja afirmiranjem svih naših različitosti zapravo afirmira tradicionalno dobre odnose naroda našega kraja, da je Glasnik postao faktor bez kojega bi, ne samo medijski nego i kulturni život Tuzle bio nezamisliv. List nije financijski vrednovan koliko svojim poslanjem zavređuje, ni od općinskih, kantonalnih i federalnih vlasti, niti od Vlade Republike Hrvatske, a nema ni sponzora koji bi htjeli dati, a mogu, veći doprinos. Uvjereni smo da će se stanje poboljšati, da se List neće ugasiti, jer ljudi su prepoznali da Hrvatski Glasnik stvara ozračje razumijevanja, snošljivosti i dijaloga naroda i vjera, civilizacije kulture i mira, odnosno uvažavanja drugoga i drugačijega, a to se nikada, posebno u današnje vrijeme ne može i ne smije zanemariti. Znamo da je općenito teška materijalna situacija u zemlji i to ne smijemo zaboraviti, jer i drugima nije lako.

HG: U petnaest godina postojanja brojni su ljudi dali svoj doprinos opstanku lista. Kako danas gledate na entuzijazam tih ljudi koji su kao volonteri obavljali svoj posao u ratnome periodu, ali i u poraću? Što je to što čovjeka nadahnjuje da radi ovaj posao?

NOVOSEL: Brojni ljudi - amateri, volonteri i novinari drugih glasila tijekom petnaest godina stvarali su novine koje su postigle zavidan uspjeh. Zar to nije radost za svakoga sudionika Glasila? Uspjeh Glasnika je uspjeh ljudi koji rade i koji se brinu o Glasniku. To mogu samo ljudi koji imaju jaku vjeru, koji vole ljude, svoj grad i Bosnu i Hercegovinu.

HG: Pomalo nevjerojatno zvuči činjenica da je takav entuzijazam krasio ljude, profesionalce i amatere, dok danas, i pored Odsjeka za žurnalistiku na Filozofskome fakultetu u

Tuzli, čini se da nemamo mladih ljudi, novinara koji bi 'kovali' svoj novinarski zanat na stranicama Glasnika!

NOVOSEL: Možda mlade ljude ne krasi entuzijazam, rad bez plaće ili skromni honorar koji Glasnik može dati. Međutim, dolaze mladi i imamo već više suradnika nego ranije. Vjerujem da će prepoznati ove novine i doći i pisati. Hrvatski Glasnik je otvoren za svakoga tko zna i hoće raditi. Kada budemo imali riješeno pitanje financiranja, prikladnu računalnu opremu i prostor, doći će.

Od objavljenih materijal tiskati knjigu

HG: Gospodine Novosel, od samih ste početaka u Glasniku. Kako gledate na period koji je iza Vas i Vaš doprinos Glasniku?

NOVOSEL: Ja sam posebice zadovoljan. Radim u časopisu od prvoga broja, bio sam urednik, te glavni i odgovorni urednik, autor sam preko 150 članaka. Obavljao sam i mnoge druge poslove koji nisu beznačajni da ovakvo glasilu može redovito izlaziti. Svaki novi broj - mnogo briga, ali i radosti kada list izađe iz tiska. Ne smijem iznevjeriti ljude koji mi šalju pisma i mole da i dalje radim. Mole Boga da mi podari zdravlje, strpljenje i radost uređivanja ovakvoga lista. Velik broj pisama je i objavljen. Nije moguće sve objaviti. Raditi tako mnogo u mojim godinama, čudno je ljudima. Ne tužim se, iako sam ispuštio mnoge zemaljske radosti. Neka bude: Ad maiorem Dei gloriam.

HG: Već ste trinaest godina urednik i glavni i odgovorni urednik Hrvatskoga Glasnika. Osjećate li neko posebno zadovoljstvo zbog te činjenice?

NOVOSEL: Uopće ne razmišljam o funkciji glavnog i odgovornog urednika. Razmišljam da list izlazi i da traje, da dođe do čitatelja. I to je moje zadovoljstvo.

HG: Vrijeme provedeno u radu na nekome projektu nosi sa sobom brojne zgode i nezgode. Koje su to situacije koje su se duboko urezale u Vaše pamćenje?

NOVOSEL: Sigurno je da vrijeme provedeno na nekome projektu nosi sa sobom brojne zgode i

nezgode. Bilo je mnogo zgoda i nezgoda, lijepih i ružnih stvari. Ipak, bilo je više radosti i istinskog zadovoljstva. Čemu sada o tome govoriti. To ostavimo za drugu priliku, za kraj...

HG: Nećemo sad o kraju. Koji su najveći uspjesi koje je po Vašem mišljenju List postigao?

NOVOSEL: Najveći uspjeh je što list izlazi petnaest godina u ovom uzburkanoj vremenu. Hrvatski Glasnik je sigurno najveći projekt Hrvatskoga kulturnog društva "Napredak". Oko 200 autora objavljivalo je u njemu svoje priloge s temama iz naše prošlosti, duhovne baštine, kulture, povijesti, umjetnosti, vjere. Svoj prostor na stranicama Glasnika našle su i vijesti iz katoličkih župa i hrvatskih sela, iz djelovanja Napretka, hrvatskih društava, prilozi o drevnim običajima, obrazovanju, školstvu, zdravstvu.

HG: Tko radi taj i griješi. Koje su Glasnikove najveće pogreške? Je li se nekada tiskalo nešto zbog čega ste se uredništvo i Vi pokajali?

NOVOSEL: Ima li novina bez grešaka? Tko radi taj i griješi! Važno je da se nikada nije ustrajalo u greškama. Uvijek se radilo s puno ljubavi i želje da svaki novi broj bude bolji. Žalimo kad neki dobro namjerni a posebno oni drugi, kritiziraju zlu rado, traže bolji i kvalitetniji list, uspoređuju ga s velikim ilustriranim listovima, koji imaju preko stotinu uposlenika, a znaju da i ovaj radimo uz maksimalan napor. Mislim da nemamo razloga, kajati se!

HG: Što i kako dalje, kakvi su planovi za budućnost? Kako vidite Glasnik za deset ili petnaest godina?

NOVOSEL: Naš plan je da list i dalje izlazi, da se stalno poboljšava kvaliteta lista, da se povećava naklada, da se osigura novac za redovno financiranje, da i Glasnik nađe svoje mjesto u proračunu Kantona, Općine i da oni koji mogu pomoći - pomognu da ovaj list izlazi. Želja nam je da od objavljenih materijala u Glasniku, tiskamo i uredimo nekoliko knjiga iz raznih oblasti. To će biti knjige o životu i radu ljudi ovoga kraja i koje će imati povijesnu ulogu. Ukoliko se ostvare prethodne želje, želja nam je da list izlazi petnaestodnevno. Hrvatski Glasnik sigurno će i dalje izlaziti i s novim, mladim ljudima. Snagu imamo u Franjevačkom samostanu u Tuzli i u HKD "Napredak", koji neće dozvoliti prestanak izlaza lista.

HG: Gospodine Novosel Hvala Vam za ovaj kratki razgovor. Želim Vam mnogo uspjeha u daljnjem radu.

NOVOSEL: Hvala Vam na dobrim željama. S radošću upućujem zahvale svima koji su na bilo koji način dali podršku Glasniku. Koristim priliku da se zahvalim svim suradnicima, sponzorima, donatorima, svim čitateljima, kao i predstavnicima svih pisanih i elektronskih medija jer je njihov doprinos značajan i dragocjen i vjerujem da nas neće zaboraviti ni ubuduće

RAZGOVARAO: Ivica Kovačević

SLOVO u povodu obilježavanja 15. godišnjice "Hrvatskog Glasnika"

GLASNIK DOBRIH VIBRACIJA

Predlažem Uredništvu "Hrvatskoga Glasnika" da prikupi sve tekstove iz kulturne povijesti Tuzle i tuzlanskoga kraja i da ih objedini u jednu monografiju koja bi, nedvojbeno, bila najbogatija i najsadržajnija kulturna kronika našega kraja.

"Hrvatski Glasnik" već 15 godina svjedoči pravu bosansku mjeru sudjelovanja nacionalnog u zajedničkom i zajedničkom u nacionalnom. Ovo se glasilo nikada nije zatvorilo i separiralo izvan bosanskog, tuzlanskog, dakle, multietničkog konteksta, kao što se nikada nije stidjelo etnonacionalnih posebnosti koje su, same po sebi, vrlina, a ne mana. Otud je "Hrvatski Glasnik" praktična paradigma bosanske harmonije, koja je realna samo u suzvučju posebnosti i zajedništva.

U "Hrvatskom Glasniku" ne pišu samo Hrvati, i ne tretiraju se samo hrvatske i katoličke teme, što svjedoči hrvatsku volju da se hrvatski život u BiH gradi u ambijentu napretka cjelokupnog društva. "Hrvatski Glasnik" na taj način praktično promovira maksimu da ni jednom narodu u BiH ne može biti dobro ako je ma kojem narodu loše. Uređivačka koncepcija "Hrvatskog Glasnika" svih ovih godina emitira dobre vibracije, jer ni jednog trenutka nije upala u zamku preferiranja etnonacionalnog nad onim kontekstima u kojima se to etnonacionalno ostvaruje. Stoga je "Hrvatski Glasnik", kroz stotine tekstova, afirmirao bosansku i tuzlansku baštinu, te hrvatsku baštinu u kontekstu bosanske i tuzlanske baštine, ali i cjelokupne hrvatske kulture. Na taj način naše je društvo postajalo jače ne samo za činjenice koje su afirmirane, već za jedan poseban način, za jedan poseban jezik afirmacije vrijednosti koje su i posebne i zajedničke. Zbog toga danas svi Tuzlaci mogu Kristijana Krekovića ili Ismeta Mujezinovića osjećati kao svoje slikare, a ne slikare koji pripadaju ma kojem zatvorenom krugu. Neizmjerne su zasluge "Hrvatskog Glasnika" na planu profilacije naše demokratske, multietničke i interreligijske kulture, u čijem je korijenu shvaćanje da nešto što je nečije nije nužno suprotstavljeno mome, već je to i moje, pošto se ostvaruje i realizira u zajedničkom, dakle, bosanskom prostoru.

Nema sumnje da su afirmaciji specifične bosanske kulture doprinosili i drugi, u bosanskom i u tuzlanskom kontekstu, ali, usudujemo se reći, nitko tako uporno i kontinuirano, praktično i implicitno, kao "Hrvatski Glasnik". Jer, "Hrvatski Glasnik" je nacionalni list sa najdužim kontinuiranim životom u povijesti izdavaštva Tuzle, ali i sjeveroistočne Bosne. Dakle, da preciziramo - nikada ni jedan nacionalni list u sjeveroistočnoj Bosni nije izlazio u kontinuitetu, bez prekida, punih 15 godina, a da njegov nacionalni predznak nije bio brana, već je čak bio razlog afirmaciji teksta zbog konteksta.

U tom pogledu "Hrvatski Glasnik", i njegovo uredništvo na čelu s glavnim i odgovornim urednikom gospodinom Jurjem Novoselom zaslužuju sve pohvale, kao i preporuku da budu izučavani i vrednovani kao konkretan primjer konstruktivne simbioze posebnog i zajedničkog u bosanskoj paradigmi.

Ovu vrijednost već su prepoznale mnoge institucije u koje se distribuira "Hrvatski Glasnik", u zemlji i inozemstvu, kao i mnogi inozemni pa i svehrvatski listovi koji su prenosili, komentirali ili hvalili tekstove iz "Hrvatskog Glasnika".

Višestruke su koristi koje su Tuzla, tuzlanski kraj ali i šira zajednica imali od "Hrvatskog Glasnika". Pored općenite informativne funkcije, u okviru koje su praćeni svi značajniji gradski događaji, "Hrvatski Glasnik" je ostvario i specifičnu kulturološku misiju koja je, vjerojatno, najvrednije što je ovaj list učinio.

Dakle, za 15 godina u "Hrvatskom Glasniku" su obrađene bezmalo sve značajnije kulturološke činjenice iz povijesti Tuzle i tuzlanskog kraja, tako da taj razasuti materijal predstavlja zasigurno najbogatiju kulturnu kroniku Tuzle.

Predlažem Uredništvu Hrvatskoga Glasnika da prikupi sve tekstove iz kulturne povijesti Tuzle i tuzlanskoga kraja i da ih objedini u jednu monografiju koja bi, nedvojbeno, bila najbogatija i najsadržajnija kulturna kronika našega kraja. Tuzla i treba i zaslužuje jednu takvu knjigu, a "Hrvatski Glasnik", u kome su izlazili svi ti tekstovi, ima i obavezu i čast da nas počasti jednom tako izuzetnom knjigom. Bio bi to najbolji spomenik ljubavi koju je "Hrvatski Glasnik" iskazao prema Tuzli.

U čast te ljubavi prema hrvatskome i prema bosanskome, čestitam ovaj znameniti jubilej.

Franjo Kovačević

NUNCIJ D'ERRICO RAZGOVARAO S PREDSEDATELJEM KOMŠIĆEM

Papa prihvatio vjerodajnice nove veleposlanice

Apostolski nuncij u Bosni i Hercegovini nadbiskup Alessandro D'Errico susreo se 21. siječnja s predsjedateljem Predsjedništva BiH Željkom Komšićem te mu priopćio da je papa Benedikt XVI. prihvatio vjerodajnice nove veleposlanice BiH pri Svetoj Stolicu mr. Jasne Krivošić-Prpić. Tom prigodom nuncij D'Errico je izrazio zadovoljstvo zbog prihvaćanja vjerodajnica nove veleposlanice u Vatikanu. U razgovoru nuncija D'Errica i predsjedatelja Komšića bilo je riječi i o Temeljnog ugovoru između Bosne i Hercegovine i Svete Stolice koji je potpisan prošle godine i njegovoj realizaciji. Predsjedatelj Komšić je rekao kako će nastojati da se Temeljni ugovor realizira u planiranim fazama i obećao da će se nova veleposlanica u Vatikanu Jasna Krivošić-Prpić potpuno angažirati na njegovoj realizaciji.

Komšić i Nj. E. D'Errico

Nuncij D'Errico je tom prigodom izrazio zahvalnost predsjedatelju Komšiću naglasivši kako je ostavio jako dobar dojam na Svetoga Oca i državnog tajnika kardinala Tarcisija Bertonea s kojima se sastao tijekom prošlogodišnjeg posjeta Vatikanu.

hta

MOLITVENI SUSRET

U sarajevskoj katedrali održan molitveni susret za jedinstvo kršćana

Kardinal Puljić: Poziv kršćanima za jedinstvo

SARAJEVO - U organizaciji Vijeća za ekumenizam i dijalog među religijama i kulturama Biskupske konferencije BiH u sarajevskoj katedrali održan je na prvi dan (19. 02.) molitvene osmine za jedinstvo kršćana 2008. molitveni susret koji je predvodio nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić, predsjednik Biskupske konferencije BiH, uz sudjelovanje metropolita dobrobosanskog Nilolaja i apostolskog nuncija u BiH mons. Alessandra D'Errica. Kardinal Puljić prikazao je početke i razvitak Molitvene osmine za jedinstvo kršćana koje se ove godine organizirao po stoti put i pozvao sve kršćane na molitvu za jedinstvo. Prigodnu propovijed uputio je mitropolit Nikola koji je pozvao sve da nastoje biti neprestano u prisutnosti Oca svoga nebeskoga u mislima i molitvama. Iskazanje je i hvala za sve one koji su se žrtvovali u potrazi za jedinstvom kršćana.

-Želimo ustrajati u stalnoj molitvi za jedinstvo kršćana da bismo po konkretnim znakovima pomirenja održat će se sljedeći tjedan u pravoslavnoj Sabornoj crkvi u Sarajevu, na kojoj će sudjelovati mitropolit Nikolaj, a prigodnu propovijed uputit će kardinal Puljić.

OBLJETNICA SMRTI BLAŽENOG ALOJZIJA STEPINCA

Liturgijski spomen na Stepinca 9. veljače

Obljetnica smrti blaženog Alojzija Stepinca ove godine pada prvu korizmenu nedjelju pa će se zbog crkvenih odredaba liturgijski pomen na bl. Alojzija slaviti dan ranije, 9. veljače, u župama Zagrebačke nadbiskupije, izvijestio je Ured za odnose s javnošću. Zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić predvodit će središnje euharistijsko slavlje u zagrebačkoj katedrali 9. veljače, navečer.

Škola za Europu - Katolički školski centar "Sv. Franjo" Tuzla

Vlč. Vlatko Rosić, ravnatelj KŠC "Sv. Franjo" Tuzla

ULOGA ŠKOLE JE DA IZVODI MLADE LJUDE NA PRAVI PUT

Vlč. Vlatko Rosić - rođen 16. siječnja 1979. u Zenici od oca Vinka i majke Luce, r. Marjanović. Osnovnu školu pohađao u Zenici, a srednju Klasičnu gimnaziju u Zadru. Akademске godine 1998./1999. upisuje Teološki fakultet u Sarajevu, kao svećenički kandidat. Studij teologije završio 2004. god., kada je i zaređen za svećenika Vrhbosanske nadbiskupije. Nakon toga je upisao postdiplomski studij iz pedagogije na Filozofskom fakultetu u Sarajevu, koji još pohađa. Prvotna svećenička služba je bila kratko kao kapelan u Žepču, nakon čega biva premješten u KŠC "Sv. Josip" u Sarajevu kao voditelj Internata, gdje ostaje nepune tri godine. U kolovozu 2007. biva imenovan ravnateljem KŠC - "Sv. Franjo" u Tuzli

Prvotna svećenička služba je bila kratko kao kapelan u Žepču, nakon čega biva premješten u KŠC "Sv. Josip" u Sarajevu kao voditelj Internata, gdje ostaje nepune tri godine. U kolovozu 2007. biva imenovan ravnateljem KŠC-a "Sv. Franjo" u Tuzli

HG: Već nekoliko mjeseci ste ravnatelj KŠC "Sv. Franjo" Tuzla. Velika je odgovornost biti na čelu jedne ustanove koja se bavi odgojem i obrazovanjem, pogotovu što je riječ o ustanovi koja kako je poznato od samih početaka bilježi dobre rezultate. Dobre rezultate ne samo da je potrebno zadržati, nego ih proširivati i podizati na višu razinu. Kako uspijevate?

ROSIĆ: Naravno da je jedan ovakav Centar veliki kompleks i što se tiče zgrade i što se tiče ljudi, koji je do sada bilježio velike uspjehe za što je zaslužan cijeli niz ljudi od nastavnog kadra, djece do roditelja. Naravno mi ćemo se truditi da tako i ostane, ali i da budu bolji, za što je, ponavljam, potrebna koordinacija škole, roditelja i učenika. I samo tako možemo uspeti, ako budemo zajedno surađivali. Također je činjenica je da su naši centri uključeni u jezgru sustava Katoličkih "Škola za Europu", odakle dobivaju impulse i poticaje za unaprjeđenje odgojno-obrazovnog procesa.

HG: Tuzlanski KŠC je jedan od centara koji su uključeni u sustav Katoličkih Škola za Europu. Možete li za naše čitatelje pojasniti što to zapravo znači?

ROSIĆ: Sustav Katoličkih "Škola za Europu" je projekt Vrhbosanske nadbiskupije, koja je i osnivač Katoličkih školskih centara u BiH. Dakle svih sedam KŠC-a u BiH (Sarajevo, Zenica, Travnik, Žepče, Banja Luka, Bihać i Tuzla) su uključeni u ovaj sustav. Koji je opet dio velikoga sustava katoličkih škola u Europi i svijetu. Ilustracije radi, u svijetu ima oko 250.000 katoličkih školskih ustanova koje pohađa gotovo 42 milijuna učenika. Od toga u Africi 10 milijuna učenika, u dvije Amerike 12 milijuna, u Aziji 10 milijuna, u Evropi devet milijuna i u Oceaniji osam milijuna, dok nastavnika ima oko 3,5 milijuna. Mi smo samo dio te velike obitelji, koja na sličan način pokušava odgajati i obrazovati djecu. Čak je i Vatikan prigodom predstavljanja svog novog dokumenta "Odgojati zajedno u katoličkoj školi" spomenuo pozitivni primjer našeg Sustava u kojem škole pohađaju sve nacije i religije.

HG: Smatrate li da BiH ima dobar obrazovni sustav? Da li bi nešto po Vama trebalo mijenjati na polju obrazovanja?

ROSIĆ: Naša zemlja je već započela proces reforme obrazovanja što je trajan i mukotran posao koji može trajati godinama. Potrebno je riješiti mnoštvo pitanja, no to nije razlog da mi u svojim sredinama koliko možemo i umijemo unaprjeđujemo sam nastavni proces.

HG: KŠC "Sv. Franjo" mnogi u našem gradu smatraju jedinstvenim, počevši od zgrade, njenog vanjskog i unutarnjeg uređenja, programa, projekata i sl. Koje biste Vi posebnosti ovoga Centra izdvojili?

ROSIĆ: Posebnosti ovoga centra su prije svega plan i program, koji je naš vlastiti i koji će se po potrebi mijenjati i unaprjeđivati. Zatim tu je veliki naglasak na izvannastavnim aktivnostima, koje isto tako djeluju odgojno kao i redovita nastava i čine da se učenici u školi osjećaju ugodno i školu doživljavaju kao svoj drugi dom. Mi jesmo u mnogome različiti od drugih škola, ali se ne smijemo zanositi da smo najbolji, i na tome ostati. Potrebna je zdrava konkurencija koja će i nas i druge škole poticati da budemo bolji u svome prevažnom poslanju oko odgoja i obrazovanja mladih ljudi.

HG: Smatrate li da je sadašnji program rada dobar i ima li nešto što biste mijenjali?

ROSIĆ: Sadašnji program rada je do sada dao svoje rezultate, koji su pozitivni. No ne smijemo ostati na tome nego se neprestano unaprjeđivati kako bi postizali nove rezultate. Naravno mnogo se stvari može mijenjati, kako napreduju znanost i tehnika, tako će se i program rada uspoređo s njima mijenjati. Ali uvijek u prvom planu ostaje učenik kao osoba, kojoj treba posvetiti potpunu pozornost, što ne može nadomjestiti nikakva tehnika. Stoga je individualni pristup učeniku najbolji program rada u školama, koji se može samo usavršavati izučavanjem i vježbanjem komunikacijskih sposobnosti učitelja i učenika.

HG: Kakva je suradnja sa drugim Katoličkim školskim centrima u BiH i u čemu se ona ogleda?

ROSIĆ: Suradnja se prvenstveno ogleda u tome što smo svi uključeni u Sustav Katoličkih "Škola za Europu" i imamo zajedničkog Promicatelja pomoćnog biskupa Vrhbosanskog, msgr. dr. Peru Sudara. Također na razini svih Centara postoji tijelo pod nazivom "Pedagoško vijeće" koje prati rad svih Centara i daje smjernice za rad u odgojno-obrazovnom procesu. U ovom vijeću nalaze se eminentni stručnjaci iz područja pedagoških znanosti

od kojih je jedan član i ministrica znanosti, obrazovanja, kulture i sporta TK doc. dr. Mirzeta Hadžić-Suljić. Također svi djelatnici naših centara se jednom godišnje sastanu na seminaru koji im ponudi jednu vrstu duhovne obnove, pouke iz pedagoške znanosti te prigode međusobnog upoznavanja i druženja. Od nedavno je na razini našeg Sustava uvedena i eksterna matura u kojoj sudjeluju profesori iz svih Centara i kao članovi komisija za polaganje maturanih ispita bivaju raspoređeni po drugim Centrima, kako bi se osigurala neutralnost pri polaganju maturalnog ispita. Potrebno je još spomenuti zajednički list "Izvori", koji izdaju svi KŠC-i u BiH u kojem sudjeluju učenici i djelatnici iz svih Centara sa svojim radovima.

HG: Današnji tijekovi života uopćeno, vrlo lako negativno utječu na djecu. Osim obitelji, škola je također ta koja može i mora davati doprinos u stjecanju spoznaja i iznalaženju metoda odupiranja porocima 21. stoljeća. Mnoge od tema s kojima djeca danas moraju biti upoznata, nisu dio nastavnih planova i programa. Koliko često su učenici u prigodi pratiti izvannastavna predavanja koja bi mogla obuhvatiti i ovakve teme?

ROSIĆ: Činjenica je da živimo u svijetu velikog utjecaja medija na mlade ljude, koji ujedno oblikuju njihov način razmišljanja. Mladi ljudi danas mogu biti upoznati sa svime, ali ne uvijek na pravi način. Potrebno je poučiti mlade ljude da ono što ih zanima mogu naći na pravim mjestima. Također, potrebno je u njima razvijati sposobnost kritičkog promišljanja, da sve ono što čuju, pročitaju ili vide ne uzimaju zdravo za gotovo, nego da o tome dobro promisle i donose ispravne zaključke. Uloga škole je u tome da izvodi mlade ljude na pravi put putem nastavnih i izvannastavnih aktivnosti, gdje im se nude odgovori na sva pitanja koja ih zaokupljaju. Tu dolazi na red njihova sloboda odabira prihvatiti ono što im se nudi, što je također zadatak roditelja i škole poučiti djecu da donose ispravne odluke.

HG: U zadnje vrijeme u Centru je evidentan priliv novog i mladog obrazovnog kadra. Smatrate li da su to dobri potezi i zašto?

ROSIĆ: Sve na svijetu ima svoj tijek pomlađivanja, pa tako i školski kadar. Dolazak mladog kadra ove školske godine je plod okolnosti i potreba škole. Međutim želja našeg Sustava je stvoriti kvalitetan mladi kadar koji se većinom školovao u našim Centrima, završio fakultete i došao kao djelatnik naših škola. To je dugotrajan proces koji započinje još u osnovnoj školi, preko gimnazije do fakulteta. U tu svrhu i stipendiramo neke naše odličnije učenike koji su upisali fakultete, pod uvjetom da studiraju u BiH i da će po mogućnosti ostati u BiH, i naravno ako su upisali neko profesorsko zvanje s mogućnošću zaposlenja u našim Centrima.

HG: Centar nastojite što više otvoriti prema roditeljima i uključiti ih u odgojno obrazovni proces. Uspijevate li u tome i da li su po Vama roditelji dovoljno zainteresirani?

ROSIĆ: Uključenje roditelja u odgojno-obrazovni proces u školi je jedan od zahtjeva vremena i

reforme školstva koji bi trebao unaprijediti sam školski sustav. Jer djeca se ne ponašaju ponekad isto u školi i kod kuće, stoga je potrebna komunikacija roditelja i škole, kako bi zajedno surađivali u ovom procesu sazrijevanja mladih ljudi. Naravno ovo su počeci i potrebno je roditeljima posvijestiti da su i oni jako bitni u ovom procesu.

HG: Jedan od načina angažiranja roditelja jeste i putem Udruge "Prijatelji" koja djeluje pri ovom Centru. I drugu je baš kao i Centar jedinstvena. Projekti kojima se bavi potaknuli su mnoge druge na razmišljanje da nešto slično organiziraju u svojim školama i centrima. Kakav je Vaš stav, ima li Udruga opravdanost postojanja?

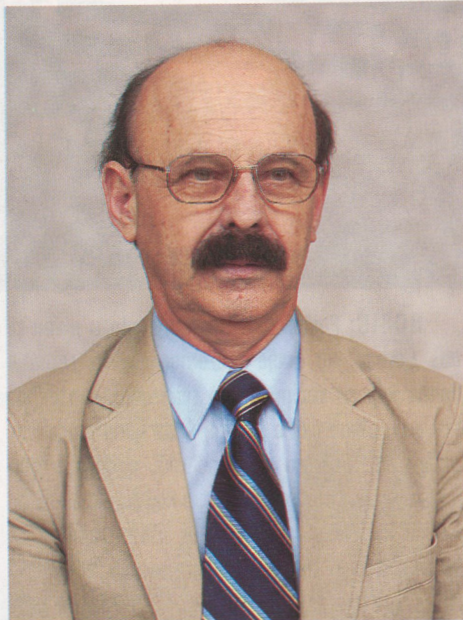
ROSIĆ: Naravno, rezultati i angažiranost članova Udruge pokazuju da je njeno postojanje opravdano. Također, činjenica da i drugi KŠC-i u BiH po uzoru na naš Centar žele ustanoviti nešto slično, govori u prilog opravdanosti postojanja Udruge. U konačnici dok bude prijatelja ovog Centra, udruga će postojati, za što se nadamo da nikada neće ponestati takvih ljudi koji će voljeti ovaj Centar, ponositi se njime i smatrati ga svojim.

HG: Za kraj našega razgovora, recite mi hoće li u skorije vrijeme biti nekih novih projekata ili drugih novina u radu KŠC "Sv. Franjo" Tuzla?

ROSIĆ: Postoji mnoštvo projekata u planu za naš Centar, no ovdje možemo govoriti samo o onima koji su većim djelom realizirani, a o onima koji su u planu ćemo govoriti kada budu realizirani. Jedan od, možemo slobodno reći, epohalnih projekata je tzv. "on-line" učenje, u koji su uključeni svi Katolički školski centri u BiH zajedno s Ministarstvom znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske koje je doniralo svim Centrima po dvije tzv. pametne, odnosno interaktivne ploče. Ove ploče su jedna vrsta velikog monitora koji je spojen s računarom i projektorom, ali se po njima može i pisati kao na tradicionalnim zelenim pločama. Također ćemo biti spojeni na mrežu gdje će svaki učenik i nastavnik imati svoj elektronički identitet,

Fra Martin Antunović,

direktor Opće gimnazije pri KŠC "Sveti Franjo" Tuzla

Rođen u Ulicama kod Brčkog u brojnoj obitelji. Osnovnu školu završio u Ulicama, a više razrede u Brčkom.

Franjevačku klasičnu gimnaziju završio je u Visokom, Franjevačku teologiju u Sarajevu i diplomirao na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu. Obavljao službe kapelana, župnika i gvardijana. Od 1996. predaje Povijest religija u Gimnaziji KŠC u Tuzli. Od 1997.-2001. vršio je službu ravnatelja KŠC "Sv. Franjo" u Tuzli, a od 2001. do danas direktor je Opće gimnazije KŠC "Sv. Franjo" - "ŠKOLE ZA EUROPU". Godine 2002. i 2003. pohađao i završio školu za ravnatelje i menadžment u Ljubljani gdje je položio ispit za ravnatelje i dobio diplomu direktora-menadžera za srednje škole.

Fra Martin Antunović je i foto reporter u redakciji mjesečnika Hrvatski Glasnik u Tuzli, a zadnjih nekoliko godina i urednik fotografije u istim novinama, te dopredsjednik HKD "Napredak" Tuzla. Hobi mu je fotografija, a najviše radi dokumentarnu, pejzaže i umjetničku fotografiju.

HG: Kada je osnovana Gimnazija i kako i na koji način ispočetka djelovala? Kako se kroz godine razvijala i proširivala i kakva je situacija danas po broju učenika, nastavnog kadra, prostora i slično?

Opća gimnazija je počela s radom 6. studenoga 1995. kao podstanar u OŠ "Pazar" u Tuzli sa 102 učenika u četiri odjeljenja. Nekoliko vrsnih profesora prešlo je iz drugih srednjih škola i gimnazije u novoosnovanu gimnaziju i činilo je jezgro. Bila je to prva direktorica Marica Petrović, prof. Kata Marić, prof. Smiljka Lukanović, prof. Tomka Divković, prof. Ivica Ivanić, prof. Romeo Knežević, prof. Snježana Bilalović i prof. Kućanski, te profesori s fakulteta kao vanjski suradnici kao dr. Jugoslav Stahov i prof. Ljubomir Azdajić, prof. Juraj Novosel, fra Petar Matanović fra Mladen Jozić (prvi ravnatelj) itd. Iako nije imala svog prostora škola je puno obećavala. To je bila prva škola na hrvatskom jeziku, plan i program bio je obogaćen novim predmetima i očekivala se uskoro gradnja novog Centra. Osnivač škole i garant bila je Vrhbosanska nadbiskupija u Sarajevu koja je već otvorila takve centre u Sarajevu i Zenici. Interes za ovu školu bio je velik. Godine 1997. broj odjeljenja narastao je na 8, a broj učenika na 190. U OŠ "Pazar" nije bilo više prostora. Ministarstvo je dodijelilo Gimnaziji novi prostor u Mašinskoj školi koja je radila u drugoj smjeni iduće četiri godine do izgradnje i preseljenja u novi KŠC u Klosserskoj ulici 2001. Broj učenika povećao se na 260 i 10 odjeljenja. Iako je radila u otežanim uvjetima škola je postigla značajne rezultate, svrstala se među vodeće škole u regiji i mnogi povratnici iz Europskih zemalja prepoznali su ovu školu sličniju onoj kakvu su pohađala njihova djeca na Zapadu. Od 2001. do danas Gimnazija radi u svom novoizgrađenom KŠC "Sv. Franjo". Uvjeti su optimalni. Centar je građen namjenski i škola ima sve potrebne sadržaje od učionica, opremljenih kabineta, amfiteatra, opremljene sportske dvorane, knjižnice itd. Radi samo u prvoj smjeni i ima dovoljno i vremena i prostora za sekcije i izvannastavne sadržaje. Najveći broj učenika bio je 377 školske 2004./05., a danas broji 325 u 12 odjeljenja. (Ovu i iduću godinu u srednje škole se upisuje ratna generacija sa smanjenim natalitetom od 2.500 učenika na TK i manjak učenika se pokazao u svim srednjim školama). Danas imamo kvalitetan profesorski kadar zastupljen i potpun predmetnim profesorima.

HG: Kakva je po Vama bila uloga osnivanja jedne katoličke škole u to vrijeme u Tuzli?

Gledajući s distance od dvanaest godina i deset generacija maturanata koji su završili ovu Gimnaziju očito je da je taj potez bio promišljen, hrabar i mudar sa dalekosežnim posljedicama za stanovnike

ove regije, posebno za Hrvate-katolike, ali i za pripadnike drugih naroda jer je škola multinacionalna i multireligiozna, i pohađaju je učenici svih naroda i vjera. Pokazalo se mnogo toga. Da su pozitivne promjene moguće u školstvu, da škola može biti neovisna o političkim i ratnim utjecajima. Da je uz kvalitetno osnovno i srednje obrazovanje potreban staviti veći naglasak na odgoj, stalno insistirati da učenici uz potrebno znanje moraju ostati odgojeni, vrijedni, odgovorni i čestiti ljudi. Ako imate dobre i motivirane profesore oni i u teškim uvjetima postižu odlične rezultate. Roditelji su uvidjeli da ne moraju slati djecu na Zapad u kvalitetne škole, da one mogu postojati i postoje i kod nas. Poslije otvaranja i OŠ uz Gimnaziju u KŠC mnoge roditelje je zadržalo da ne iseljavaju, a mnoge ohrabrilu na povratak. Oni koji su vidjeli svoju budućnost negdje vani uvidjeli su da ona može biti i ovdje. Česte delegacije koje dolaze u naš Centar, kad vide zgradu čistoću, red, rad i opremljenost škole, diplome i priznanja, žišćuđuju se da takva škola postoji u Tuzli i BiH.

HG: Da li ste se susretali s nekim problemima po pitanju programa rada, nastavnog kadra, pravila i slično?

Nekih ozbiljnijih problema uz rad Gimnazije do danas nismo imali. Brzo po osnivanju registrirani smo kao Javna ustanova i ušli u proračun Ministarstva prosvjete i imali isti tretman kao i ostale srednje škole. Sve promjene i novosti koje su uvedene bile su uz znanje i suglasnost PPZ-a i Ministarstva prosvjete. Oni su poštivali našu posebnost, a škola je poštivala Zakon o srednjem obrazovanju i sudjelovala u svim aktivnostima. Sva vrednovanja, nagrade i priznanja koja smo do danas postigli dodijelilo je Ministarstvo, PPZ, Univerzitet i grad Tuzla, jer su u ovoj školi prepoznali kvalitetnu europsku školu. Mnogo toga što se pokazalo dobro i druge škole su preuzele od nas. Mogao bih reći da je suradnja ostala obostrana i dobra.

HG: Mnogi su mišljenja da je osnivanje katoličkih škola u BiH doprinijelo podizanju obrazovanja na jednu višu razinu. Dijelite li takvo mišljenje?

Uvjeran sam da je tako. Uvedeno je kvalitetno europsko školstvo. Stalna izobrazba profesora i osuvremenjivanje nastave, opremanje škola suvremenim učilima traže i od profesora i učenika evropske standarde. Povratne informacije s fakulteta, gdje se školuju naši bivši učenici i uspjesi koje tamo postižu najbolje to potvrđuju.

HG: Rezultati koje postižu vaši učenici su uistinu za svaku pohvalu. Nemoguće je nabrojiti sve, stoga nam nabrojite samo najznačajnije.

Na našem kantonu postoje 33 srednje škole. Postoji dosta kvalitetnih gimnazija koje se bore za poziciju i učenike, posebno sada kada je smanjen natalitet i pitanje je biti ili ne biti. Postoji nekoliko pokazatelja uspjeha. Potreban broj odjeljenja i učenika za upis svake godine u prve razrede. Us-pjeh na maturi i procent upisa učenika na fakultete te njihov završetak studija u roku i proglašenje tih učenika srebrenim i zlatnim. Tu smo postigli očekivane rezultate. Postoje brojna natjecanja koje provode svake godine PPZ i Ministarstvo prosvjete na općinskoj, kantonalnoj, federalnoj i državnoj razini, a kod nas i na nivou svih KŠC-a u BiH. Sudjelujemo svake godine na svim razinama i postigli smo zapažene rezultate iz engleskog jezika, fizike, matematike, kemije, civitasa, ekologije, Prve pomoći, košarke. Na stvaralaštvu TK na kojem je sudjelovalo 12.000 učenika Gimnazija je osvojila dva prva mjesta uzastopno tri godine i dobila dva Specijalna priznanja iz oblasti Zbornog pjevanja i likovnog stvaralaštva. Uz priznanja dobili smo TV u boji i vriedan kolor štampač. Svake godine Ministarstvo i PPZ vrši vrednovanje cjelokupnog rada škola i proglašavaju i dodjeljuju nagrade najuspješnijim školama. Gimnazija je u proteklih nekoliko godina među tri najuspješnije škole u TK, a u ovoj godini zauzela je drugo mjesto i dobila laptop i digitalni foto-aparat. To je veliko priznanje Gimnaziji i KŠC-u. Naravno tu je i Plaketa grada Tuzle prigodom 10.obljetnice KŠC-a i brojna druga priznanja.

HG: Tu su i jedinstveni projekti koje realizirate svake godine. Možete li izdvojiti neke?

Uz redovnu nastavu škola je prepoznatljiva po sekcijama i izvannastavnim aktivnostima. Brojni su nastupi tamburaškog orkestra, Gimnazijskog zbora,

likovne sekcije, plesne skupine, košarkaške muške i ženske ekipe. Prigodom dana Centra "Sv. Franje" nastupaju skoro sve sekcije. Uvijek je to kvalitetan program. Dan kruha i zahvala za plodove zemlje s izložbom kruha i krušnih proizvoda upriličuje se koncem listopada. To je manifestacija koja privlači brojne roditelje, posjetitelje i medije. Prigodom Božićnih blagdana organiziramo izradu i prodaju Božićnih čestitki i jaslca te Božićnu priredbu za učenike i roditelje. Prigodom Valentinovala nastupa školski bend i plesne skupine koje osmišljavaju zabavu, a likovna sekcija ikonografiju. Glavni nositelji aktivnosti oko organizacije pokladnog karnevala u gradu Tuzli tradicionalno su učenici KŠC-a, OŠ i Gimnazije uz ostale hrvatske udruge. Vrši se izbor i

Profesorski zbor

nagrada najoriginalnijih kostima grupe i pojedinaca. Jedna od najznačajnijih manifestacija je Večer druženja prijatelja KŠC-a na kojoj se okuplja 500-600 roditelja, bivših učenika i prijatelja Centra. To je zajednička večer u sportskoj dvorani koju organizira školsko udruženje Prijatelj KŠC. Uz večeru obično je bogat kulturni program s aukcijom slika učeničkih radova i tombolom. Majčin dan obilježava se prigodnom priredbom u svibnju, a sportski susreti svih KŠC-a u BiH svake godine organizira se u drugom centru. Sudjeluju sve škole u nekoliko sportskih disciplina. Uz završetak školovanja i maturu postoji nekoliko manifestacija. Svečani ispraćaj maturana-

Povratne informacije koje dobivamo na Druženju maturanata pokazuju da je tako. Naši maturanti nastavljaju školovanje najviše u Tuzli, Sarajevu, Mostaru, Osijeku, Zagrebu, Dubrovniku i zemljama zapadne Europe i Amerike. Neki od njih uspješni na Međunarodnom pravu, ekonomiji, medicini, neki od njih specijaliziraju, dok su drugi na postdiplomskom studiju, neki rade na fakultetima. Nije nikakvo čudo da se šest njih vratilo nakon završetka studija u Gimnaziju i rade kao profesori. Značajan broj proglašen je srebrenim i zlatnim studentima. Važno nam je da većina uspješno i u roku završavaju upisane fakultete.

HG: Ovo je jedna od rijetkih škola koje održavaju kontakte s bivšim učenicima i nastoje ih i dalje okupljati oko škole i Centra. Zašto to činite?

U našem Centru postoji školsko udruženje Prijatelj KŠC-a u koje se uključuju roditelji učenika, profesori, bivši učenici i prijatelji Centra. Oni ostaju prijatelji i nakon završetka školovanja. Dva su termina za njihovo godišnje okupljanje: Večer druženja prijatelja u veljači i predzadnja subota u kolovozu kada se okupljaju uglavnom maturanti svih generacija, bivši učenici. Škola i Udruženje su im servis, a oni ostalo organiziraju. Druženje se pokazalo privlačno i korisno za sve. Tu se međusobno upoznaju, druže, izmjenjuju informacije oko upisa, uvjeta školovanja, stipendija, smještaja u domovima a koji su završili fakultete i rade izmjenjuju informacije o poslu i uvjetima rada, poslovnim kontaktima. Škola prati njihov studij i životni put, a oni kao pravi prijatelji sugeriraju školi što bi trebalo promijeniti i popraviti. Tako i nakon školovanja ostajemo povezani kao prijatelji. Oni ovaj Centar osjećaju kao svoj i rado u njega navraćaju.

HG: Što biste poručili svojim učenicima?

Želim pozdraviti sve sadašnje i bivše učenike naše škole, njihove roditelje i prijatelje KŠC-a i čitatelje HG. Ujedno ih pozivam na Večer druženja prijatelja KŠC-a 5. travnja. Sastanak svih maturanata je i ove godine predzadnja subota u kolovozu, 23. 8. Svima želim sretnu i uspješnu 2008. godinu.

Ankica Stjepić Ćosić

Žana Altumbabić, direktorica Osnovne škole pri KŠC "Sveti Franjo" Tuzla

Rođena 1973. godine u Tuzli, Gimnaziju "Meša Selimović" završila je 1991. i te iste godine upisala Pedagošku akademiju u Tuzli, odsjek biologija-kemija. Od 1995. godine radi u Osnovnoj školi "Jala" kao nastavnica biologije i građanskoga obrazovanja. U Osnovnoj školi "Mejdan" radila je od 1999. do 2001. godine kada prelazi u Katolički školski centar. Najprije je obavljala poslove nastavnice biologije i kemije u Osnovnoj školi "Sveti Franjo", a od rujna 2002. godine obnaša dužnost direktorice. Godine 2006. diplomirala i na Nastavničkom fakultetu u Mostaru, odsjek pedagogija. Uključena u više domaćih i međunarodnih projekata koji tretiraju problematiku odgoja i obrazovanja. U okviru stručnog usavršavanja boravila u SAD-u (University of Missouri – International Center for Psychosocial Trauma – Columbia), Italiji (Per costruire l'Europa impariamo ad incontrarci, Bologna) i Velikoj Britaniji (Buckinghamshire County).

HG: Kada je osnovana Osnovna škola, kako i na koji način je ispočetka djelovala?

Osnovna škola "Sveti Franjo" je počela s radom školske 2001./2002. godine. Svaki početak je težak, pa takav je bio i naš. Dobili smo prelijepu zgradu čije je zidove trebalo oživjeti. Veliki je zadatak pred nama opremiti školu potrebitim učilima, suvremenim didaktičkim materijalima. Prošlih školskih godina učinjeno je mnogo toga na ovome planu, a i dalje nastavljamo s ovim aktivnostima.

HG: Ako se dobro sjećam na samom početku, dakle prve godine nije upisan veliki broj učenika. Mnogi su na neki način izražavali bojazan da li će jedna takva škola uopće uspjeti opstati u našem gradu. Međutim, situacija se za vrlo kratko vrijeme drastično promijenila tako da je redovito bivalo daleko više zainteresiranih od broja učenika koje je škola mogla upisati. Jesam li u pravu?

Prve godine smo upisali 311 učenika koji su bili raspoređeni u 11 odjeljenja, a radi usporedbe, danas imamo 516 učenika i 20 odjeljenja. Svakako je postojala bojazan hoće li naša škola opstati u gradu, ali mi smo, za relativno kratko vrijeme, uspjeli svojim radom i zalaganjem, zadobiti povjerenje učenika i njihovih roditelja. Škola treba biti sposobna pružiti mladim ljudima znanje i sredstva koja će im omogućiti pronalaženje svog mjesta u društvu, koje je vrlo snažno obilježeno tehničkim i znanstvenim znanjem i vještinama. Istodobno, ona treba biti sposobna, iznad svega, pružiti solidnu osobnu izgradnju. Upravo solidan odgoj želimo učiniti najjačim područjem naše škole, jer opasni su ljudi znanja i moći bez temeljnih ljudskih kvaliteta – istinoljubivosti, pravičnosti, skromnosti. U današnjem vremenu, kada je odgoj, čini se, na margini, naša nastojanja roditelji prepoznaju i stoga vrlo često imamo veći broj prijavljenih učenika nego što ih možemo upisati.

HG: Koliko je uposlenika bilo po osnutku, a koliko danas u Osnovnoj školi?

Školske 2001./2002. godine je bilo uposleno 22 djelatnika, a danas 36. Posebno bih željela istaknuti da se broj djelatnika s visokom stručnom spremom povećava s obzirom na to da se veliki broj nastavnika doškolavava. Naime, u našoj školi je shvaćena važnost cjeloživotnoga obrazovanja i kontinuiranog stručnog usavršavanja.

HG: Vidne su određene razlike u planu i programu u odnosu na druge škole. Recite nam po kom planu i programu radite i da li ste se susrećali s nekim problemima po tom pitanju ili po pitanju nastavnog kadra, pravila i slično?

Od školske 2004./2005. godine primjenjuje se devetogodišnji obvezni odgojno-obrazovni sustav prema Nastavnom planu Sustava katoličkih "Škola za Europu" u Bosni i Hercegovini. Učenici od prvoga razreda devetogodišnje škole uče engleski jezik kao prvi strani jezik, a u petome razredu dobivaju njemački kao drugi strani jezik. Također, u petome razredu osmogodišnje škole odnosno šestome devetogodišnje škole izučavaju sadržaje fizike i informatike. Nastavni predmet povijest religija svi naši učenici slušaju u šestome razredu. Organiziramo nastavu katoličkog, islamskog i pravoslavnog vjeronauka, te nastavu etike. Na naš Nastavni plan i program Ministarstvo obrazovanja, znanosti, kulture i sporta Tuzlanske županije je dalo suglasnost tako da nemamo problema pri njegovome realiziranju.

HG: Smatrate li Vi da je osnivanje katoličkih škola u BiH doprinijelo podizanju obrazovanja na jednu višu razinu?

Osnivanje katoličkih škola na ovim našim prostorima je doprinijelo u velikoj mjeri podizanju obrazovanja, ali posebice i odgoja na višu razinu. Jer u našim školama poučavanja ne može biti ako ne podrazumijeva i ne uključuje i odgovajanje. Važno je

S Božićne priredbe

naglasiti da katoličke škole ostvaruju službu od opće društvene koristi i premda su jasno i definirano formirane u svjetlu katoličkog odgoja, one nisu rezervirane samo za katolike nego su otvorene svima koji cijene i traže njihov kvalificirani odgojni koncept. Katoličke škole imaju javnu ulogu i svojim postojanjem i prisutnošću garantiraju kulturni i odgojni pluralizam, i iznad svega, slobodu i pravo obitelji da omogući djeci onakav odgoj kakav želi za njih

HG: Osnovna škola baš kao i Gimnazija poznata je po dobrim rezultatima i jedinstvenim projektima. Možete li izdvojiti neke značajnije?

Kao što sam ranije istaknula, mi smo u relativno kratkom vremenu stekli odgovarajući ugled u gradu i županiji, a zahvaljujući, prije svega, uspjesima na natjecanjima kao i sudjelovanjem u različitim projektima koji su u funkciji poboljšanja nastavnog procesa. Izvršne rezultate postižemo iz oblasti kulturno-umjetničkog stvaralaštva (zbor, ples, drama, recitali i recitacije, likovno stvaralaštvo). Dobili smo dva Specijalna priznanja za kontinuitet vrhunskoga uspjeha na "Smotri stvaralaštva učenika osnovnih i srednjih škola Tuzlanske županije" iz oblasti drame i recitacije. Također, zapažene rezultate postižemo na natjecanjima iz engleskoga jezika, matematike, fizike, tehničkoga odgoja, a ne smijemo zaboraviti ni sportska natjecanja. Već treću godinu se organiziraju i predmetna natjecanja na razini svih Katoličkih školskih centara u Bosni i Hercegovini. Učenici naše škole su i na tim natjecanjima među najboljima.

Škola je aktivno uključena u realizaciju brojnih projekata, a neki od njih su:

- suradnja s Radio postajom Soli i emitiranje emisije "Planet mladih", koju uređuju nastavnici i učenici Osnovne škole "Sveti Franjo"
- implementacija programa "Pedagoške radionice" (Centar za terapiju i savjetovanje "Vive žene")
- suradnja Osnovne škole "Sveti Franjo" i The Mandeville School (Buckinghamshire County)
- prodajna izložba božićnih i novogodišnjih čestitki i jaslca

HG: Da bi odgoj i obrazovanje djece bili što bolji i potpuniji, poznato je i da su roditelji redovito uključeni u određene segmente nastavnog i van-nastavnog procesa. Što iskustva pokazuju, koliko je i po čemu to pozitivna strana odgoja i obrazovanja?

U našoj školi Vijeće roditelja djeluje već šestu godinu. Pozitivna su iskustva kada govorimo o aktivnom uključivanju roditelja u rad i život škole jer i roditeljima i nastavnicima u konačnici cilj je isti – zadovoljstvo učenika kvalitetnim odgojno-obrazovnim procesom. Naši roditelji su pružali konkretnu pomoć i sudjelovali su u pripremi i realiziranju brojnih projekata koji podržavaju i promoviraju obrazovni rad u školi. Trudimo se izgraditi takav sustav u kojem učitelji, učenici i roditelji udruženi idejama prijateljstva, odgovornosti i kvalitete surađuju na postizanju obrazovnih i odgojnih ciljeva na način da svaki njihov pojedinačni doprinos ujedno predstavlja rast i razvoj osobnosti i unapređenje socijalne zajednice.

HG: Što biste poručili sadašnjim i budućim učenicima?

Dragi učenici, budite ponos svojih roditelja i učitelja! Želim da u školi, osim važnih znanja, naučite i kako uspješno učiti i kako stjecati prijatelje s kojima ćete se zajedno veseliti lijepim trenucima u školi, ali i prebroditi povremene teškoće.

Razgovarala: Ankica Stjepić Ćosić

ŠESNAESTA OBLJETNICA priznanja Republike Hrvatske

Hrvatska neće iznevjeriti Evropu

Prvi hrvatski predsjednik Franjo Tuđman 15. siječnja 1992. označio je danom "koji će zlatnim slovima biti uklesan u sveukupnu, četnaeststoljetnu povijest hrvatskoga naroda". U obraćanju građanima predsjednik Tuđman poručio je "...da je Hrvatska u tijeku cijele svoje povijesti, usprkos nedaćama i ograničenjima, očuvala nacionalnu i državnu samobitnost i nakon devet stoljeća vratila se u međunarodnu zajednicu kao slobodna i međunarodno priznata država".

"Hrvatska, svoja i suverena, neće iznevjeriti svoju Europu i slobodan svijet. Ona želi biti njihova zbiljska sastavnica u izgradnji novog duhovnog obzora i međunarodnog poretka mira u suradnje među narodima. Za oživotvorene pune samostalnosti i neovisnosti Hrvatske dali su obol, u pregnućima i žrtvama, svi naraštaji u tijeku napaćene, ali i slavne prošlosti", rekao je tada predsjednik Tuđman.

Kako je teklo međunarodno priznanje Hrvatske

Prije 15. siječnja 1992. Hrvatsku je prvi priznao Island, 19. prosinca 1991., a istoga je dana takvu odluku objavila i Njemačka, ali je odlučila da će njezino priznanje stupiti na snagu 15. siječnja 1992., zajedno s ostali članicama EU-a.

Jedno od važnijih priznanja dogodilo se 13. siječnja 1992., kada je Hrvatsku, prije nego što su to učinile zemlje EU, priznala Sveta Stolica. Priznanje Hrvatske i Slovenije najavila je još 20. prosinca 1991. posebnim dokumentom u kojemu se odredila prema slovenskom i hrvatskom zahtjevu za diplomatskim priznanjem. Dan nakon Svete Stolice Hrvatsku je priznao San Marino.

Hrvatsku su prije prosinca 1991. priznale Slovenija, Litva, Ukrajina, Latvija i Estonija, ali one u to doba ni same nisu bile međunarodno priznate.

Do kraja siječnja 1992. Hrvatsku je priznalo još sedam zemalja – Finska, Rumunjska, Albanija, Bosna i Hercegovina, Brazil, Paragvaj i Bolivija. Prva azijska i islamska zemlja (ako se ne računa Turska) koja je priznala Hrvatsku bio je Iran, a afrička Egipat. Do primanja u Ujedinjene narode, 22. svibnja 1992., Hrvatsku su priznale Rusija, Japan, Sjedinjene Američke Države, Izrael i Kina.

Nakon oluje, nebo se razvedrilo, svijetli dan istine, pravde i slobode za hrvatski narod. Nema više noći, iza koje neće sinuti sunčan dan. Samo svjestan i živ narod uvijek može izvojevati svoja prava. To smo uspjeli nakon mnogih stoljeća i krenuli smo u bolju budućnost pod našom hrvatskom zastavom.

Četiri ključna dana za Hrvatsku 1992. godine

13. siječnja

- Sveta Stolica priznala Hrvatsku
- nobelovci, njih 104, potpisali prosvjednu notu protiv rata u Hrvatskoj

14. siječnja

- predsjednik Tuđman uputio pismo predsjedniku Svjetskog židovskog kongresa Edgaru Bronfmanu u kojem ga moli da podrži hrvatsku samostalnost

15. siječnja

- Hrvatska uspostavila diplomatske odnose s Njemačkom
- EZ priznala Hrvatsku
- Hrvatsku priznale V. Britanija, Italija, Francuska, Austrija, Australija, Kanada, Španjolska, Nizozemska, Mađarska, Poljska, Belgija, Danska, Bugarska, Norveška, Švicarska i Malta.

16. siječnja

- Hrvatsku priznale Češka i Slovačka, Novi Zeland, Švedska, Argentina, Čile i Urugvaj
- priznanje Slovenije i Hrvatske od Europske zajednice "kršenje je načela Povelje Ujedinjenih naroda i KESS-a", objavilo je jugoslovensko Predsjedništvo
- Predsjedništvo Europske zajednice odbilo srpski prijedlog o tome kako nova nezavisna Hrvatska ne bi trebala uključivati teritorij izgubljen u "građanskom ratu".

Premijer Tuzlanske županije se susreo s delegacijom Aktiva direktora institucija kulture Tuzlanske županije

Premijer Tuzlanske županije mr. Enes Mujić se 18. siječnja 2008. godine susreo s delegacijom Aktiva direktora institucija kulture Tuzlanske županije. U delegaciji su bili direktorica Narodne i univerzitetske biblioteke "Derviš Sušić", gđa Enisa Žunić, direktorica Muzeja istočne Bosne, gđa Vesna Isabegović i direktori Arhiva TK g. Izet Šabotić, Narodnog pozorišta Tuzla, g. Milenko Iliktarević i BKC-a TK g. Semir Fejzić.

Gosti su upoznali premijera Mujića s uvjetima u kojima djeluju ove institucije i vrlo značajnim rezultatima po kojima su prepoznatljive i u Bosni i Hercegovini i u svijetu. Izražena je zahvalnost zbog činjenice da su Skupština i Vlada Tuzlanske županije prošle godine preuzele dio osnivačkih prava u NUB "Derviš Sušić", Međunarodnoj galeriji portreta "Ismet Mujezinović" i Narodnom pozorištu Tuzla, tako da su i ove institucije uz one kojima je Županija osnivač došla u poziciju da imaju redovite isplate plaća, a i ostalih naknada uposlenima.

Mr. Enes Mujić

Ono što već godinama predstavlja problem jesu kadrovske, materijalno-tehničke i prostorne postavke za rad ovih institucija. Istaknut je primjer Muzeja istočne Bosne koji u 60 godina postojanja nika da nije imao svoju zgradu. Danas je Muzej u vrhu prioriteta za rekonstrukciju objekta koji je Općina Tuzla prošle godine dala na trajno korištenje Muzeju, ali bez pomoći Kantona rekonstrukciju nije moguće uraditi. Nešto manjih potreba za rekonstrukcijom objekata imaju i druge institucije kulture.

Zbog toga je upućena molba Vladi Tuzlanske županije i premijeru Mujiću da prigodom raspodjele sredstava predviđenih za kapitalna ulaganja u ovoj godini dio bude namijenjen za sedam institucija kulture kojima je Županija osnivač odnosno u kojima ima dio osnivačkih prava. Također je zatraženo da Aktiv direktora institucija kulture Tuzlanske županije bude uključen u proces izrade kriterija i raspodjele sredstava predviđenih u županijskom proračunu za kulturne manifestacije.

Naglašeno je da u okviru sredstava koja se izdvajaju pojedinačno ovim institucijama iz proračuna Županije nisu predviđena sredstva za njihove programe, što im u značajnoj mjeri otežava i planiranje i realizaciju kulturnih sadržaja.

Kada je riječ o kadrovima istaknuto je da niti jedna institucija kulture Tuzlanske županije nije zadovoljna brojem uposlenih, jer u većini ovih institucija broj trenutačno uposlenih je ispod važećih standarda.

Uz čestitke za rezultate koje postižu premijer Mujić je podržao zahtjev delegacije Aktiva direktora institucija kulture Tuzlanske županije za sudjelovanjem u izradi kriterija za raspodjelu sredstava za kulturne manifestacije i obećao da će dio sredstava s pozicije za kapitalna ulaganja biti usmjeren prema ovim institucijama. Aktiv direktora će se usuglasiti koji su to prioritetni kapitalni projekti koje treba realizirati i taj stav će se imati u vidu prigodom raspodjele budžetskih sredstava.

Kada su u pitanju nova upošljavanja premijer Mujić je izrazio razumijevanje za nepovoljnu kadrovsku strukturu i u institucijama kulture Tuzlanskog kantona, ali i zamolio za razumijevanje, jer u ovom trenutku u tom pravcu nije moguće mnogo učiniti zbog ograničenja koja postavlja budžet Tuzlanske županije za 2008. godinu.

Tuzlanski se načelnik Jasmin Imamović susreo s talijanskim premijerom Romanom Prodiem

Nakon konferencije posvećene miru i razvoju, na kojoj su, osim premijera Prodi, sudjelovali predsjednik Regije Emilia Romagna, Vasco Errani, predsjednik Provincije Ravenna, Francesco Giangrandi i druge značajne ličnosti iz političkog i javnog života Italije, premijer Prodi i načelnik Imamović posjetili su izložbu idejnih rješenja Fakulteta arhitekture Univerziteta u Bolonji posvećenu urbanom razvoju Tuzle.

Prilikom susreta, predsjednik Prodi pokazao je veliki interes za razvoj Tuzle, kao i za druga pitanja vezana za BiH i Tuzlu.

O MARTINU LUTHERU KINGU I POEZIJI AMERIČKIH CRNACA

Rođendan Martina Luthera Kinga u Tuzli je obilježen prigodnim predavanjem.

"O Martinu Lutheru Kingu i poeziji američkih crnaca" u Narodnoj i univerzitetskoj biblioteci "Derviš Sušić" Tuzla govorio je književnik i publicist Fatmir Alispahić.

Kako je kazao, Tuzla je jedan od rijetkih gradova koji svake godine odaje počast Kingu te bi stoga trebalo učiniti puno više kako bi se Tuzlaci bolje upoznali kako s njegovim djelima tako i s duhovnošću i književnošću američkih crnaca. "Ove godine se navršava pet godina otkako je u Tuzli otkrivena bista Martina Luthera Kinga i ovo je prvi pokušaj da kažemo nešto više o ovom borcu za ljudska prava i da naš grad i našu zajednicu približimo uistinu bogatoj i jedinstvenoj duhovnosti američkih crnaca. Možda Tuzla ima posebnu obvezu na tom planu, ne samo zbog toga što imamo tako vrijednog sugrađanina, već i zbog toga što je Tuzla u vrijeme najvećih iskušenja potvrdila to povijesno pravilo zajedničkog življenja i tolerancije, te što je postala paradigmatički primjer na balkanskom prostoru kako se može zadržati povijesno pravilo tolerancije i zajedništva i kako se može oduprijeti pokušaju nametanja nezajedništva."

Fatmir Alispahić

Alispahić je podsjetio i na prigodničarski tekst koji je napisao prigodom prošlogodišnjeg rođendana Martina Luthera Kinga, a u kojem inicira da se ovaj dan u našem gradu obilježi na nešto drukčiji način. On u tekstu navodi da bi bilo lijepo da se u jednoj od narednih godina napravi komemorativna akademija na kojoj bi se upoznali s crnačkom pričom o Martinu Lutheru Kingu. "U toj priči stanuje Bosna, stanuju odvojene škole pod jednim krovom, izbjeglice i povratnici. Iz te priče bi se moglo puno toga naučiti. Onako kako su crni i bijeli rušili rasizam, tako bi i bosanskohercegovački narodi mogli rušiti svaki oblik podvojenosti..."

Alispahić je također kazao i da se u ovoj godini, 4. travnja navršava 40 godina od mučkog ubojstva Martina Luthera Kinga. Pridodao je i da je upravo taj datum jedan od najznačajnijih datuma u suvremenoj povijesti Tuzle koja bi mogla biti ako ne jedini, onda sigurno jedan od rijetkih gradova u Europi koji bi na poseban način obilježio 40-tu godišnjicu Kingove smrti. "Ja sam predložio da to bude jedan poetski teatar, da napravimo svjetsku premijeru na osnovu tekstova i stihova američkih pjesnika. Ne bi bilo bolje promocije Tuzle u svjetskim razmjerima od toga da za 40-tu godišnjicu Kingove smrti napravi ovako nešto."

Crnačka duhovnost je nešto što je u kulturološkom civilizacijskom smislu posebno. Krajem 80-tih a posebno početkom 90-tih godina XX. stoljeća, poststrukturalistička kritika je iznjedrila jedan kritički pravac koji se zove postkolonijalna kritika. "Kada se govori o crnačkoj duhovnosti, onda se obično kaže da je najbolje tu duhovnost čitati preko postkolonijalne kritike.", kazao je Alispahić te nazočnima nastojao približiti crnačku poeziju iz koje zapravo i proizlazi crnačka duhovnost. Kroz pjesme se točno može osjetiti koliko je sve ono što znamo o Martinu Lutheru Kingu ukorijenjeno, ubaštinjeno i začeto s poezijom američkih crnaca, s činjenicom da je prvi iskazani bol, prva artikulacija zbog ropstva i zbog patnje nastala kroz duhovne pjesme, spirituale iz kojih se poslije razvio bluz i umjetnička autorska poezija.

Bilo bi lijepo da Tuzla u narednim godinama uistinu upriliči nešto što bi ovu poeziju i djela Martina Luthera Kinga još više približilo građanima.

Ankica Stjepić-Čosić

Rođendan Martina Luthera Kinga

MRAK NIJE MOGUĆE POBIJEDITI MRAKOM, NEGO SVJETLOM

U povodu obilježavanja američkog nacionalnog praznika, rođendana Martina Luthera Kinga, dobitnika Nobelove nagrade za mir, načelnik općine Tuzla Jasmin Imamović i prva tajnica Političkog odjela veleposlanstva SAD-a u Sarajevu Varnella Trim, 15. siječnja u Tuzli su položili vijence na njegovu bistu.

Izražavajući tom prigodom zahvalnost američkom narodu i Vladi za pomoć koju su pružili BiH kada im je ona bila najpotrebnija, Imamović je kazao kako je naša strategija obrane ljudskih prava i sloboda identična s misijom koju je provodio Martin Luther King. "Amerika je dokazani i najsnažniji prijatelj Bosne i Hercegovine. Poznato je da su narodi i Vlade SAD-a dali nemjerljiv doprinos uspostavljanju mira u BiH i da su najsnažniji čuvar mira u BiH. Naša strategija obrane ljudskih prava i sloboda tijekom i poslije rata zapravo je identična sa misijom Martina Luthera Kinga". Imamović je podsjetio i na dobro poznate izjave Martina Luthera Kinga - "Mrak nije moguće pobijediti mrakom, nego svjetlom" i "Mržnju nikada nije moguće pobijediti mržnjom, nego ljubavlju".

Varnella Trim

Jasmin Imamović

Doktor Martin Luther King se borio za jednaka prava i pravdu za sve Amerikance, podsjetila je Varnella Trim te izrazila nadu da će Martin Luther King inspirirati i narod u BiH da se okrene konkretnijim stvarima u ostvarivanju ljepše budućnosti. "U vrijeme 50-tih i 60-tih godina Amerikanci afričkog podrijetla nisu mogli koristiti javne objekte, prijevozna sredstva, nisu mogli ići u javne škole. Bilo im je zabranjeno pravo glasa, nisu imali priliku dobiti posao. Bez obzira na sve ove nepravde, dr. King je svojim riječima i djelima zagovarao prosvjede bez nasilja. Postupajući i radeći tako, on je inspirirao sve Amerikance da prestanu sa segregacijom i rasnom neravnopravnošću. Ja se nadam da ćete vi ovdje u Tuzli kao i narodi u cijelom svijetu i dalje dr. Kinga koristiti kao inspiraciju u ostvarivanju ljepše budućnosti".

Godine 1964. King je dobio Nobelovu nagradu za mir, a njegova djela i aktivnosti su pomogle da se 1964. godine donese Zakon o građanskim pravima, a 1965. godine i Zakon o pravu glasa. Sva njegova borba plaćena je visokom cijenom. Više od trideset puta bio je uhićen, proganjan od strane vlasti, više puta izboden nožem i ranjavan. Bombardirali su mu kuću dok su u njoj bili njegova žena i djeca, i na kraju, 1968. godine na njega je izvršen atentat. Bez obzira na sve, on i dalje služi kao inspiracija kako u Americi tako i u BiH i cijelom svijetu.

Ankica Stjepić-Čosić

S NAPRETKOM I OVE GODINE BOŽIĆ U SARAJEVU VESELIJI

Postala je već tradicija da Hrvatsko kulturno društvo "Napredak", kako njegova Središnja uprava u Sarajevu, tako i podružnice, svake godine prirede bogat program povodom Božića. Tako je i ove pripremljen iznimno interesantan sadržaj za sve one koji cijene ne samo kulturnu ljepotu, već i za one koju su više sportske orijentacije.

U sklopu Napretkovih božićnih dana predstavljen je i Hrvatski narodni godišnjak 2008. te zidni kalendar sa slikama vrhunskog slikara Karla Mijića, koji je pored svega bio i Napretkov stipendist. Predstavljanje je održano u Napretkovom klubu Lira, a o samom 55. Godišnjaku i kalendaru govorili su prof. Matko Kovačević, dopredsjednik HKD Napre-

pjesnika Silvija Strahimira Kranjčevića. Godina 2008. je godina kada obilježavamo 100 godina smrti ovog pjesnika, a Napredak će organizirati i veliki znanstveni simpozij posvećen ovom velikanu pjesništva.

U srijedu 19. 12. 2007. u Maloj galeriji sv. Ante na Bistrici otvoreno je 13. Likovno annale gdje je 48 umjetnika predstavilo 72 rada. Ovo je također jedna od tradicionalnih Napretkovih manifestacija za vrijeme božićnih blagdana i izložba je svake godine sve bolja i što se tiče izabranih i izloženih djela i organizacije. Otvorio ju je predsjednik Napretka prof. dr. Franjo Topić koji je ovom prigodom uručio dar i plaketu samostanu, tj. gvardijanu fra Marijanu Karauli i fra Periću Vidiću za sve što ova crkvena institucija čini za Napredak. Izložba je bila prodajnog karaktera dok je dio novaca namijenjen za Napretkov fond za stipendiranje.

Dana 20. 12. 2007. održan je Napretkov svečani božićni koncert. Ovaj je koncert na neki način i službeni i središnji božićni koncert u BiH. Ove godine gostujući izvođač bio je nadaleko čuveni Mozartov zbor dječaka iz Beča. Dvorana Narodnog kazališta u Sarajevu bila je prepuna. Rijetko kada je zabilježena tolika posjećenost, a razloga za to je bilo napretke. Zbor pod ravnanjem maestra Petera Langa i uz pratnju Marija Andrića na klaviru je izveo raznolik program, od Mozartovih i Straussovih djela pa do hrvatskih božićnih pjesama. Mnogobrojnim su se ovacijama pridružile i svečane uzvanice među kojima treba izdvojiti uzoritog kardinala Vinka Puljića, nadbiskupa vrhbosanskog; veleposlanika SAD-a u BiH, Charlesa Englisha, hrvatskog veleposlanika u BiH dr. Josipa Vrbošića, predsjednicu HSLs-a Đurđu Adlešić, te mnoge druge. Koncert je održan pod pokroviteljstvom federalnog premijera

da, te urednici Godišnjaka, mr. Miroslav Jurešić i Mladen T. Vuković. Godišnjak je jedno od Napretkovih najvrjednijih izdanja. On ima tematski dio, koji je opet podijeljen na nekoliko dijelova, i shematski, u kojem su izneseni podaci o radu Napretka u prošloj i prethodnoj godini. Ovogodišnji Godišnjak broji 336 stranica, a na naslovnici je portret velikog

Kako je Napredak obilježio Božić u Sarajevu?

Sve je počelo 12. prosinca 2007. otvaranjem kluba Hrvatskog planinarskog društva Bjelašnica 1923., inače društva koje već desetljećima okuplja mnogobrojne zainteresirane za prirodu i njene ljepote. Baš na taj dan planinari su obilježili i desetu godišnjicu revitalizacije društva. Oni uskoro izdaju i veliku monografiju o društvu koja će obuhvatiti razdoblje od osnivanja do danas.

Ipak, ono što je privuklo daleko više pozornosti bio je 15. SAŠK Napretkov međunarodni Božićni malonogometni turnir održan 14. i 15. prosinca 2007. Ove je godine sudjelovalo osam ekipa i to: FK Olimpik, FK Sarajevo, NK Karlovačko Korner, NK Posušje, FK Velež, FK Željezničar, NK Vartkes i domaćin NK SAŠK Napredak. Pružajući posjetiteljima uzbudljivu igru i nogometno umijeće, turnir je završen pobjedom FK Olimpik (Sarajevo) koji je u završnoj utakmici savladao FK Željezničar rezultatom 9:3. Olimpik je i prošlogodišnji pobjednik. U borbi za treće mjesto FK Sarajevo je nadjačalo domaćine NK SAŠK Napredak s 9:6. U sklopu turnira odigrana je i revijalna utakmica između veterana SAŠK Napretka i selekcije veterana "bh" političara i estradnih zvijezda. Susret je za obje ekipe završen zadovoljavajućim rezultatom, 10:10.

Na koncertu...

Predstavljanje Zbornika i kalendara

Nedžada Brankovića i veleposlanika Republike Austrije u BiH Wernera Almhofera. Sav prihod od rasprodanih ulaznica je otišao u Napretkov fond za stipendiranje Ivo Andrić - Vladimir Prelog. Koncert je kao i svake godine snimala i Federalna televizija i emitirala ga na Božić.

I Napretkovo povjerenstvo u općini Novi Grad u Sarajevu je pripremio Božićni koncert koji je održan u dvorani općine Novi Grad. Nastupio je Napretkov ansambl te plesna grupa Katoličkog školskog centra uz soliste. Ulaz je bio besplatan za posjetitelje koji su se odazvali u velikom broju.

Božićni dani u Sarajevu završili su Napretkovim međunarodnim božićnim šahovskim turnirom koji je održan u Klubu Lira 23. 12. 2007. na kojem je sudjelovalo 50 natjecatelja od kojih je 10 iz inozemstva. Pobjednik turnira je Zoran Runić, međunarodni majstor. Drugi je bio velemajstor Emir Dizdarević, treći Milan Vukić, četvrti Šahbaz Nurkić i peti Željko Galić.

Posebno želimo zahvaliti sponzorima koji svake godine širokogrudno podrže različite projekte, napose ove božićne programe. Navodimo samo dio njih: Vlada Federacije BiH, Ministarstvo kulture i sporta Kantona Sarajevo, Grad Sarajevo, Narodno kazalište - Sarajevo, HT Eronet, UPI banka, Lašva komerc - Nova Bila, Građevinar - Novi Travnik, Park - Sarajevo, Brank Caffè - Posušje, Weltplast - Posušje, Šišović - Posušje, Croatia osiguranje, Holdina, Restoran Zlatni Lav, Caffè Imperijal - Sarajevo, Centrottrans - Eurolines, FDS, BH Telecom, BH Pošte, Economic, Badel 1862, Lijanovići, Rovita, MultimediaPrint - Nova Bila, TO-MA - Sarajevo itd.

Teško je nabrojati sve medije koji su pratili Napretkove aktivnosti u vrijeme Božića, ali su svakako od važnijih: Federalna radio televizija, Radio postaja Vrhbosna, Radio Valentino, Radio Herceg Bosne, NTV Hayat, NTV Studio 99, Radio Mir Međugorje, Radio Soli, Radio Kameleon, Radio M, Dnevni list, Katolički tjednik, Oslobođenje i Večernji list

Likovno annale
Riječ prof. dr. Franje Topića

Dr. Josip Vrbošić predaje pehar

S nogometnog turnira

Mozartov zbor dječaka

SINOĆ ODRŽAN NAPRETKOV PRIJEM ZA NOVINARE

17. siječnja 2008. je u Napretkovom klubu Lira u Sarajevu održan tradicionalni prijem za novinare.

Domaćin prijema bio je predsjednik Napretka prof. dr. Franjo Topić zajedno s dopredsjednicima i članovima Središnje uprave.

Prof. dr. Franjo Topić

Na prijemu je nazočio veliki broj predstavnika medijskih kuća koje prate rad Napretka, među kojima su i direktor Radio televizije Bosne i Hercegovine Mehmed Agović, generalni direktor Federalne televizije Jasmin Duraković, glavni urednik FENE Zoran Ilić, direktor NTV Studio 99 Adil Kulenović, novinarka Duška Jurišić, direktor Katoličkog tjednika Miroslav Čavar, direktor Katoličke tiskovne agencije mons. Ivo Tomašević, direktor HTV Kiseljak Zvonimir Ribičić, predstavnici Kantonalne televizije Sarajevo, Radija Federacije BiH, Radija Stari grad, Oslobođenja, Večernjeg lista, Dnevnog lista, Hrvatskog Glasnika, DANA i mnogi drugi.

Ovim prijemom Napredak želi zahvaliti predstavnicima "sedme sile" na svesrdnoj podršci u radu. Tom je prigodom prof. Topić uručio i zahvalnice medijskim kućama za podršku Napretku. Također se osvrnuo na rezultate rada cijelog Napretka u prošloj godini te je najavio nove projekte koji će biti realizirani u 2008.

Vanja Gavran

Prof. dr. Franjo Topić predaje
gosp. Jurju Novoselu Zahvalnicu za Glasnik...

PROF. DR. FRANJO TOPIĆ POSJETIO BANJALUČKU PODRUŽNICU NAPRETKA

Predsjednik HKD-a Napredak prof. dr. Franjo Topić posjetio je 9. siječnja Napretkovu podružnicu u Banja Luci. Tamo se sastao s članovima uprave podružnice i s predsjednikom Rozalijom Pavlović.

Ono što je svakako važno kazati je to da su na sastanku nazočili i potpredsjednik Republike Srpske Davor Čordaš te ministar prosvjete i kulture u Vladi RS-a Anton Kasipović.

Razgovaralo se o radu Napretka u Banja Luci te u cijelom entitetu, kao i o većoj podršci institucija Republike Srpske.

Kazano je kako Napredak ima potencijala i želje za još veći angažman i na ovim područjima

Bosne i Hercegovine. Naveden je primjer uspješnog Napretkovog projekta Otvorena kuća u Garevcu pored Modriče, kojim se želi pomoći održivom povratku Hrvata u ove krajeve.

Bilo je riječi i o povratu Napretkove imovine i na području Republike Srpske kao i o financiranju Napretkovih podružnica u RS-u iz entitetskog proračuna.

Vanja Gavran

Naslovna strana:
Milan Nađ,
Poziv u svatove,
Ulje na staklu

Konzulat RH u Tuzli upriličio Božićni prijem

Božićno vrijeme svake godine donosi i niz prijema različitih institucija u našem gradu. Jedan od njih bio je i onaj što ga po već dobro ustaljenoj praksi organizira Konzulat Republike Hrvatske u Tuzli.

Gđa. Elizabeta Kaleb, g. mr. Josip Juras

Konzulat Republike Hrvatske u Tuzli svakako je najvažnija ustanova iz susjedne nam Republike Hrvatske, a koja djeluje na tlu grada Tuzle i općenito prostora sjeveroistočno Bosne. Stoga i ne čudi velik broj gostiju koji su se okupili na ovome prijemu, a bilo ih je iz dijelova oba entiteta i iz Brčko Distrikta, koje po svome obujmu djelovanja pokriva Konzulat RH u Tuzli.

Prisutne goste srdačno je pozdravio generalni konzul RH u Tuzli mr. Josip Juras te izrazio svoje zadovoljstvo radom i djelovanjem Konzulata i njegovih djelatnika u protekloj godini. Svima je čestitao njihove vjerske blagdane i sve pozvao na suradnju i u Novoj 2008. godini. Prijem je upriličen 18. prosinca u prostorijama Društva "Hrvatski dom"

I. K.

Foto: M. Antunović

Božićni prijem u organizaciji Koordinacije hrvatskih i katoličkih udruga i institucija Tuzlanske županije

Božić je najradosniji katolički blagdan. Svoju radost povodom Božićnih blagdana željela je s gradom Tuzlom i Tuzlanskom županijom podijeliti i Koordinacija hrvatskih i katoličkih

udruga i institucija Tuzlanske županije organizirajući tradicionalni Božićni prijem. Prijem je upriličen 28. prosinca 2007. godine u Kristalnoj dvorani Hotela Tuzla.

Bila je to prigoda da se na jednome mjestu nađu i okupe brojne osobe iz političkog, kulturnog, vjerskog i gospodarskog života grada Tuzle i TŽ. Božićnu je čestitku okupljenim gostima uputio tuzlanski gvardijan fra Zdravko Anđić. Gvardijan je također iskoristio prigodu, te svim prisutnim Bošnjacima i Srbima čestitao njihove vjerske blagdane, te svima poželjeti sretnu i blagoslovljenu Novu 2008. godinu.

Predstavnici Koordinacije su još jednom pozvali sve udruge i institucije koje nose hrvatski ili katolički predznak da se pridruže ovome tijelu te pomognu u ostvarivanju cilja djelovanja Koordinacije, a to je promicanje i realizacija ustavno zagarantiranih prava i zajedničkih interesa i ciljeva hrvatskog naroda s područja Tuzlanske županije, kao i interesa ostalih naroda i građana u Tuzlanskoj županiji i Bosni i Hercegovini.

I. K.

Foto: Darko Zabuš

BOŽIĆNI KONCERT u organizaciji FRANJEVAČKOG SAMOSTANA SVETIH PETRA I PAVLA 2007.

Dvorana Bosanskog kulturnog centra "Tuzla" bila je puna znatiželjnika već dobro prije početka koncerta. Ustvari, advent /došašće Božića/ ima i taj smisao da u ljudima iz dana u dan omogući narastanje predblagdanskog raspoloženja, tako da o Božiću u ljudima pršti kao opća sreća i vatromet radosti u dušama. Osim toga, božićni koncerti u organizaciji franjevačkog samostana Svetih Petra i Pavla u Tuzli, nisu tek neka ili bilo kakva prigodna, već brižljivo pripremana i osmišljena umjetnička priredba.

taj već danima pripremani i raspjevanjani, već sasvim blagdanski raspoloženi svijet u predbožićnom raspoloženju. Dakako, ovaj put da uživa u kompozicijama Bizeta - Carmen, Lehara - Vesela udovica, Verdija - Rigoletto i Traviata, Rossinija - Seviljski berberin - arija Figara, Lara - Granada, di Capua - O sole mio, Tijardovića - Mala Floramy, Muhvića - Zdravo da si Marijo, Gotovca - Ero s onog svijeta - duet Dule i Miće, Duška - Ave Maria... i izvrsnim izvedbama Vedrane Šimić - sopranistice, inače stipendistice CEE Musiktheater

kroz dvoranu zvuke prvih akorda, pozitivno raspoloženje je raslo. Eskaliralo je kao vrhunac raspoloženja, kad je cjelokupno slušateljstvo u dvorani ustalo na noge i zajedno sa sudionicima programa, ispunjeno ljepotom doživljaja kompozicija i izvedbi, jednoglasno pjevalo Narodi nam se Kralj nebeski.

Svakako, prelijepoj atmosferi tijekom koncerta i na njegovome svršetku bitno je pridonio uvjet, da su se nakon najkraće uvodne riječi Ivice Kovačevića, izvođači smjenjivali dajući sve od sebe. Kratka i duhovno krepka, lijepa i uznosita riječ fra Zdravka Andića, gvardijana franjevačkog samostana Svetih Petra i Pavla u Tuzli, također je snažno pridonijela da se slušateljstvo osjeti blisko, da u ljepoti glazbe, posebno raskošnim koloraturama sopranistice Vedrane Šimić i snazi glasova svih koji pjevaju u jedan mah - osjeti Božje prisustvo u sebi i predbožićnom blagdanskim ambijentu koji je božićni koncert stvorio u dvorani BKC "Tuzla".

Bez sumnje, ovakvi događaji su od posebnog značaja za doživljaj pojedinca i cjeline, svoga prolaska svijetom i savladivanja iskušenja, umjetničkog kvaliteta i ljepote, pa bi bilo i lijepo i dobro, kad bi netko promišljao mogućnost da i mimo velikih povoda kakvi su božićni blagdani, organizira slične

Zabrala i čestitke gvardijana...

Ustvari, baš kako je to i najpoželjnije, Hrvatsko kulturno društvo Napredak župe Soli - zbor mladih luventus Salinarum pod ravnanjem Z. Špoljarevića i Tamburaški orkestar Napretka i Katoličkog školskog

Wien, Davora Radića - baritona, Nikše Radovanovića - tenora, Maria Čopora - klaviriste i zbora mladih luventus salinarum pri franjevačkom samostanu, pod ravnanjem Z. Špoljarevića koji je

centra u Tuzli, koji vodi N. Čiča inače vrijedno rade, a tijekom adventa isplanirana su i realizirana koncertna gostovanja koja su napunila dvorane u Lukavcu, Srebreniku, umjetničkoj galeriji Kristijan Kreković i Katoličkom školskom centru u Tuzli, tako da je na božićni koncert u veliku dvoranu Bosanskog kulturnog centra "Tuzla" - pohrlio sav

izveo kompozicije Veselje ti navješćujem, Radujte se narodi, U se vrijeme godišta, O Djetesce moje drago, Tiha noć i Narodi nam se Kralj nebeski.

Još jedanput se pokazalo koliko su popularni mali komadi klasične glazbe u najširem smislu. Publika je slušala bez daha i odobravala pljeskom. Od trenutka kada je klavirist Mario Čopor prosuo

Vjerna publika...

koncerte (pedagoške naravi) za mlade ljude, inače kontinuirano izložene svekolikom nemilosrdju suvremene kulturne i glazbene scene, osobito nekim njezinim agresivnim i rugobnim aspektima.

Atif Kujundžić
Foto: M. Antunović

Domaćini i umjetnici

Isuse mileni Bože moj, srce ti dajem da sam tvoj

Božićna noć i sveta misa polnoćka u Tuzli je bila predivna. Bilo je jako hladno, gotovo neizdrživo, ali svi su hrli u jaslicama i tom svetom Djetetu. Čak je već u 23 sata Crkva svetih apostola Petra i Pavla bila krcata. Svi su željeli biti blizu svetom Djetetu, koje tako nevino leži i već nam tako kao mali svojim životom pokazuje koliko nas voli. Točno u pola noći čula su se zvona, započela je sveta misa koju je predvodio tuzlanski gvardijan fra Zdravko Andić uz koncelebraciju fra Marka Lovrića, fra Josipa Bošnjakovića, fra Martina Antunovića i fra Nikole Matanovića. Župni zbor i zbor mladih luventus Salinarum uveličali su misno slavlje.

Fra Zdravko se u Božićnoj noći prisjetio prognanih, raseljenih i opće onih koji su tu svetu noć proveli negdje

"Slavljenje Božića bezgranično je veselje za svakog čovjeka. Svaki čovjek ima pravo iskusiti radost Božića. Bog je došao svakom čovjeku. On je ponudio svakom čovjeku mjesto sigurnosti i mira, mjesto topline, mjesto zajedništva. Svakom je čovjeku noćas Božić. Poruka Božićne noći, rođenje Isusa Krista, upućena je svakom čovjeku, svim ljudima. No, poruka i radosna vijest Božićne noći često nailazi na zapreke i sudara se s granicama koje u sebi nose oni koji su zaduženi tu poruku prenijeti dalje i navijestiti je svima oko sebe", kazao je fra Zdravko.

Božićna noć treba nas podsjetiti na to koliko trebamo biti sretni i zahvalni Bogu za svoj krov i toplinu doma koju imamo. Ali, Božić i maleni Isus trebaju nas

na hladnom i otvorenom bez krova nad glavom. "Biti bez krova nad glavom, biti u neprestanoj neizvjesnosti, neprestano na putu, neprestano u preseljavanju od mjesta do mjesta, ne imati gdje glavu nasloniti, ne biti nigdje siguran i dobrodošao, ne moći nigdje pustiti korijenje, nigdje mirno spavati, užasni su doživljaji mnogih ljudi u našem svijetu još i danas. To nije pripovijest iz prošlosti. I danas je to za mnoge ljude našeg svijeta užasna stvarnost i teška realnost. Ni nakon više od 2000. godina svijet nije, na žalost, postao mnogo bolje, mnogo gos-

podsetiti i na našu braću koja žude za našim molitvama. Samo Bog pomaže. Samo Bog može pomoći i dati radost, dati instinktu toplinu i ljubav, dati nam život. Zašto smo tako okrutni i nemamo vremena za one koji su, nažalost imali manje sreće nego mi? Nije suština moliti samo za sebe i prisjećati se Boga onda kada je nama nešto krenulo po zlu i tek tada sjetiti se klečati pred Bogom i moliti za sebe. Božić nam govori da molitvu zaslužuju oni kojima je najviše potrebno Božje milosrđe. "Kad god se dogodi da pogledi potlačenih, onih na rubu našeg društva u nama ne izazovu barem suosjećanje, Božja riječ biva ograničena. Kad god se dogodi da se u našem svijetu ili u našoj blizini vapaj potrebnog prečuje, kad god bolesni, osamljeni i oni koji pate ostanu bez pomoći tada je poruka Božića našim ograničenjima ugušena. Kad se dogodi da se u našoj blizini i pred našim očima događa nasilje nad slabima, djeci, ženama, a mi ništa ne poduzmemo, božićna radost ostaje zatvorena. Kad vidimo kako invalidi i osobe s posebnim potrebama nemaju mjesta u našem društvu i kako se nitko ne brine za njihove potrebe, a mi ne podignemo svoj glas protiv toga, tada Božja poruka upućena ove noći svim ljudima biva zapriječena", kazao je fra Zdravko. Zašto ne znamo reći Bogu Hvala za život, zašto ne želimo ostati nakon svete mise razgovarati s Isusom? Pa On nas čuje, želi nas čuti. "Kad smo, međutim, dovoljno samokritični i kad znademo vidjeti nedostatke i granice našeg društva na dobrom smo putu da ovu noćasnjnu svečanost proširimo svijetom. Kad shvatimo kako je previše onih koji traže svoj dom i koji su izgubljeni u ponudama ovoga svijeta tada se

nalazimo na dobrom putu proširiti Božje utočište nad svakog čovjeka. Kad uočimo kako sve više ljudi oko nas traži smisao svog života i svijeta tada smo u mogućnosti pružiti im sigurnost i toplinu Božje dobrodošlice koju je navijestio utjelovljenjem u naš ljudski svijet. Poruka božićne noći je bezgranična. Ona se želi proširiti na sve ljude. Svakom je čovjeku upućena. Ona vrijedi i za svakog od nas, koji smo se večeras ovdje sabrali, ali ona vrijedi i za one koji su noćas mogli biti s nama, a nisu", stoji u fra Zdravkovo propovijedi. On je poručio vjernicima da nas slavlje Božića potiče na potrebu primanja svakog novorođenog djeteta u svoje društvo i osiguravanje svakom novorođenčetu siguran rast i napredak. Naše društvo u skladu s Božjom porukom koja nam je noćas priopćena valja učiniti toplim domom i utočištem za svakog čovjeka, a posebno za svako dijete. Primanjem djece u naše domove postajemo ljudi čija su srca otvorena utočište i otvoren dom za Isusa, novorođenog. "U ovoj božićnoj noći Bog nam je svima ponudio utočište i skrovište. Kod njega za svakog čovjeka ima mjesta. U svome Sinu svoje je božanstvo prekrpio čovječtvom. Postao je čovjek i tako nam iskazao svoju ljubav. Svojom Riječju nastanio se među nama. Svojom mirom i svojim blagoslovom neka ispuni sve nas kako bismo mogli zahvalno njemu služiti i biti širitelji njegove prisutnosti u svijetu", poručio je gvardijan i na kraju izmolio predivnu molitvu.

Gospodine Isuse,
poput pastira i ja sam bdio u noći,
svoj sam šator udario malo bliže ili dalje odavde.
Ali sad je Božić, i došao sam te vidjeti.
Oprosti, ako sam sa sobom doveo i svoje ovce.
Moje ovce - to su moje brige, moji problemi, moja

bolest,
moji neuspjesi, moja zla volja, moje krivice...
Ali tu su i moje radosti, moje nade, moja zadovoljstva,
dobra djela, moja molitva...
Evo me pred tobom, tu sam!
I drugi su došli odasvud.
To je čitavo stado tvoje Crkve.
Tu je sva nada svijeta koju osjećam oko sebe.
I gle: došao sam da ti darujem sve ovo,
jer su mi rekli da si postao čovjek zato da nam sve

dadneš,
da sudjeluješ u svim našim situacijama.
Jer teško shvaćam sve što nam kažu učenjaci.
Ali vratit ću se shvativši jedno:
kad se smijem i kad plačem,
kad radim i kad se odmaram,
kad se ljutim i kad praštam,
kad vidim trpljenje i kad pomažem,
kad vidim gdje život nastaje i zamire,
ti si uvijek sa mnom, s nama,
otkad si htio živjeti kao jedan od nas,
otkad si htio živjeti kao mi.
Hvala, Gospodine, što si došao!
Pruži mi svoju ruku:
Pomozi mi da prebrodim sve teškoće.
Ja ti dajem svoju ruku da ti pomognem
da doneseš malo više radosti i nade u ovaj svijet!
Amen!

Maja Nikolić
Foto: Darko Žabuš

Živinice - Proslavljen blagdan svetog Antuna - opata

Bog gleda duboko u ljudsko srce

U četvrtak, 17. siječnja u povodu blagdana sv. Antuna - opata, ispred Kapele sv. Ante u Živinicama slušana je sveta misa koju je predvodio vlč. Vlado Jagustin, župnik iz Živinica. I ove godine blagdan sv. Antuna okupio je nekoliko desetina vjernika oko ove kapelice oko koje se vjernici okupljaju već punih 96 godina, izražavaju svoje molitve, govore Bogu svoje potrebe, želje, izražavaju svoje jadikovke, ono što ih muči u njihovom srcu, u njihovoj duši.

U uvodnom dijelu mise, vlč. Vlado je podsjetio da je upravo na ovom mjestu, gdje se nalazi kapela sv. Ante osnovana župa Živinice. Po osnutku, 1969. godine, mise su do gradnje župne kuće i crkve, slušane ispred ove kapele. Vjernike je pozvao da zajedno sa svima onima koji su kroz punih 96 godina izražavali svoje molitve i želje i ovaj put to učine uz težnju da kršćanski život bude bolji i kvalitetniji, a svaki pojedinac bolji kršćanin i bolji čovjek. U svojoj propovijedi naglasio je potrebu svjesnog i odgovornog postavljanja prema Bogu i Božjim milostima i darovima kao i otvorenosti da te darove primimo. "Kao vjernici i kao kršćani znamo da smo u životu dosta Božje milosti primili, ne samo ovaj život koji imamo nego i sve darove, počevši od zdravlja pa čak i one o kojima mislimo kao negativnim, a to su bolesti. Sve može biti na slavu Božju. Sveci su tu bili najočitiiji, dokaz kakvom načinu života i kakvom postupku trebamo težiti. Bogu su zahvaljivali za sve ono što su kroz život primili. I mi trebamo činiti po primjeru svetaca, jer oni su naš uzor", kazao je vlč. Vlado. Podsjetio je da Bog prati kako i koliko čovjek kršćanski živi. "Apostoli moramo biti u svojoj obitelji, u svojoj sredini. U svojoj župi istinski vjernici koji će živjeti riječ Božju, koji će biti poštteni i otvoreni prema samome sebi, prema bližnjima i prema Bogu. Ne trebamo se zavaravati da ćemo Boga prevariti. To moramo odmah odbaciti, jer Bog gleda duboko u ljudsko srce."

Zato se mi iz te svoje slabosti dolazeći u crkvu obraćamo Bogu, Gospi i svecima da nam budu na pomoći da u ovom životu ustrajemo i kao ljudi i kao vjernici. Neka nam to bude za razmišljanje, a Božja pomoć neće nam biti uskraćena kod otvorenoga srca, kod ispravnoga stava prema Bogu i prema bližnjemu.

Kapelu sv. Ante u Živinicama 1912. godine sagradili su braća Anto, Franjo i Mijo Tadić.

Ankica Stjepić-Čosić

SJETITE SE...

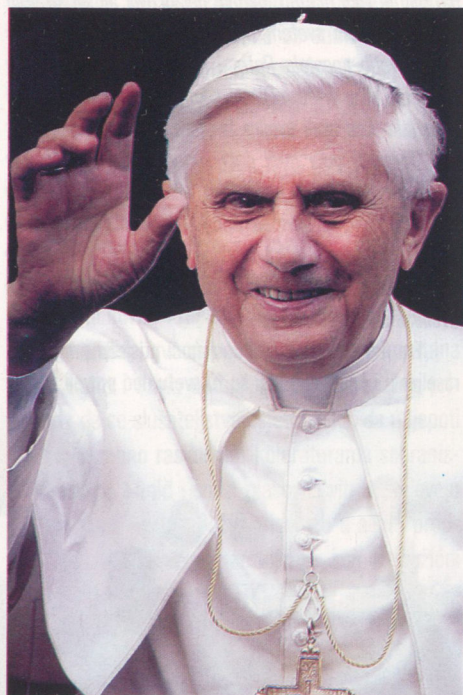
Sjetite se provoditi vrijeme
s ljudima
koje volite, jer neće,
zauvijek biti tu.
Sjetite se reći lijepu
riječ, toplo zagrliti
ljudu koje volite,
jer jedino blago koje
možete dati je vaše
srce, a to ne možete
gubiti mnogo.

Sjetite se izreći
VOLIM TE ako to
stvarno osjećate.
Sjetite se pomoliti,
naci mir u sebi,
i pomozite onima koji
ga traže.

GEORGE CARLIN

PAPA BENEDIKT XVI.:

Nogomet mlade uči bratstvu i jedinstvu

Nogomet ima važnu ulogu u učenju mladih važnim životnim lekcijama - poštenju, bratstvu i jedinstvu, objasnio je papa Benedikt XVI. na primanju nogometaša i delegacije talijanske četvrte lige. Rođeni Nijemac, papa je otkrio i da je osobno fan bavarskog diva Bayern Muenchena. Podsjećamo, Vatikan je prošloga listopada objavio da sportske snage udružuje s nogometnim drugoligašem Anconom te predstavio novi etički klub za članove kluba "kako bi služio za primjer ostalima".

BOŽIĆNI MALONOGOMETNI TURNIR

U dvorani katoličkog školskog centra 22. i 23. prosinca održan je tradicionalni Božićni malonogometni turnir na kojemu je učešće uzelo 20 ekipa s područja Tuzlanske županije. U sportskom i fer natjecanju najveće umijeće pokazala je ekipa s Par Sela koja je u finalu teškom borbom uspjela poraziti ekipu Tuzlanske FRAME. Treće mjesto zauzela je ekipa iz Poljane.

Za najboljeg igrača proglašen je Igor Đulabić (Par Selo), najbolji strijelac je Alen Islamović (Poljana), a najbolji vratar vlč. Jozo Batinić (Svećenici Tuzlanskog dekanata).

Za prve tri ekipe uručeni su prigodni pehari kao i novčane nagrade te diplome za sve sudionike.

Turnir je organiziran pod pokroviteljstvom Općine Tuzla, a jedan od organizatora bilo je i HKD "Napredak" Tuzla.

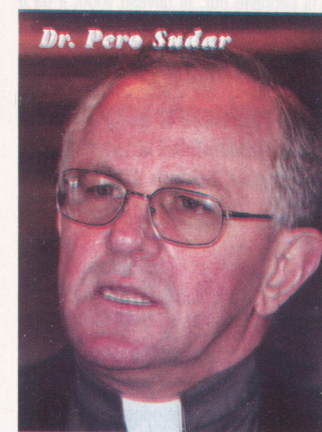
Nikola Čiča

SEMINAR DJELATNIKA KATOLIČKIH ŠKOLSKIH CENTARA U TRAVNIKU

Katolički školski centar "Petar Barbarić" iz Travnika na čelu s ravnateljem vlč. mr. Lukom Tunjićem ponovno je bio domaćin seminara koji se organizira za djelatnike Katoličkih školskih Centara "Škole za Europu". Seminar je trajao od 9.-11. siječnja i na njemu je nazočilo više od 250 djelatnika iz svih katoličkih školskih centara u Bosni i Hercegovini. Kao i svih godina i ovaj put je seminar ponudio veoma aktualne teme i predavače.

Uvodničar je bio biskup požeški dr. Antun Škvorčević koji je govorio o ulozi Katoličkih centra na očuvanju obitelji i vjere kao temeljenih vrijednosti iz koje se crpi snaga za sva iskušenja koja kroz život mogu zadesiti kako učenike tako i djelatnike. Glavna tema seminara bila je upoznavanje i korištenje žpametnih ploča. Naime, svi Katolički školski centri su dobili po jednu žpametnu ploču kao donaciju Ministarstva obrazovanja, kulture i športa Republike Hrvatske. Te ploče na jedan zabavan i interaktivan način omogućavaju realiziranje nastave djelatnicima i lakše usvajanje znanja učenicima uz korištenje audio i vizualnih programa. Stručni predavači su kroz tri dana seminara nastojali na jednostavan i praktičan način upoznatiti djelatnike sa svim prednostima koje nudi ovakav način obrazovanja. Istovremeno Katolički školski centri u Bosni i Hercegovini biti će uključeni u CARNet- Hrvatsku akademsku i istraživačku mrežu gdje će na jednom mjestu u svakom trenutku imati mogućnost razmjenjivati znanja, prikupljati i objavljivati digitalne nastavne materijale te vidjeti sve aktualnosti s područja obrazovanja, te imati uvid u različite pristupe poučavanju i tehnologije koje nastavnicima mogu olakšati svakodnevni život.

Završnu riječ seminaru dao je promicatelj katoličkog školstva u Bosni i Hercegovini msgr. dr. Pero Sudar. U svom govoru biskup Sudar je napomenuo da je sva tehnologija beskorisna ako iza nje ne stoji čovjek i da su katolički školski centri evo i u ovome kao i u mnogo čemu drugom prvi u Bosni i Hercegovini, međutim, da primjena žpametnih ploča kao i svih novih tehnologija zahtjeva stalno i konstanto usavršavanje djelatnika, ali da se u svemu tome ne izgubi ono ljudsko i vjersko u svima nama.

Nikola Čiča

Vapaji bez odjeka:

BanjaLučki biskup msgr. dr. Franjo KOMARICA, o položaju katolika i Hrvata u Republici Srpskoj

Protjerani u ime države!

Kažnjavanje žrtava

“Na području RS-a sada je manje katolika nego na kraju 1995., jer su mnogi stariji, koji su ostali do kraja rata, u međuvremenu pomrli. Tužno i ružno! Šteta i sramota - kako za koga! Vidimo da se žrtvu i dalje kažnjava, a zločincu se aplaudira i nagrađuje ga se”, poseban je naglasak ogorčenog dr. Komarice.

“Gdje je današnjoj državi BiH više od milijun njezinih žitelja? Protjerani su - u ime države! Strašno! Kad je predsjednik mjesne zajednice došao istjerati moju, sada već pokojnu, stariju majku iz naše roditeljske kuće, navodeći da je “ovo velika Srbija”, majka je odgovorila: “Što me briga, ja sam velika Srbija. Ovo je moja kuća u kojoj sam ja 66 godina i rodila 11 djece”, s dostojanstvenom je gorčinom naglasio banjaLučki biskup Komarica, u intervjuu danom mostarskom “Dnevnom listu”, pod kraj prošle godine

“Biskup banjaLučki msgr. dr. Franjo Komarica jedan je od najglasnijih zagovornika mira i suživota u našoj zemlji te je bio i nominiran za Nobelovu nagradu za mir. Godinama upozorava i ukazuje na nepravdu koja se dogodila hrvatskom narodu na području BanjaLučke biskupije, ali i Bosanske Posavine i drugih dijelova zemlje. Često govori o lošem povratku, obespravljenosti Hrvata te svojoj borbi da se svakom čovjeku vrati i osiguraju njegova prava”, naglašeno je u uvodnom dijelu intervjua, u jednom od prosinačkih brojeva mostarskog “Dnevnog lista”, ali je i ovaj vapaj, kao i brojni prethodni, ostao bez odjeka u javnosti, ali i među hrvatskim političarima Bosne i Hercegovine.

Samo Bog ima pravo na čovjeka

Na konstataciju i pitanje, koje glasi: Vi ste jedan od najvećih zagovornika pravde, istine i mira, već godinama ukazujete na nepravdu koja se dogodila Hrvatima šireg banjaLučkog područja. Kako uspijevate u toj svojoj borbi? Komarica je kazao: “I kao čovjek i kao kršćanin, ali i kao biskup Katoličke crkve u hrvatskom narodu, koji je u mom banjaLučkom kraju i cijeloj BiH daleko najstariji, smatrao sam svojom dužnošću biti vjerodostojan, napose kad je u pitanju neupitna objavljena Božja istina - o Bogu, Stvoritelju svakog čovjeka i o čovjeku kao bogolikom stvorenju. Samo Bog ima pravo na čovjeka kao svoju svojinu. Čovjeku to pravo nema i ne smije se praviti nikakvim “bogom” kad je u pitanju i on i drugi čovjek. Svaki čovjek ima od Boga dobiveno pravo na svoje rodno mjesto i nitko mu, nijedan političar, to pravo ne smije oduzeti. A ja sam bio prisiljen biti svjedokom preziranja Boga, pa onda i čovjeka, od mnogih mojih sugrađana i suvremenika. Morao sam ustati u obranu Božje časti i ljudskih prava, kako bih ukazao na pogaženog i obespravljenog čovjeka u mom rodnom gradu, kraju, domovini, ali i u susjedstvu. Smatrao sam svojom dužnošću učiniti sve što mi je bilo moguće da istina, pravda, pa tako i praštanje i pomirenje, a uz to i pravedni i trajni mir, vladaju među ovdašnjim građanima i narodima. Iako, ljudski gledano, takav stav nije bio ni izdaleka podržan, ja ga ne kanim mijenjati, jer bih postao izdajicom i istine i pravde i čovjekoljublja. Smatram svojom dužnošću i ubuduće ostati vjerodostojan, bez obzira koliko ću od koga biti shvaćen ili podržan. Svatko pokazuje svoje lice, lijepo - humano ili ružno - nehumano. Čvrsto vjerujem da će na kraju istina i pravda, ljubav i dobrota, poštenje i čestitost prokličiti sebi put u budućnost; sve što je tome protivno prije ili kasnije se urušava, postaje ruševina, nesreća, nema budućnosti. Iako sam potomak stare banjaLučke hrvatske obitelji, smatram svojom dužnošću ukazivati na nepravdu ne samo prema domaćim Hrvatima, nego i prema svakom čovjeku iz svakog naroda. Pravo na identitet, na rodno mjesto, na domovinu - nije pravo samo Hrvata, nego univerzalno pravo svakog čovjeka.”

Katolici procentualno najviše nastradali

U ovom dramatičnom razgovoru dramatično je skrenuta pozornost i na to, da su ovdašnji Hrvati (posebno banjaLučka regija i Bosanska Posavina - op. a) i u posljednjem ratu 90-ih godina prošlog stoljeća, kao i tijekom Drugog svjetskog rata i poraća, kao katolici procentualno najviše nastradali. Ta činjenica monsinjora Komaricu, biskupa i humanistu, veli, zadužuje da za te obespravljene i pogažene ljude neumorno upotrebljavam sve svoje sile uma i srca, bez obzira tko ga razumio i podržao, a tko ga zbog toga omalovažavao, prezirao ili mu stvarao razne barijere ili poteškoće.

“Za Hrvate, kao domicilni narod u banjaLučkom kraju, u Bosanskoj krajini, u Posavini, odnosno u BiH, pitanje svih pitanja je upravo njihov povratak i mogućnost njihova opstanaka u svom rodnom kraju, na svojoj djedovini. Ali, to je također i pitanje budućnosti države BiH, koje bez Hrvata ne može biti u ovakvom obliku i u ovim granicama. Domaći Hrvati su bili presudni da je danas BiH međunarodno priznata zemlja. To znaju svi političari, i domaći i strani, koji se bave našom državom. (ŠTO SE ZABORAVLJA, IGNORIRA I SVJESNO PREŠUĆUJE - op. a.) Tragično je i duboko nepravdno da se upravo prema domaćim Hrvatima i država i međunarodna zajednica, tj. najutjecajnije države, ovako nehumano osvećuju za njihovu povijesnu, konstruktivnu ulogu u stvaranju suvremene države BiH. Kako je poznato, 67 posto Hrvata je protjerano i izbjeglo tijekom rata. Do sada, tj. nakon punih 12 godina od prestanka rata u BiH, samo se oko 13 posto vratilo i ostalo u svojim rodnim mjestima. Na području RS-a - od 220.000 Hrvata prije rata, sada je samo oko 13.500, dakle nešto više od pet posto predratnog broja. Među njima je jedva 4.000 povratnika. To nikako ne može biti normalno ni za jednog ozbiljnog političara, ni za jednog intelektualca, ni za jednog humanog čovjeka, pa ni za biskupa. Za tu poraznu činjenicu glavnu odgovornost (iako ne isključivu) snose domaći političari svih gamitura i oni koji su ih u potvrđivanju etničkog čišćenja cijelo ovo vrijeme podržavali”, još je jedan od naglasaka i vapaja.

Kao pilici bez kvočke

Porazna i istinita konstatacija o položaju Hrvata, u ovom dijelu BiH, naglašena je u pitanju: “Mnoga hrvatska ognjišta su i danas porušena i zapuštena. Tek iz godine u godinu dođu kako bi nazočili raznim obljetnicama i misnim slavljinama. Kako Hrvate vratiti na ta područja i imaju li oni uopće uvjete za povratak i opstanak?” Biskup Komarica je na to odgovorio: “Hrvati Bosne (ne Hercegovine)”, posebno je naglasio biskup Komarica, “svoju, ljubav prema vlastitom narodu, Crkvi i Domovini su platili najvećom cijenom svoga biološkog iskorjenjivanja, i to od zakona jačega, koji je ovdje (u Republici Srpskoj - op.a.) na snazi posebno posljednjih 15 godina, a i zbog činjenice da nisu imali u svojim vlastitim redovima dovoljno mudrih, odlučnih i iskrenih političkih vođa. Hrvatski političari iz Hercegovine i Hrvatske poglavito su se brinuli za svoja područja i bilo im je više stalo da se koji prognani Hrvat iz Bosne zadrži kod njih, a ne da ih vrati, iako je i pri tome učinjeno jako mnogo kardinalnih pogrešaka te su mnogi prognanici stigli do Kanade, Amerike, Švedske...! Ovdašnji Hrvati su, nažalost, prisiljeni ponašati se kao pilici bez kvočke. Sami su nekad da sebi osiguraju budućnost na svojoj očevini i djedovini, pa su je prisiljeni prodavati u bescejenje i živjeti bez prava na svoje rodno mjesto, na svoju najveću

vrijednost, odnosno na ono što im kao dio njihova identiteta piše u osobnoj iskaznici. Susreo sam tisuće takvih duševnih nesretnika koji sebe smatraju bijelim robljem, jer nemaju ono što normalni ljudi imaju - pravo na slobodan život na svome, sa svojim. Poznato je da nitko i nikada bez tuge ne napušta svoj rodni kraj! Kad se samo sjetim koliki je bio broj prognanika koji su odmah nakon rata, još 1996. i 1997. pokušavali poput pilica ući u svoj kokošinjac, tj. vratiti se u svoj stan ili na ruševine svoga doma, ali “lisice” kojima su međunarodni lovci dozvolili da izvrše masakr u “kokošinju” i protjeraju te iste “pilice”, nisu im dozvoljavale povratak! Nije bilo, a ni danas nema nužne političke, ni pravne ni materijalne pomoći domaćih političara - čast izuzetima! - za povratak i ostanak svima onima koji to žele. Nema još uvijek nikakve razrađene strategije za povratak Hrvata. Znam za veliki broj izravnog opstruiranja tog povratka od predstavnika UNHCR-a, EU-a, OESS-a, koji ne samo da nisu predviđali za bosanske Hrvate nikakav novac iz višegodišnjeg programa za povratak, a što su učinili za Bošnjake i Srbe, nego su i izravno sprječavali ostvarivanje već ugovorenih projekata zajedničkog povratka u jedno ili drugo selo. Kada smo uz pomoć biskupijskog Caritasa i naših prijatelja iz inozemstva uspjeli obnoviti određeni broj kuća i štala u nekim našim selima, ljudi se nisu mogli vratiti i ostati u tim kućama jer općinske vlasti nisu htjele dovesti struju, ni popraviti put, ni dovesti vodu, a da o autobusu, ambulanti ili o crkvi i ne govorim. Pred sobom imam aktualne službene podatke o “zaprimljenim zahtjevima za povratak Hrvata u RS”. U 19 općina 2.369 obitelji s 8.057 članova traži da se vrati. U Federaciju u 47 općina traži 3.888 obitelji s 14.993 članova da se vrati. Gdje je kod koga dobiti za njih pomoć za povratak i ostanak? Gdje je država tih ljudi? Nažalost, nema je!

Ja sam velika Srbija

Posebno dramatično i bolno odjekuje biskupova priča vezana za njegovu majku: - Gdje je današnjoj državi BiH više od milijun njezinih žitelja? Protjerani su - u ime države! Strašno! Kad je predsjednik mjesne zajednice došao istjerati moju, sada već pokojnu, stariju majku iz naše roditeljske kuće, navodeći da je “ovo velika Srbija”, majka je odgovorila: “Što me briga, ja sam velika Srbija. Ovo je moja kuća u kojoj sam ja 66 godina i rodila 11 djece”. Jadna je to država koja ljude tjera iz njihovih vlastitih kuća. “Kad sam se ja rodila, ovdje je bila Austrija. Države dolaze i odlaze, a mi ostajemo”. Ima li ovako mudrom stavu itko išta pametnije nadodati? Ja nemam!

Unatoč teškim i bolnim iskustvima, biskup Komarica je, na kraju intervjua, pokazao veliku dozu optimizma. Istaknuo je kako nema nikakve sumnje da za katolike BiH dolaze bolji dani i da je, unatoč dramatičnom ozračju u kojem se nalazimo, utemeljena nada za bolje sutra svakim danom jača i vidljivija. Još je naglasio da treba i moliti i raditi, treba i trpjeti i nadati se, jer je to bilo i jest svojstveno Crkvi i svim njezinim članovima.

Od hrvatskih političara u Bosni i Hercegovini, ali i Republici Hrvatskoj, nemoguće je i ne treba očekivati strpljenje, mudrost i upornost kakvu ima i pokazuje dr. Franjo KOMARICA, banjaLučki biskup. Međutim, više je nego nedvojbeno i neupitna činjenica to da bi ga se moralo s više pozornosti slušati, njegova upozorenja i savjete prihvaćati, a sukladno tomu politički i medijski djelovati.

Priredio: N. J. IVANOVIĆ

S bosanskohercegovačkim književnikom Jasminom Imamovićem na kavi

Knjiga i film trebaju biti strateški pravci razvoja

Većina Bosanaca i Hercegovaca Jasmina Imamovića poznaje kao gradonačelnika Tuzle i kao političara, međutim rijetki su oni koji znaju da je on i istaknuti bosanskohercegovački književnik. Nakon što se vratio iz Pečuha iz Mađarske s promocije svoje knjige Obožavatelj trenu pristao je za naš list govoriti o sasvim drugoj dimenziji svoga rada. Naime, u kasne noćne sate kada ostavlja sva politička pitanja na stranu on uzima pero i piše romane, novele, kratke priče, eseje, scenarije, radio drame...

Razgovor smo započeli uz kavu i dok je očekivao da tema našeg razgovora bude politika Tuzle, mi smo se osvrnuli na ovu sasvim drugu, spisateljsku stranu njegova rada. Imamović je obavio do sada tri romana, a trenutno nastaje i zbirka priča. Nema posebnih tema

na koje se osvrće i koje ga se posebno dotiču, ne dopušta sebi da teži inspiraciji, već radije pusti da inspiracija pronade njega. Zanimljivo da se njegovi rukopisi uvijek oslanjaju na povijest koja je neminovna u životima ljudi, a koji ponekad uporno žele pobjeći od nje. Imamović je takav književnik koji svoj rukopis provlači kroz trenutke povijesti. “Zbirka priča na kojoj trenutno radim tretira sva vremena, jedna priča mi čak počinje 14. veljače 1333. godine, to je vrijeme kada je bosanski ban bio Stjepan II. Kotromanić. Iz tog vremena postoji dosta vrijednih dokumenata. Druga priča je iz 1941. godine, a nekoliko ih je vezano za moje odrastanje. Imao sam jaku potrebu da napravim zbirku priča, jer imam tri romana i nekada se neka dobra priča ne uklapa u roman, pa će tako te priče zaživjeti svaka za sebe.”, kazao je Imamović.

Zanimalo nas je i, je li on spreman kao istinski umjetnik pisane riječi pisati danonoćno i ne gledati na zaradu, već na dobro realiziranu ideju. “Pravi umjetnik dvije - tri godine radi na jednom romanu da bi zaradio par tisuća maraka. Za to vrijeme bi zaradio više da mete ulicu. Ima stotinu poslova koje zaokupljaju svakog gradonačelnika, postoje stresne situacije i poslovi koje nekada ne mogu predvidjeti. Spreman sam pisati danonoćno, ali jednostavno nekada ne stižem. Ali kada sam završavao Obožavatelja trenu, onda sam svo moguće vrijeme koristio samo da završim rukopis.”, kaže Imamović.

Smatra da bosanskohercegovačkoj književnosti treba više ljudi u kojima postoji ono božansko, treba više entuzijasta koji mogu reći da je život bolji, jer je njihova ideja realizirana. Imamovićev posljednji roman Obožavatelj trenu zaokuplja veliku pozornost. Radi se o svojevrsnom djetinjem putovanju vremeplovom u neku bolju, sretniju i bezbrižniju prošlost. Vrijeme radnje je

od 1960. do 1980. godine. Riječ je o autobiografskom romanu u kojem je naglašen autorov povratak upravo u tu prošlost u kojoj on ponovno doživljava te sretno, davne i divne trenutke svoga djetinjstva. Roman je imao dosta dobar uspjeh nakon što je preveden na mađarski jezik. Valja naglasiti da je Imamović, pored Miljenka Jergovića i Dževada Karahasana jedini “bh” književnik preveden na mađarski jezik.

Imamović je Tuzlu načinio gradom mastionice i pera i danas je na to veoma ponosan. Sretan je i što su književni susreti Cum grano salis gotovo doživjeli svjetsku popularnost i što svake godine u Tuzli borave velikani svjetske književnosti, književna nagrada za najbolji roman “Meša Selimović” je veoma cijenjena. “Ulaganje u kulturu naš grad čini kulturnijim, ljepšim i boljim. Grad bez kulture je kao nekulturan čovjek, a grad s kulturom je kulturni čovjek i svi ga poštuju. Mi smo grad mastionice i pera i to uveliko doprinosi imidžu Tuzle. Najvažniji čimbenik našeg razvoja jesu upravo ljudi, naše prirodno i kulturno naslijeđe. Ako se ova tri elementa plasiraju, zagaraniran je razvoj te sredine. Mi smo se ugledali na Ravena, Bolognu, Salzburg i mnoge druge europske gradove.”, dodaje Jasmin Imamović.

Pored Obožavatelja trenu Imamović je objavio i romane Besmrtni jeleni koji je doživio odlične kritike u BiH, Hrvatskoj i Sloveniji i Ubijanje smrti koji je također naišao na pozitivne kritike. Imamovićevi prozni tekstovi su prevedeni na engleski, zatim na poljski, njemački i francuski jezik. Imamović nema uzora, ali ima nedostizne i omiljene pisce poput Meše Selimovića, Fjodora Mihajlovića Dostojevskoga i Gabriela Garcíe Márqueza i smatra ih genijima. Smatra da su to ljudi nevjerovatna pera. “Ipak, ima i romana koje ne mogu čitati, koje ostavljam na pola i koji mi jednostavno ne idu i ne sviđaju mi se. Što se tiče stranih pisaca ja obično čitam prijevod, nekada prijevod može biti loš, ali nekada se razočaram kako neki veliki izvikani pisci napišu nezanimljivu knjigu koju ostavljam na pola.”

Na kraju naše kave i našeg razgovora, zanimalo nas je kako gleda na sve veću moć interneta i smatra li da bi internet u nekoj skorijoj budućnosti mogao potopiti knjigu. “Ne bih rekao da internet može potopiti knjigu, to ne bi nikada civilizacija dopustila. Knjiga je čuvatelj kulture. Roman je velika matura književnosti. Ja do sada niti jednu knjigu nisam pročitao sjedeći, najneprirodniji položaj tijela je upravo sjedenje. Najbolje je ležati i čitati. Ipak, mislim internet može nadvladati knjige poezije, jer to ide na krace”, dodao je Imamović.

Rastali smo se razmijenivši mišljenje da BiH ne nedostaje pisaca, ali im nedostaje veća potpora. Imamović smatra da se aktualne vlasti više trebaju uključiti u dodjele književnih nagrada i da knjiga i film trebaju biti strateški pravci razvoja.

Maja Nikolić

15. GODINA BOSANSKE RIJEČI

BOSANSKA RIJEČ KUĆA OD LIJEPIH RIJEČI

Godina koju upravo ispraćamo za Bosansku riječ Tuzla bila je izuzetno teška, ali uspješna. U velikom timu gotovo sedam mjeseci nedostajao nam je “Ključni igrač”, ali su godišnji rezultati iznad svih naših očekivanja.

Na sajmu knjige u Sarajevu naš komplet Čopićevih izabranih knjiga za djecu (koji smo uradili u suradnji sa Zadužbinom Petra Kočića) dobio je nagradu Najbolji izdavački projekt. Udruženje izdavača i knjižara BiH dvije svoje godišnje nagrade dodijelio je našoj Kući: Najbolji urednik 2007. godine (Šimo Ešić), i najbolje dizajnirana knjiga u bh izdavaštvu 2007. (Ježeva kućica, Branka Čopića, koju je likovno opremila Sanja Rašček).

U sezoni udžbenika i dalje smo ostali na vodećim pozicijama, a uspjeli smo ne samo održati, nego i znatno obogatiti naše biblioteke Mali princ, Savremeni roman, Savremena poezija, Savremena proza i Posebna izdanja.

Uz to, pokrenuli smo još dvije dječje edicije: Biblio-teka Mala vila (nazvanu po našoj poznatoj narodnoj bajci) i Krug radosti, koja je bila omiljena u tuzlanskom Univerzalu, ali je nestankom te izdavačke kuće, ugašena. U Maloj vili namjeravamo njegovati originalnu domaću slikovnicu i afirmirati suvremenu autorsku bajku, a u Krugu radosti objavljivat ćemo nova i prevedena djela namijenjena djeci starijeg uzrasta.

GODIŠNJA NAGRADA JAHRESPREIS 2008.

Za doprinos u promoviranju
bh. knjige

Ove, 2008. godine, navršava se 15. godina postojanja Bosanske riječi. Iza nas je oko 450 naslova štampanih u oko milijun i stotinu tisuća primjeraka. U mnoge biblioteke, škole i domove ušla su izdanja s našim znakom. Zahvalni smo autorima koji su vjerovali i vjeruju u taj znak i koji su svojim djelima učinili da on zasvijetli i postane prepoznatljiv kao znak dobre knjige. Zahvalni smo nastavnicima i učiteljima, bibliotekarima i svim našim čitateljima u Bosni i Hercegovini i diljem svijeta koji su, u bogatom šarenilu ponuđenih knjiga, birali upravo naša izdanja. Trudit ćemo se da, ni kulturni prostor u kojemu djelujemo, ni čitatelje zbog kojih postojimo, ne iznevjerimo ni u ovoj, za nas veoma važnoj, godini.

Šimo Ešić

Ljubav je u prednosti

Kad se zagleda u katoličku, a potom i hrvatsku povijest tuzlanskog kraja, uočava se strateška urednost pojava, kakva nije svojstvena balkanskim komotnostima i fatalističkim predanostima sudbini. Hrvatski znakovi u bosanskoj historiji imaju jednu zajedničku, dominantnu nit: predanost budućnosti. I danas, kad postoje kao historioografski fakti, iz njih kipti ambicija da se nadraste svoje vrijeme, da se bude veći od mogućnosti, da se buduće generacije intoniraju u duhu tog zalaganja za hrvatski i bosanski boljitak.

Domaćinski u budućnost

Što god da su kroz povijest, u organizacijskom smislu, činili Hrvati župe Soli, to je sobom nosilo stamenu sigurnost da će se biti i živjeti na svojim ognjištima, što podrazumijeva i planski, domaćinski odnos prema budućem vremenu. Iz te urednosti povijesnih i kulturnih pojava kao da izvire sigurnost koju ova nesretna zemlja nikada u kritičnoj masi nije imala: izvire posve prirodno shvaćanje da je ovo ovdje NAŠE, hrvatsko koliko i bosansko, bosansko koliko i hrvatsko, i da ne postoji ništa što bi moglo poremetiti lagani i otmjeni vremenski hod; uostalom, kao kod svih europskih naroda.

Da li govorili o osnivanju Hrvatskog pjevačkog društva "Majevica", iz 1896., ili o osnivanju Zavoda Kraljice svete Krunice, od Časnih sestara Kćeri Božje ljubavi, trinaest godina prije, ili pak o pokretanju "Hrvatskog Glasnika" 1992. godine - mi zapravo govorimo o jednoj te istoj priči, u kojoj se samo biološkim slijedom smjenjuju likovi koji odmotavaju istoznačnu fabulu, čiji je cilj sačuvati i afirmirati, nadograditi i razgranati hrvatski bitak u tuzlanskom kraju. Kulturno prisustvo katoličkog i hrvatskog bogatstva u tuzlanskom krugu, mora se reći, kroz povijest je mnogo dominantnije u odnosu na samo fizičko prisustvo Hrvata; tako je bilo s kraja 19. stoljeća, tako je i na početku 21. stoljeća; ni muslimanska ni pravoslavna društva ne uspijevaju, ili ne žele, ili ne znaju, biti tako prisutna u društvenom životu Tuzle. Vrijedi istaći poštovanost Hrvata kada je riječ o shvaćanju temeljnica svake nacionalne higijene - da nema individualnog dobra bez činjenja za kolektivnu dobrobit, kao snagu svakog pojedinca. Jedino visokim stupnjem shvaćanja individualnih obaveza u zajedničkim projektima, moguće je objasniti tako razvijenu i bogatu mrežu hrvatskih projekata u kulturnoj povijesti Tuzle.

Fascinantna je povijest hrvatskih institucija u tuzlanskom kraju. Blagodareći mreži katoličanstva, koja se okrijepila nakon dolaska Autrougarske, Tuzla se u oblicima društvenog života, kod sve četiri konfesije, primakla, i pratila ritam, europskih sociokulturnih pomaknuća. Primjerice, Tuzlaci su kino vidjeli

tek koju godinu nakon Nijemaca, Francuza ili Engleza; sva druga europska strujanja, pa i kada je riječ o institucionalnim vidovima društvenog života, u Tuzli su se iz Evrope prelijevala za sve manjim kašnjenjima. Tuzlanski katolici, među kojima je 1895. godine četvrtina bila nebosanaca, prednjačili su u povezivanju Tuzle i suvremene Evrope.

Tradicija kao izvor sadašnjice

Do Drugog svjetskog rata osnovano je petnaestak različitih hrvatskih društava, koja su se bavila kulturnim, prosvjetnim, privrednim, sindikalnim i sportskim aktivnostima, kao što su: Društvo hrvatskih žena, Hrvatski sokol, Hrvatska narodna zajednica, Organizacija radnika Hrvata, Hrvatski radiša, Društvo rudarskih i tvorničkih radnika Hrvata, Gospodarska i seljačka sloga, itd. Iz ovih nekoliko primjera se vidi da su Hrvati tuzlanskog kraja imali razgranate strukovne udruge, dakle posve institucionaliziranu brigu o svim vidovima djelatnosti. Nakon višedesetljetnog spaljivanja nacionaliteta na lomači, te komunističkog priječenja makar i kulturnih oblika nacionalne institucionaliziranosti, dogodit će se da HKD "Napredak" (osnovano 1905.) obnovi svoj rad u studenom 1990., a Društvo "Hrvatski dom" (osnovano 1913.) u ožujku 1993. godine. Ovi nesumnjivo povijesni događaji od prije petnaestak godina, već su u vremenima rata osjetno doprinijeli obogaćenju kulturnog života Tuzle, ali i reafirmaciji hrvatskog kulturnog bitka u ovome kraju. Narednih godina naročito će biti zamjetna bogata glazbeno-koncertna aktivnost hrvatskih društava, te Crkvenog mješovitog pjevačkog zbora, koji djeluje u okviru Župe svetog Petra i Pavla u Tuzli.

Samo postojanje i djelovanje hrvatskih kulturnih udruga ne bi imalo puni smisao bez aktivne spoznaje da je današnjica tek vrh na piramidi kulturnološke tradicije Hrvata u Tuzli. Ta spoznaja je ostvariva tek preko medijskog projekta koji je u stanju kontinuirano istraživati i afirmirati značajke iz kulturne povijesti Hrvata, u Tuzli i šire. Tek medijska forma omogućava ispoljavanje punine hrvatskog sadržaja u biću ovog kraja. Osnivanjem "Hrvatskog

Piše: Fatmir Alispahić

Glasnika" 1992. godine ne samo da je obogaćen medijski i kulturološki prostor Tuzle, već su tuzlanski Hrvati dobili mogućost zaokružiti cjelinu u mehanizmu koji istražuje, štiti, afirmira i razvija njihov sociokulturni i politički identitet u Tuzli. "Hrvatskim Glasnikom" je omogućeno da suglasje hrvatske stvarnosti čine i hrvatska tradicija i hrvatska sadašnjost, kao jedinstven organizam koji upućuje na hrvatsku budućnost.

Roditeljska misija Hrvatskoga Glasnika?

Pojednostavljeno, malo nam znači ma koja izložba Likovne kolonije Breške ako nećemo razumjeti da su Breške slijed u kulturno-povijesnom kontinuitetu, koji seže još od Stjepana Matijeveća (1580.-1654.), preko fra Blaža Josića (1820.-1868.) i Tome Kovačevića (1820.-1867), preko tuzlanskih dana Silvija Strahimira Kranjčevića, pa do mnogih znakova hrvatskog identiteta u Tuzli, bilo da je riječ o književnosti, glazbi (npr. Čestmir Dušek), likovnoj umjetnosti (npr. Kreković ili Leder), ili ma kojem vidu duhovnog tkanja. Sve je to jedan isti kulturno-povijesni krug, koji kao fakat može zaiskriti tek ako mu se strateški vežu počeci i sadašnjica, a što je bila temeljna, roditeljska misija "Hrvatskog Glasnika". Nikada prije kulturne vrijednosti tuzlanskih Hrvata nisu na ovako ozbiljan način bivale predstavljane i Hrvatima i drugima, kao kad govorimo o periodu u kome je "Hrvatski Glasnik" ispisao i ustanovio ključne stranice hrvatske opstojnosti u Tuzli.

Ta bi činjenica trebala biti inspirativna za tuzlansku zajednicu, koja, na žalost, nije u stanju pratiti korak nekoliko entuzijasta koji se bore za "Hrvatski Glasnik". Ne vrijedi pokušavati stići i prestiži "Hrvatski glasnik". HaGeovci su uvijek u prednosti. Zato što je njihova ljubav uvijek u prednosti. Oni vole Hrvate, Bosance, vole Tuzlu i Bosnu, spremni su na žrtvu, kako bismo svi mi imali svjedochanstvo o svojoj bogatosti. Jednostavno, ljubav je u prednosti. I kod Boga, i kod ljudi.

ČASOPIS ZA KNJIŽEVNOST I KULTURU RIJEČ. PIJEČ

RIJEČ. Časopis za književnost i kulturu broj 3. uspravlja se iz širokog zahvata koji je u prethodnom dvobroju na 350 strana predočio sve obilje i bogatstvo potencijalnih mogućnosti prostora kojim je časopis nadahnut, motiviran i iniciran kao kulturalna činjenica.

Sada, časopis je već profilirana institucija i kulturna pojava koja funkcionira s nedvosmislenom namjerom da recipira, razazna i afirmira sadržaje i aktere u prostoru književnosti i kulture i tako arbitrira u aktualnom djelatnom prostoru, književnom i kulturnom životu.

U ovom broju časopis RIJEČ. koncepcijski steže, racionalizira i sugerira namjeru da svoj prostor ustupi književnim i kulturnim pojavama koje nedvosmisleno artikuliraju kulturni život, jer imaju takvo mjesto, značaj i emaniraju takvu energiju. Uspostavljajući neposredan odnos spram kulturnih događaja i književnih pojava, časopis ustvari, i aksiološki gledano, ističe kriterije i dakako, već na taj način odobrava ili odriče konkretne sadržaje i pojave, jer istima daje ili uskraćuje prednost produženog djelovanja u kulturnom i književnom životu općenito ili konkretnom ambijentu.

U slijedećem koraku dužni smo uočiti da časopis utječe na profiliranje budućih, dolazećih književnih i kulturnih pojava, jer su njegovim korpusom već anticipirane kao značajne ili im je mjesto određeno kao minornim. Tako taj časopis postaje prostor i poprište nadmetanja različitih vrijednosti, a u tom smislu i bitan oblikotvorni činilac kulturnog prostora i suvremenog života.

U mjeri u kojoj će slijediti nedvosmisleno i dominantno istaknut osnovni sadržaj uređivačko-uredničkog odnosa i politike, časopis će biti sve prestižniji prostor za objavljivanje, jer to što prode uređivačko-uredničke kriterije, jeste ili biva - afirmirana vrijednost. Osim toga, jedanput uspostavljeni kriteriji se ne mogu bez posebnih razloga i stvarnih opravdanja prenapregnuti ili mijenjati. Dakle, može se očekivati sve veći pritisak autora u pravcu posjedovanja prostora u časopisu i dobivanja "certifikata" da je prilog objavljen u časopisu za književnost i kulturu RIJEČ.

Časopis već ima, i to će biti sve izraženije, oblikotvornu ulogu u cjelini kulturnog života u prostoru čiju kulturnu i inventivno umjetničku egzistenciju prati i recipira. Taj uvjet držimo

Narodno pozorište Tuzla U 2008. godini novi značajni projekti

Rezimirajući proteklu godinu u Narodnom pozorištu "Tuzla" ističu da je jedna od najznačajnijih novina to što je ova kuća u 2007. godini dobila još jednog osnivača. Pored Općine Tuzla od prošle godine tu je i Tuzlanska županija. Time je Narodno pozorište "Tuzla" dobilo proračunski status što predstavlja siguran izvor prihoda, a s druge strane predstavlja i obvezu uposlenicima da svoj rad podignu na još višu razinu te da povećaju zastupljenost u Tuzlanskoj županiji.

Osim ovog značajnog segmenta koji će u mnogome poboljšati financijsku sliku, proteklu godinu obilježile su i četiri nove predstave i to: Isak Samokovlija - Hanka u režiji Sulejmana Kupusovića, Vasilij Sagarjev - Zmijsko leglo u režiji Saše Broz, te dvije predstave na sceni Dječjeg dramskog studija - Maskenbal u Srebren-šumi i Pipi duga čarapa.

Pored ovih predstava treba istaći da je Narodno pozorište "Tuzla" uspješno realiziralo manifestaciju "Tuzlanski pozorišni dani" koja je prema mišljenju direktora Milenka Iliktarevića možda i predugo trajala. "Nastupilo je 14 pozorišta koja su izvela 15 predstava i mislim da su možda neki Tuzlaci bili i umorni od kulture. Svih tih petnaest dana dolazi u pozorište je možda bilo i malo prenaporno, ali s obzirom da je bilo jako dobrih predstava, svi su mogli izabrati za sebe neke od njih". Druga manifestacija koja je također postala tradicionalna u Narodnom pozorištu "Tuzla" su "Tuzlanski dani monodrame" koja je izvedena od 2. do 6. lipnja. Osim ovih manifestacija treba istaknuti i da je Narodno pozorište "Tuzla" u 2007. godini sudjelovalo na nekoliko festivala. Tako su na festivalu "bh" kazališta u Brčkom članovi Narodnog pozorišta "Tuzla" osvojili dvije nagrade.

Iako bi prema viđenim rezultatima u Narodnom pozorištu generalno trebali biti zadovoljni proteklom 2007.

godinom, Iliktarević kaže da ima i segmenata u kojima nisu zadovoljni. "Nismo baš zadovoljni svim segmentima. Nezadovoljstvo se uglavnom ogleda u repriznom odigravanju predstava. Naš ansambl ih je odigrao samo 60. Ukupno smo odigrali 82 predstave, gostujućih je bilo preko 50, održano je preko 40 manifestacija. Kada se pogleda zbirno, svaki drugi dan smo imali neku manifestaciju, međutim, ja mislim da trebamo povećati broj repriznih predstava te da trebamo pokušati na neki način što veći broj predstava izvesti u cijeloj Tuzlanskoj županiji". Prema njegovim riječima, tijekom zimskog perioda rad onemogućava neuvjetan prostor, no po dolasku proljeća, nastojat će prevazići i to nezadovoljstvo te povećati broj predstava.

Posjetom tuzlanske publike Iliktarević je zadovoljan, a najveća zainteresiranost se pokazala prilikom pojedinih gostujućih predstava. "Tuzlanska publika je vrlo izbirljiva i obrazovana. Kada jednom pogledaju lošu predstavu nekog pozorišta koje gostuje u našem gradu, drugi put se ne odlučuju da dodu na te predstave", kazao je, te istaknuo činjenicu da postoje kazališta koja privlače samim svojim imenom kao što su Gavela iz Zagreba, Atelje 212 iz Beograda, Narodno pozorište "Sarajevo", Kamerni teatar 55 itd. "Publika se odlučuje za pojedine predstave ovisno i od toga koje pozorište ih izvodi, ali i od toga koji glumci igraju u predstavama. Tako ako imate neke od poznatijih glumaca, normalno je i da zainteresiranost publike bude veća. Dogodi se i to da se prikazuju vrlo dobre predstave, ali u kojima nema zvučnih imena što nažalost utječe da posjećenost bude manja".

Što se tiče predstava Narodnog pozorišta "Tuzla", prema Iliktarevićevim riječima do sada zbog nedostatka publike nije otkazana niti jedna predstava u zadnjih četiri godine i za nadati je se da otkazivanja neće biti ni u narednom periodu. Osim dobrih predstava, Tuzlaci su u protekloj

godini u Narodnom pozorištu "Tuzla" imali prigodu i uživati u dobrim koncertima. "Trudimo se da organiziramo i koncerte te da ustupimo mjesto onima koji žele da iste organiziraju u našim prostorijama. Bili su tu francuzi s Kamernim orkestrom "Sanzelize" koji je kao što je poznato jedan vrhunski orkestar, a i posjeta publike je to dokazala. Trudit ćemo se da i u narednom periodu nešto slično uradimo. Razmišljamo čak da manifestaciju "Tuzlanski pozorišni dani" odmorimo malo od drame, te da u sredini manifestacije upriličimo jedan koncert. Želja nam je da to bude koncert Zvonka Bogdana koji je vrlo popularan kod određenog broja publike u Tuzli. Također pregovaramo i s Mostar Sevdah Reunionom pa se nadamo da će nešto od toga i da bude". Tradicionalne manifestacije bit će upriličene i u 2008. godini, a nastojanja uposlenih u Narodnom pozorištu su da s radom nastavi i Dramski studio. Što se tiče novih predstava, u kazalištu planiraju tri na velikoj i jednu na dječjoj sceni. Već u prvom mjesecu počinju radovi na Ibsenovoj Heddi Gabler kao i na Brechtovoj Malograđanskoj svadbi u režiji Jovice Pavića. "Moramo se truditi da osiguramo novce za te projekte i nama ne preostaje ništa drugo osim da radimo.", kaže Iliktarević.

Da su u Novu godinu ušli radno pokazuje i činjenica da mjesec siječanj tuzlanskoj publici donosi deset predstava na sceni Narodnog pozorišta. Svi oni koji su se umorili od blagdanskih slavlja mogu odmor potražiti uz Hanku, Zmijsko leglo, Bubu u uhu, Kokoš, Grad od snova, Predstavu Hamleta u selu Mrduša Donja i druge. Cijene ulaznica za predstave i u 2008. godini ostaju nepromijenjene, i iznose 5,00 KM a informacije o predstavama, kazalištima i glumcima zainteresirani mogu redovito provjeravati na web stranici: pozoriste-tuzla.inet.ba.

Ankica Stjepić-Čosić

Radio Soli uspješno realizirao još jednu humanu akciju

Početkom prosinca djelatnici u Radio difuziji Soli pokrenuli su akciju "Mjesec je darivanja - pomozimo one koji su u potrebi", koja je imala humanitarni karakter. Naime, riječ je o akciji koja je podrazumijevala prikupljanje osnovnih životnih namirnica, sredstava za higijenu te odjevnih predmeta, a koji su po završetku akcije, koncem prosinca uručeni na adrese nekoliko obitelji koje žive na rubu egzistencije. Posljednji val poskupljenja koji je zahvatio Bosnu i Hercegovinu utjecao je da se broj obitelji koje su u potrebi znatno uveća te da se ionako teško stanje i mogućnosti za preživljavanje u mnogome otežaju. Stoga je popis onih, kojima je svaki vid pomoći dobro došao, bio jako velik te je bilo iznimno teško odrediti koje će te obitelji biti obuhvaćene ovim vidom pomoći.

Djelatnici Radio difuzije Soli nakon sagledavanja situacije na terenu odlučili su pomoć uručiti brojnim obiteljima s djecom, obiteljima koje nemaju stalnih prihoda. Tako je odabir pao na sedmeročlanu obitelj Nedžada Kurahovca koja živi u Mandićima kod Tušnja. Naime, riječ je o obitelji koja osim invalidnine u visini od 150,00 KM nema drugih primanja. Obitelj živi u trošnoj kući, punoj vlage za koju samo najam plaćaju 120,00 KM. Ekipa koja je uručivala poklon pakete u kući je zatekla gospođu Kurahovac i najmlađeg sina. Slika unutrašnjosti kuće na kojoj nedostaje nekoliko prozora, bez grijanja, jer za ogrjev nemaju novaca, dovoljno je govorila o teškoj situaciji u kojoj živi ova obitelj. Djeca u školu pješače, jer im roditelji ne mogu osigurati novac za prijevoz, a kako kažu, preživljavaju uz pomoć dobrih ljudi koji ih obidu s vremena na vrijeme i uz nešto malo novaca koji uspiju zaraditi nadničarenjem u susjedstvu. Suze i istodobno radost na licima majke i njezinog sina koji se ponajviše obradovao novogodišnjem paketiću, trebali bi poslužiti kao poticaj mnogima koji čitaju ovaj tekst da ukoliko budu u prilici pomoći, ne zaborave ovu obitelj. Naravno, ne treba zaboraviti ni druge, jer je uistinu mnogo onih kojima je dobrodošla bilo kakva pomoć.

Drugu obitelj, ekipa Radio difuzije Soli pronašla je u Dognju. Riječ je o četveročlanoj obitelji Pejić koju čine djed, otac i njegove dvije malodobne kćeri. Kako smo saznali, majka malodobnih djevojčica je umrla kada je mlada kćer imala tek godinu dana. O kućanstvu se brine starija djevojčica, dvanaestogodišnja Martina koja uz sve obveze uspijeva ispunjavati i one školske, te pomagati svojoj mlađoj sestri. Akcija je obuhvatila i obitelj Franje Pavića koja živi u Bijelom polju iznad Grabovice. Do ove peteročlane obitelji, koja živi u kući bez struje zbog nepristupačnosti terena, nije bilo moguće doći vozilom. Dvojica dječaka do škole u Gornjoj Tuzli preko njiva i šuma pješače oko četiri kilometra, a na tom putu svakodnevno ih prati njihova brižna majka Sanja. Kako je kazala, u vrijeme kišnih i snježnih dana, djecu do škole zna više puta presvlačiti kako na nastavi ne bi bili mokri te ne bi nazeblili. I ova obitelj živi bez stalnih primanja, kako kažu od onoga što uspiju zaraditi svojim radom.

Akcija "Mjesec je darivanja - pomozimo one koji su u potrebi" zasigurno je uljepšala blagdane u krugu ove tri obitelji. Treba istaknuti da se akciji odazvao znatan broj pokrovitelja te ono što je za svaku pohvalu i brojni slušatelji koji su se uključili u darivanje ovih obitelji. Da bi "Mjesec darivanja" protekao u pravom smislu riječi, Radio Soli je i za slušatelje koji su se odazvali ovoj akciji kao zahvalu upriličio nagradnu igru te mnoge od njih nagradio skromnim poklonima zahvale. Recimo još i to da su humane akcije tradicija u Radio difuziji Soli, te da ova radijska postaja svake godine organizira po jednu. Dosadašnjim akcijama bili su obuhvaćeni štitenici Doma za djecu bez roditeljske skrbi u Slavinovićima, te Narodne kuhinje Imaret u Tuzli. Uposljeni u ovoj kući najavljuju da će s akcijama nastaviti i narednih godina s mogućnošću njihovog proširenja. Osim ovoga, Radio difuzija Soli svake godine realizira i druge pažnje vrijedne projekte poput "Vjenčanja u studiju", "Izbor ljubavne pjesme i priče", "Žena godine", "Natjecanje novinara u pravljenju lovačkog gulaša u kotliću", "Dani domaćih proizvoda", "Radio vas vodi na more", "Veliki Novogodišnji party" i dr.

Ankica Stjepić-Čosić

Koncert učenika Osnovne muzičke škole Tuzla

U Narodnom pozorištu "Tuzla" učenici i profesori Osnovne muzičke škole upriličili su polugodišnji koncert.

Na tradicionalnom koncertu predstavili su se na instrumentima violončelo, klavir, gitara, harmonika, flauta, violina, klarinet, a izveli su kompozicije Mocarta, Pula, Sagraresa, Baha, Čajkina, Rosetija, Rosinija, Lazića, Bramsa...

Koncert je završen nastupom Malog hora kojim je dirigirala profesorica Mersija Sarajlić, uz klavirsku suradnju nastavnika Jasenka Džambića.

Inače, Osnovna muzička škola u Tuzli je osnovana 1949. godine i od tada postiže izuzetne rezultate u odgoju i obrazovanju mladih glazbenika.

Tradicionalni koncert učenika Srednje muzičke škole

Mješoviti kor učenika Srednje muzičke škole Tuzla, pod dirigentskom palicom profesorice Lejle Mulaosmanović, uz klavirsku pratnju profesorice Zrinke Andrejaš, s kompozicijom Asima Horozića, otvorio je polugodišnji koncert u sali Bosanskog kulturnog centra u Tuzli.

Talentirani učenici svih odsjeka ove izuzetno uspješne glazbene ustanove na koncertu su izveli kompozicije Horozića, Mangore, Debisija, Šuberta, Šumana, Nuperta, Falconera, Šopena, Moskovskog, Vivaldija, Baha...

Osim Mješovitog kora, ljubiteljima klasične glazbe predstavili su se solisti na gitari, klaviru, flauti, te orkestar gitara SMŠ, kojim je dirigirao Nedim Tinjić.

A.D.S.

U Narodnom pozorištu Tuzla Novogodišnji koncert tuzlanskih tamburaša

Tradicionalni novogodišnji koncert zlatnih tuzlanskih tamburaša, višegodišnjih prvaka u tamburaškoj glazbi, dobitnika mnogobrojnih vrijednih priznanja i nagrada, Tamburaškog orkestra SD "Sloboda" pod dirigentskom palicom maestra Sakiba Mujezinovića upriličen je u prepunoj sali Narodnog pozorišta "Tuzla".

Koncert su otvorili i po prvi puta nastupili mladi Slobodini tamburaši-pioniri, polaznici škole tambure, zatim kao gost novogodišnjeg koncerta, uz pratnju tamburaškog orkestra, nastupio je estradni umjetnik Muhamed Mujkanović, a u drugom dijelu koncerta nastupio je žstariji tamburaški orkestar Slobode.

Na ovogodišnjem sedamnaestom po redu svečanom novogodišnjem koncertu tamburaši su osim koncertne glazbe Šubertove Serenade, Hora Jevreja, zatim kompozicija Zemljo moja, Tuzlanski diptih, Kolonel, Radecki marš..., izveli i bosanske pjesme-sevdalinke, a tuzlanska publika ih je s oduševljenjem nagradila pljeskom.

A. D. S.

U Gornjim Dubravama kod Živinica

Umjesto vode, iz bušotine izbio metan

Plamen iz bušotine duboke oko 110 metara, koji je u zaseoku Kadrići u Gornjim Dubravama kod Živinica, gdje su mještani kopajući bunar naišli na metan, izbio 8. siječnja, plamsao je skoro 24 sata. Mještani su bili u nevjerici otkuda metan u zemlji u okolici njihovih kuća, probdijeli su noć u strahu hoće li doći do eksplozije metana, a gašenje vodom, po nalogu rudarsko-geoloških stručnjaka, nije dolazilo u obzir. Zapaljeni metan je, kako ne bi došlo do neželjenih efekata, trebalo pustiti da se sam ugasi. Plamen je prvih desetak sati dosezao visinu od oko 25 metara, a vremenom lagano jenjavao i vatra se ugasila dan kasnije.

Do neočekivanog pronalaska metana došlo je nakon što su braća Mumić, Dževad, Nijaz, Sead i Fuad, odlučili iskopati bušotinu i pronaći pitku vodu kojom bi snabdijevali svoje obitelji. Sead Mumić, inače vlasnik poduzeća Geo servis "Živinice", pribavio je rudničke hidrogeološke karte, na kojima je iscrtana karta podzemnih izvora, te su započeli s bušenjem svega dvadesetak metara od kuća braće Mumić.

"Ovdje je problem s vodosnabdjevanjem. Ljudi kopaju površinske bunare, do sedam-osam metara dubine, ali je sve zagađeno, ne može se koristiti za piće. Htjeli smo kopati duboko i pronaći nezagađenu vodu", pojasnio je Sead Mumić, na čijem imanju su pronašli metan.

Njegov brat Nijaz i još dva radnika su na dubini od oko 110 metara, umjesto vode, mašinom "Janez 600" zakačili kavernu plinom. Najprije je došlo do erupcije od oko pet kubika vode. Zahvaljujući refleksnom bijegu s tog mjesta, nitko od njih trojice nije povrijeđen. Poslije vode, izbila je vatra iz otvora promjera desetak centimetara.

Kad su se radnici pribrali, svjesni opasnosti od vatre koja je plamsala, lopatama su pokušali zemlju nabacati na otvor u zemlji iz koje je ona izbijala. Na desetine mještana im se pridružilo, ali bezuspješno.

"Bilo je strašno, prvi put sam tako nešto vidio. Jako je šišalo, uzeli smo lopate i bacali zemlju na

vatru. Nastojali smo da je usmjerimo prema njivi, da plamen ne zahvati kuće", ispričao je Nijaz Mumić.

Mjesto gdje se u zemlji zapalio metan posjetio je dekan Rudarsko geološkog fakulteta "Tuzla", prof. dr. Abdulah Bašić sa suradnicima. Oni su kantonalnom tužiteljstvu Fahrudin Šljivicu obrazložili da se radi o uobičajenoj pojavi prilikom dubinskih bušenja na prostorima u blizini površinskih kopova ugljena. Iako su mještani bili uznemireni, smatraju sveučilišni profesori, nije postojala opasnost od unutrašnje i vanjske eksplozije.

"Došlo je do naglog izbijanja plina i prilikom dodira s kisikom i iskrica s agregata, koji je bio uključen, plin se zapalio u buktinju", pojasnio je Bašić.

Po savjetu profesora s RGGF-a, nakon što je vatra ugašena, bušotina je zatrpana kako bi se izbjegle eventualne ekološke posljedice.

No, usprkos tomu, sretnom okončanju požara, tužitelj Šljivic nije odbacio mogućnost da se ipak radi o kaznenom djelu izazivanja opće opasnosti. Naime, Mumići nisu posjedovali odobrenje za iskopavanje bušotine. Zahtjev su, kažu, namjeravali poslati tek nakon što otkriju vodu, kao što rade i ostali mještani.

Iako stručnjaci tvrde da se u zemlji u ovom naselju ne nalaze velike količine plina, te da nije moguća njegova komercijalizacija, Seada Mumića su u Gornjim Dubravama, nakon što je požar ugašen, prozvali šekikom.

J. Šarac

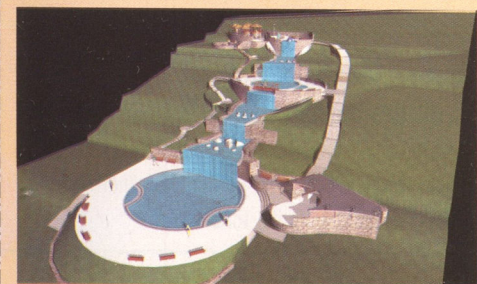
Općina Tuzla iduće godine udvostručuje vrijednost kapitalnih projekata

Stadion Tušanj i Panonsko jezero u vrhu prioriteta

Vrijednost kapitalnih ulaganja u infrastrukturu općine Tuzla ove godine planirana su u iznosu od 16 milijuna KM, što je dvostruko više nego što je prošle godine izdvojeno iz općinskog proračuna.

Jedan od najvećih projekata je izgradnja atletsko-nogometnog stadiona Tušanj, za čiju prvu fazu općina Tuzla planirala 2 milijuna KM, te izgradnja još jednog Panonskog jezera sa slapovima. Taj projekt, koji je započet sredinom ove godine, također je vrijedan oko 2 milijuna KM. Uz to, općina Tuzla namjerava napraviti slapove, za čiju izgradnju će izdvojiti 700.000 KM.

"Općina Tuzla ima plan kapitalnih ulaganja u komunalnu infrastrukturu donesen 2003. Mi smo, u realizaciji, već došli do 2011. godine, a iduće ćemo godine pokušati realizirati projekte, čija realizacija je po tom planu planirana 2015. Mi smo već smo ostvarili osnovne vizije razvoja", izjavio je načelnik Tuzle, Jasmin Imamović.

Među prioritetima općinske vlasti u idućoj godini je proširenje pješačke zone u centru grada. Za rekonstrukciju Trga slobode, koji se trenutno koristi kao parking prostor, bit će izdvojeno 2,4 milijuna KM, a parking će biti preseljen na susjednu parcelu. Osim toga, na radost velikog broja Tuzlaka, planirana je izgradnja zgrade, koja će podsjećati na zgradu "Baroka" srušenu osamdesetih godina prošlog stoljeća zbog slijevanja terena.

Govoreći o privatnim ulaganjima u gradsku infrastrukturu, načelnik Imamović navodi da je na tenderu za dodjelu građevinske parcele, u blizini Mercator centra, gdje su Slovenci prije nekoliko godina namjeravali napraviti Multikina, od čega su odustali, od privatnih poduzetnika, koji će graditi poslovnu i stambenu zgradu, dobili 12 milijuna KM.

Načelnik Imamović je najavio da će u ovoj godini, iz centra grada, konačno biti iseljena takozvana "kajmak stanica", što će dovesti do boljeg uređenja u oblasti prometa. Naime, prigradski autobusi neće smjeti voziti kroz grad, niti se zaustavljati na gradskim autobusnim stajalištima.

S obzirom da je zaustavljena eksploatacija slanice iz solnih bunara Hukalo i Trnovac, čime su prestali razlozi slijevanja užeg gradskog jezgra, prvi čovjek grada je za ovu godinu najavio ispravljanje kose ceste kod Panonskog jezera, koja vozačima stvara poteškoće, naročito u zimskom periodu.

J. Š.

17. novogodišnji koncert tamburaša "Slobode"

Tamburaši Sportskog društva "Sloboda" iz Tuzle, kao i svake godine, točno u podne 2. siječnja u Narodnom pozorištu "Tuzla" održali su tradicionalni novogodišnji koncert.

Pod dirigentskom palicom Sakiba Mujezinovića izvedene su tradicionalne bosanske pjesme, tamburaši su zboradili i nekoliko pjesama Harisa Džinovića koje je otpjevao tuzlanski pjevač sevdalinki Muhamed Mujkanović, čime su se približili suvremenim trendovima u društvu.

Na ovom, sedamnaestom po redu, novogodišnjem koncertu prvi puta je nastupio i pomladak SD "Sloboda". Ovaj, jedan od najuspješnijih orkestara u BiH, školu tambure je otvorio prije dvije godine. Usprkos brojnim uspjesima na međunarodnim takmičenjima, tamburaši "Sloboda" ističu da im nedostaje materijalna podrška, te da ovaj orkestar u životu održava entuzijazam.

J. Š.

Ivan Mažuranić

Nakon sloma Rakovičke bune poreknuta je odmazda prema zavjerenicima, ali i uopće pravašima i političkim neistomišljenicima. Unionisti tada u Hrvatskoj nisu imali javnog protivnika koji bi se odupro njihovim političkim nastojanjima. Međutim, nakon niza korupcijskih afera i pronevjera novca namijenjenih regulaciji Lonjskoga polja, ban Rauch morao je odstupiti, a dio se unionista priklonio Mažuranićevim narodnjacima. Mažuranić je tako osnažio svoju političku poziciju. Godine 1872. imenovan je predsjednikom Hrvatskoga sabora, a 1873. godine imenovan je hrvatskim banom.

Piše: Zdenko Samaržija, Hrvatska rijec

Prihvatanje realizma

Osim JAZU-a, čiji je rad unatoč sukobu sa Strossmayerom Mažuranić pomagao, u Hrvatskoj su za vrijeme Mažuranića osnovane mnoge udruge (arheologa, glazbenika, sagrađena je i dvorana Hrvatskoga glazbenog zavoda, liječnika, pravni-ka, učitelja). Počeo je izlaziti i "Vijenac" književ- ni časopis koji je uređivao August Šenoa. Hrvat- ski su književnici prihvatili realizam kao domi- nantan pravac u književnom stvaralaštvu. Tada su primjerice djelovali Ante Kovačić i Eugen Kumičić.

Kako bi modernizirao Hrvatsku, ban Ivan Mažu- ranić (1873.-1880.) proveo je opsežne reforme u školstvu i sudstvu. Odvojio je upravu od sudstva, a modernizirao je i državnu upravu. Poreznim je refor- mama ubrzao novčarske tokove.

Zasluga Mažuranića

Mažuranić je u Hrvatskoj uveo obavezno četverogodišnje školovanje. Godine 1874. Matica ilirska preimenovana je u Maticu hrvatsku. Mažuranićevom je zaslugom 1874. godine osnovano Sveučilište u Zagrebu.

Za vrijeme Mažuranića u hrvatskim je školama uvedena tjelovježba kao nastavni predmet. Osnivaju se u Hrvatskoj prva sportska društva, klizačko, šahovsko, biciklističko, osniva se i sokolski savez.

Od 1877. godine do danas izlazi Šumarski list.

Od 1877. godine podne u Zagrebu označava grički top.

Gospodarska podloga njegovim reformama bila je u znatnom financijskom osamostaljenju Banske Hrvatske, koje je dogovoreno revizijom Na- godbe. Naime, Hrvatska je od 1873. godine slobod- no raspolagala sa 45 posto poreza prikupljenih na svome području. Političku je potporu Mažuranić imao u saborskoj većini, ali i u naklonosti bečkoga dvora.

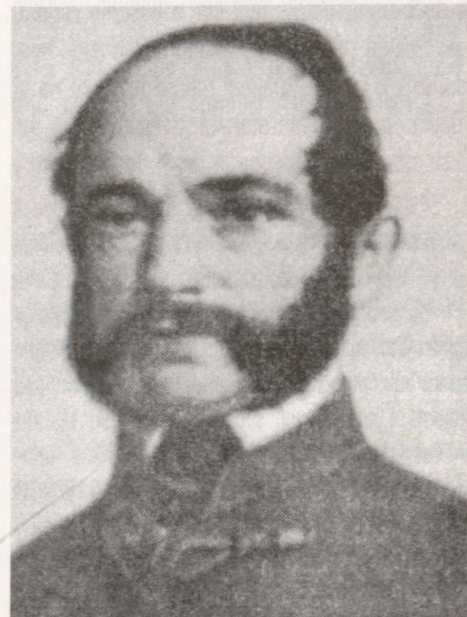
SVI U ŠKOLE:

Osnivanje mreže škola (u svakom je većem selu sagrađena škola te stan za učitelja), niza stručnih

Zemljotres u Zagrebu

Utorak 9. studenoga 1880. godine, Zagreb je pogodio snažan potres, koji se osjetio i u Dal- maciji i u Srijemu. Zagreb je ostao u ruševi- nama, a ništa bolje nisu prošla ni okolna mjes- ta. U Zagrebu koji je tada imao približno 23.000 stanovnika, znatno je oštećeno 1758 kuća. Nakon potresa Zagrepčani su prionuli obnovi grada. U Zagreb je došao i arhitekt Herman Bollé i u njemu ostao i radio umalo pola sto- ljeća.

srednjih i obrtničkih škola te visokih učilišta (u Karlovcu i Križevcima) i konačno Sveučilište u

Ban pučanin

Ban Ivan Mažuranić je uzore imao u demo- kratskim društvima zapadnoeuropskih zemalja. Osnaživši zakonodavnu vlast, koja je sada nadzi- rala rad bana, te odijelivši upravu od sudstva, Mažuranić je postavio temelje hrvatskoj nacio- nalnoj državi. Mažuranić je bio prvi hrvatski ban koji nije pripadao plemićkome staležu pa su ga nazvali banom pučaninom.

Berlinski kongres odlučio da austrougarska voj- ska uđe u Bosnu i Hercegovinu prestali su razlozi postojanja Vojne krajine (ona više nije bila granica) i Mažuranić je tražio da se Vojna krajina priključi Bosanskoj Hrvatskoj. Kako toj ideji nisu bili skloni vladajući krugovi Beča, a osobito Pešte, Mažuranić je podnio ostavku.

Koncert GKUD-a Bosna

Gradsko kulturno umjetničko društvo "Bosna" Tuzla upriličilo je tradicionalni koncert, u prepunoj dvorani Bosanskog kul- turnog centra u Tuzli. Oduševljenoj publici koja je od prvih muzičkih taktova i igara do kraja koncerta aplaudirala pred- stavile su se sve sekcije društva, folklorni ansambli, narodni orkestar, solisti, te članovi PK "Flamenco"

U veoma zanimljivom i bogatom programu članova Društva, folklorni ansambli pod stručnim vodstvom Džemala Hadžihanovića i Vahida Čamdžića predstavili su se igrama iz Bosne, Posavine, Makedonije, Staro Vranje. Narodim orke- strom rukovodio je Amir Softić, a članovi PK "Flamenco" nastupili su sa latinoameričkim plesovima, rock and rollom i show dancom, kojima rukovode Alan Alagić, Namik Trutović i Meliha Jahić.

Kao gosti programa ovog izuzetnog Društva s dugotrajnom tradicijom, mnogobrojnim priznanjima i nagradama na domaćim i stranim scenama predstavile su se i grupa "Tuzlanke" pod ravnanjem Bahire Hadžić.

A. D. S.
foto: BOSNA

Savjetnici i moć ljudske gluposti

Prigovaraju mi kako ne prozivam i krivo ne (o)gledam gospodina Miju KREŠIĆA, ministra sigurnosti Bosne i Hercegovine. Obrazlažu to još tvrdnjom kako sam uplašen njegovom novom dužnosničkom snagom.

PROVJERENO, Krešo se dokazao i pokazao demokratom, tolerantnim i uvidavnim čovjekom, a sve to su dokazi kako ni najmanje nije opasno kri- tizirati i prozivati, pa i neargumentirano, dotičnog ministra i prvu fotelju Županijskog odbora HDZ-a SOLI.

Upozorio me nedavno jedan znanac, kako je kra- nje vrijeme da se u pisanju prestanem siledžijski pona- šati. S obzirom na to da nije konkretizirao gdje, kada, kako, čime i na kome sam to silu primijenio ostao sam zatečen i neupućen što to trebam promijeniti.

U svezi s tim slažem se s mudročcu kako sila Bogu nije mila. Međutim, bez obzira na to nije suviše prepreke silom rušiti, ako drukčije ne može.

Uostalom, mudra narodna glasi: "Batina je iz raja izašla".

P.S. Izaberite kojoj mudrosti vjerovati i kojoj se prikloniti, a ako Vam je tako lakše ostanite po strani.

Glede, unatoč i u svezi (o)stajanja po strani više sam nego bijesan na apsolutnu većinu čitatel- ja ovih novina. S rijetkim i časnim izuzetcima, koji se na prste jedne ruke mogu izbrojati, nisam dobio odziv na suradnju u ovoj rubrici.

Jasno mi je kako je zlato šutjeti; a ako se već ne usuđujete javno progovoriti, na greške ukazivati i kritizirati, recite meni i ja ću to učiniti u Vaše ime, uz garanciju kako će vaš identitet ostati tajna, kao zaštićenih svjedoka.

Daleko smo rasuti po bijelom svijetu, česta je uzrečica u govorima i pisanjima. Izgovarajući i pišući je, očito smo nesvesni rasizma, jer osim bijelaca na zemaljskoj kugli postoje i dobri ljudi crne, žute i crvene boje kože.

Ovo mi liči, prema mojim saznanjima, na česte priče američkih protivnika kako Amerikanci najviše mrze rasiste i crnce.

Na samom isteku prošle godine pročitao sam kako je Globalni fond za zaštitu životne sredine osigurao 400.000 američkih dolara za izradu prvog

Nacionalnog izvještaja - klimatskim promjenama u Bosni i Hercegovini.

Čitajući ovu informaciju ostao sam uskraćen za saznanje koje će nacionalnosti biti spomenuti izvještaj, a bio bih sretniji i zadovoljniji da je toliko novca određeno za pomoć "be-ha" sirotinji.

Načelnik općine Laktaši Milovan TOPOLOVIĆ uručio je, pisale su novine, novčanu pomoć za 11 izbjeglih i raseljenih obitelji, koje su novo prebivalište pronašli i izabrali na ovoj teritoriji. Iznos od 30.000 maraka osiguran je rebalansom proračuna za 2007. godinu. Toliko novaca je, iz svog džepa, neosjetno mogao i trebao izdvojiti LAKTAŠ, pardon Laktašanin Milorad DODIK, pa sebi priskri- biti epitet velikog humaniste.

Najnižu plaću imat će nekvalificirani rad- nici i to 400 maraka, pisalo je prije neki dan u jednom novinama. Kada sam to pročitao psovao sam sam sebi sve po spisku što sam studirao i to još žurnalistiku, pa se ni uz pomoć mađioničarskih tri- kova ne mogu ni približiti spomenutom iznosu.

Predsjednik Sindikata zaposlenih u javnoj upravi Republike Srpske Jovan VUKOJE smatra kako su sadašnja primanja zastupnika u prosječnom iznosu od 3.500 maraka sasvim korek- tna. Bez obzira na to što sam najčešće na strani sindikata i sindikalaca, ovaj put za razliku od gore pomenutog, moram kazati da su bilo čija primanja, iz državnih jaslara, od spomenutih 3.500 maraka, ne korektna, nego kretenski i idiotski visoka, nepoštena, zločinačka, drska, bezobrazna, sramna,

Nikada nE treba podcjenjivati moć ljudske gluposti, glasi jedna od mudrih poruka koja se pojavljuje u razno-raznim novinama, radio i televiz- ijskim programima, te pokojem mudrom razgovoru. S obzirom na to da se i sam sa sobom često osjećam glupim, da se s glupcima i glupostima susrećem čak i u snovima, sve se više plašim upo- zorenja s početka ove priče, uz dobronamjernu i prijateljsku poruku čuvajte se ljudske gluposti i glupih ljudi kad god i gdje god možete.

Ovih dana, po drugi put u kratku vremenu, pročitao sam knjigu pod naslovom "Klub 300" i iz

njezina sadržaja saznao dosta podataka o tajnim kanalima svjetske političke, biznis i mafijaške moći.

Među brojnim naveden je i podatak da je Ljubljanska banka u SFRJ-u, to jest Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji, jedina bila u lancu pranja para od prodaje droga. Ne postoje nikakve mogućnosti za provjeru ovog masonsko- mafijaško-ciaškog podataka, ali s obzirom na sporove oko deviznih uštedovina mnogih Bosanaca i Hercegovaca, koji su ostali u ovoj banci, nameće se zaključak da nešto tukne na mafijašluku.

Iz pouzdanih izvora saznao sam kako je posao savjetnika najbolji i najlakši, za one koji ga se dočepaju i dokopaju. Dokaz tomu se krije u činjeni- cama da pametnim savjeti ne trebaju, a glupi ih ne traže.

Nudio sam se svim hrvatskim dužnosnicima iz Tuzle koji po specifičnoj težini povjerenih im dužnosti imaju pravo na savjetnike, ali nisam dobio ni jedan pozitivan odgovor. Kakav je tko zaključite sami!

Nedavno je jedan slovenski ugostitelj pronašao rupu u tamošnjem Zakonu o zabrani pušenja na javnim mjestima. Po tom propisu udisanje nikotina zabranjeno je i u njegovom restoranu. E, to mu je smetalo, jer je neizlječivi ovisnik o cigaretama, pa je jedan čolak kavane proglasio i registrirao svojom sobom za dnevni boravak.

Prije nego što je ovaj podatak predočio na sudu bila mu je određena kazna od čaaka 800 eura, ali je snalažljivi Janez uvjeren kako će biti prihvaćena njegova žalba, jer ničiji stan, pa ni njegova nova dnevna soba, nije javno mjesto.

Uhhh, koliko li bi se rupa moglo otkriti u "be- ha" zakonima, i sa pušenjem i bez pušenja.

Genijalac Albert AJNŠTAJN, tvorac teorije rela- tiviteta, davno je napisao: "Muškarcu koji sa zado- voljstvom gazi strojevi korak i o pojasu nosi sablju nije potreban veliki, dovoljan mu je mali mozak". Slažem se s genijalnim Ajnštajnom, ali mi se nameće pitanje bez odgovora; koliko li je Bosanaca i Hercegovaca i bez malog mozga, jer im je oružje bliže i draže o rođenog čaće.

Krivo (o)gledao: Nikola J. IVANOVIĆ

OVLASHTENA PRODAJA I SERVISIRANJE

SERVIS I DIJELOVI ZA FRANCUSKA, JAPANSKA I KOREJSKA VOZILA

D.O.O. "STUHLI AUTO" TUZLA; AUTO SERVIS Mramor, Majevička br.2, Tuzla

tel: 035/384-500; 035/384-484

Javna televizija na hrvatskom jeziku u BiH?!

Jedan od zaključaka, usvojen na nedavnom sastanku lidera pet stranaka s hrvatskim predznakom i Narodne stranke Radom za boljitak, je da i Hrvati u Bosni i Hercegovini trebaju (moraju - op. a.) dobiti javnu televiziju na svome jeziku. Sastanku su nazočili predsjednici dva HDZ-a: **Dragan Čović** i **Božo Ljubić**, lider HSP-a BiH **Zvonko Jurišić**, **Ivan Musa**, predsjednik HKDU BiH, te **Pero Raić** i **Jerko Ivanković-Lijanović**, iz HSS BiH-NHI, odnosno NS - Radom za boljitak. "Prvaci svih šest stranaka se slažu da su aspiracije hrvatskoga naroda za javnim televizijskim programom na hrvatskom jeziku legitimna zahtjev", istaknuo je predsjednik HDZ-a BiH Dragan Čović, koji je bio i domaćin ovog sastanka.

Ova štura i protokolarna informacija nije dobila potrebitu i željenu medijsku prezentaciju. Nije bilo reakcija, ni za, ni protiv, a to navodi na zaključak kako će Hrvati i dalje biti, živjeti i preživljavati bez svoje televizije. Ni sa ovog autoritativnog sastanka hrvatskih prvaka, lidera i uglednika, nije priopćeno pojašnjenje o detaljima. Logičkim se čini očekivanje odgovora na nekoliko pitanja: Kada bi ta i takva televizija trebala i morala početi s emitiranjem programa?

Umjesto kritike i prikaza

Listajući i čitajući "Prosvjetinu poslanicu" iz Tuzle

Ovaj broj, (po)najboljeg časopisa u Tuzli i Tuzlanskoj županiji, tiskanom na žalost, zbog besparice, u tiražu od samo 300 primjeraka, treba pročitati, čitati i proučavati zbog poboljšanja opće kulture i informiranosti

Za razliku od silnih i brojnih polemika pod zajedničkim nazivnikom "Za i protiv Vuka", o petnaestom broju, (juli-decembar 2007.), Časopisa za prosvjetu, nauku, kulturu, umjetnost, publicistiku... "PROSVJETINA POSLANICA", što ga izdaje Srpsko prosvjetno i kulturno društvo "Prosvjeta" Tuzla, pod uredničko-zaštitnim znakom **Vitomira Pavlovića**, zaslužuje samo ocjenu ZA. Ako ni radi čega drugog, a ono zbog, na jednom mjestu skupljenih, studiozno izabranih i ukoričenih, više spisateljskih uradaka o **Vuku Stefanoviću-Karađiću**. Izuzetne pozornosti je vrijedan i opširan, temeljit i sveobuhvatan razgovor s Cvijetinom MIJATOVIĆEM-MAJOM, revolucionarom i visokim dužnosnikom u bivšoj Jugoslaviji, obavljen 1990. godine, u zadnjim disajima njegova života. Ovaj broj, (po)najboljeg časopisa u Tuzli i Tuzlanskoj županiji, tiskanom nažalost, zbog besparice, u tiražu od samo 300 primjeraka, treba pročitati, čitati i proučavati zbog poboljšanja opće kulture i informiranosti. Apsolutna većina čitatelja zasigurno će saznati puno toga što ranije nije znala.

"Nauka koja um ljudski prevazilazi"

Iz predgovora "Prvom Srpskom Bukvaru", objavljenom 1827. godine u Beču, a iz pera Vuka Stefanovića-Karađića, saznajemo: "Što god su ljudi na ovome svijetu izmislili, ništa se ne može porediti s p i s m o m. Prijatelju ili znancu svome, koji je daleko preko bijelog svijeta, poslati misli svoje na komadu artije; čitati, što su drugi pisali prije dvije tisuće godina, i napisati, da mogu drugi poslije nekoliko tisuća godina čitati; to je nauka, koja um ljucki gotovo prevazilazi, i moglo bi se reći, da je onaj, koji je prvi to izmislio, bio više Bog nego čovek."

Kakva će joj biti uređivačko-sadržajna koncepcija, orijentacija i stranačko-politički predznaci? Gdje će joj biti sjedište? Koju i koliko teritoriju Bosne i Hercegovine će signal pokrivati? U kojim će sve sredinama postojati dopisništva? Koliko je novaca potrebno i iz kojih će se izvora osigurati za realiziranje ovog projekta?

Ukoliko bi i bila prihvaćena ova politička inicijativa, pa još i počela njena konkretna tehničko-tehnološka i kadrovska realizacija, a ključno interesno područje bila i (p)ostala zapadna Hercegovina, onda bi to, biranim riječima rečeno, bila još jedna promašena investicija. Tim prije i tim više što Hrvati Bosne i Hercegovine ne žive samo u ovom dijelu države. Uostalom, mjesta, gradovi, čaršije i čaršijice u kojima stoluju lideri stranaka s hrvatskim predznakom, nalaze se upravo u zapadnom dijelu Hercegovine. Dosadašnja hrvatsko-politička praksa je pokazala kako su Hrvati, iz ostalog dijela Bosne i Hercegovine, služili kao ikebana i eventualno kao tzv. kolateralna moneta za potkusurivanje.

S obzirom na dosadašnje nemile, neproduktivne i loše, a uglavnom prešućivane i pod tepihe trpane unutar-

Kronologijom, od Vukova rođenja u Tršiću, 26. 10. (po starom kalendaru) 1797. do njegove smrti 26.1.1864. godine, obuhvaćeno je sve najbitnije vezano za njegov život i djelo(vanje). S obzirom na to da je većina učila, naučila i zapamtila kako je Vuk reformator srpskog jezika i tvorac najsavršenijeg pisma - cirilice, ne malo će biti iznenađeni da je on za svoga života posjećivao carske odaje u Beču, dobivao nagrade od careva i kneževa, proglašavan počasnim članom više sveučilišta, progresivnih udruga i zaklada.

Između više autoritativnih priloga o Vukovu životu i značaju, teško se odlučiti koji je najbolji, najilustrativniji i najintrigantniji, te što od napisanog citirati. To ne dopušta ni skućeni prostor "Hrvatskog Glasnika", pa se probitačnim rješenjem i odgovorom na ovo (ne)zadano pitanje čini navođenje autora. Prema "Prosvjetinoj poslanici" broj 15. o Vuku su pisali: **Izmail IVANOVIĆ SREZNJEVSKI** (*Moskva 1844.*), **Ljubomir STOJANOVIĆ**, **Vatroslav JAGIĆ**, **Aleksandar BELIĆ**, **Đuro GAVELA**, **Isidora SEKULIĆ**, **Radoslav BOŠKOVIĆ**, **Pavle IVIĆ**, **Meša SELIMOVIĆ**, **Miodrag POPOVIĆ**, **Miroslav PANTIĆ**, **Radovan SAMARDŽIĆ**, **Milenko S. FILIPOVIĆ**, **Golub DOBRAŠINOVIĆ**, **Ivo ANDRIĆ**, **Petar SKOK** i **Vojislava VASILJEVIĆ**, koja je posebno naglasila: "Postoji samo jedno pjesništvo, pravo; ono ne pripada ni puku ni plemstvu, ni kralju ni seljaku, no CIJELOM ČOVJEČANSTVU, svim njima zajedno, a javlja se i u obrazovanim i neobrazovanim nacijama".

Komunizam nije greška?

Vitimir je PAVLOVIĆ, 1990. godine bio urednik u tuzlanskom tjedniku "Front slobode", čiji je zadnji broj izišao 1.7.2005. godine. Jedini je u poodamklim godinama Cvijetina MIJATOVIĆA-MAJE, uspio od njega "iščupati" razgovor. Na njegovo objavljivanje, slijedom Majina inzistiranja, čekalo se do prosinca 2007. godine. Iz tog intervjua izdvajam(o):

V. PAVLOVIĆ: Da vidimo ovako. U čemu je najveća greška komunističkog pokreta. On se nije dovoljno učvrstio, nije pokazao nekakvu životodajnu energiju i demokratiju. U čemu je, dakle, njegova najveća greška, po Vašoj ocjeni kao učesnika, revolucionara, čovjeka visokih funkcija.

C. MIJATOVIĆ-MAJO: "Ne može se reći - greška.

V. PAVLOVIĆ: Ili zabluda ili iluzija, recimo.

hrvatske relacije, na sva pitanja o i oko eventualne televizije na hrvatskom jeziku morali bi progovoriti predsjednici svih općinskih i županijskih odbora stranaka s hrvatskim zvanjem i predznakom. Kada je u pitanju Tuzla i Tuzlanska županija, reagiranja, stajališta i odgovori se s pravom očekuju od gospode: **Rade PEJIĆA**, predsjednika Općinskog odbora HDZ-a Tuzla; **Mije KREŠIĆA**, lidera Županijskog odbora HDZ-a Soli; **Peje BANOVIĆA**, prvaka HDZ-a 1990, Tuzlanske županije. Ne bi bilo suvišno, naprotiv, čuti i pročitati što na ovu temu misle lvo **ANDRIĆ-LUŽANSKI**, naš tuzlanski sabornik u Saboru Republike Hrvatske, **Tomo VIDOVIĆ**, SDP-ov dopredsjednik Skupštine Tuzlanske županije.

Želje, ideje, prijedlozi i inicijative u svezi s televizijom na hrvatskom jeziku u BiH do sada su pokazale kako je sve to bilo daleko od praktične realizacije, pa ne bi trebalo biti nikakvo iznenađenje da to bude i ovaj put. Zato bi u svezi s ovom temom, osim prozvanih, o tome trebali i morali progovoriti svi pismeni Hrvati ovoga kraja.

N. J. I.

C. MIJATOVIĆ-MAJO: "Komunizam, kad čovjek danas gleda, to je ideja koja ima za sobom hiljade godina neke vrste težnje naroda, čovječanstva za nekom pravdom, za nekom ravnopravnošću, za nekom slobodom."

V. PAVLOVIĆ: To kao ideja, ali mislim kao pokret kod nas?

C. MIJATOVIĆ-MAJO: "Mi smo i tu upali u dogme. Ja mislim da će biti komunizma kroz hiljadu godina, i ne znam koliko će ga biti i kakav će biti."

V. PAVLOVIĆ: Pitanje je da li će ga uopšte biti?

C. MIJATOVIĆ-MAJO: "Da li će ga biti, to mi ne znamo. Danas kad se vraćamo na te događaje prije 50 ili ne znam koliko godina, i od Lenjina i ovamo, možemo se u mnogo čemu samostalnije postavljati i razmišljati, a ja mislim da socijalizam kao ideja nije propala. Propao je ovaj socijalizam kakav je konkretno bio u ovom periodu, te socijalističke zemlje. Znam kako je bilo u Jugoslaviji, ali prave socijalističke ideje imaju svoje opravdanje istorijsko. Kako će one da se probijaju, to je teško predviđjeti. Na kraju krajeva, socijalizma ima i u kapitalističkim zemljama."

V. PAVLOVIĆ: Uzmimo za primjer Skandinaviju.

C. MIJATOVIĆ-MAJO: "Da. Više je tu socijalizma i demokratije nego i u jednoj takozvanoj socijalističkoj zemlji, pa i u nekim demokratijama zapadnog tipa. Dakle, probija se na razne načine taj socijalizam, a kako će biti u jednoj Americi, kako će biti, valja odbaciti sve šablone. Ima i tamo tekovina koje su odraz borbe za civilizaciju, za progres, za napredak, za ono što ljudima treba, što je korisno. Velike iluzije smo imali, velike, kad se čovek zamisli s kakvim smo mi iluzijama ušli u rat, kako smo mi zamišljali posleratnu Jugoslaviju, kao neku stvarnu socijalističku zemlju, koja će cvjetati, u kojoj će biti ravnopravnost, bratstvo..."

Nedovoljno upućeni čitatelji "Poslanice" ostat će uskraćeni za saznanja u svezi s autorima priloga koji su pisali o Vuku. Sasvim je izvjesno da nisu svi upoznati i obaviješteni o njima, poput urednika Pavlovića, a časopis ne bi ništa izgubio od specifične težine i eletizma da su, u fusnotama, priopćene osnovne informacije iz njihova stručnog životopisa.

N. J. IVANOVIĆ

Hrvatski najveći donator povratka u BiH

Prema podacima Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH, RH je najveći pojedinačni donator u procesu povratka u BiH. RH godišnje za povratak raseljenih u BiH za građevinski materijal izdvaja oko 25 milijuna kuna (oko 6 milijuna KM). Dok je proces povratka Hrvata na području FBiH osigurao za 84 posto od prijašnjeg broja Hrvata, što znači za 86.298 Hrvata, nešto je teži povratak na područje drugog bh entiteta - RS. Stoga je resomo bh ministarstvo hrvatskom Ministarstvu mora, turizma, prometa i veza uputilo prijedlog dugoročnog modela pružanja pomoći Hrvatima u BiH kroz osnivanje posebne agencije CROAID.

Završen jednomjesečni trening za liječnike iz Iraka

U Univerzitetsko-kliničkom centru (UKC) Tuzla okončan je i treći jednomjesečni trening program za fizioterapeute iz centra i bolnica za rehabilitaciju i fizikalnu medicinu iz Iraka. UKC Tuzla i Centar za međunarodnu rehabilitaciju iz SAD-a kao partneri proveli su projekt žurne rehabilitacije u okviru aktivnosti Svjetske banke u provedbi projekta pomoći žrtvama rata u Iraku. Riječ je o edukaciji menadžera u zdravstvu, liječnika fizijatara i fizioterapeuta iz zdravstvenih ustanova u Iraku. Projekt je počeo 10. rujna prošle godine, kada je u Tuzlu stigla prva grupa polaznika edukativnog programa. To je posljednja grupa iračkih zdravstvenih radnika koja je boravila u Tuzli u projektu urgentne rehabilitacije. Posljednja grupa u čijem će sastavu biti 10 liječnika, dolazi 4. veljače 2008. godine.

MAKEDONIJA

Poginulo 11 vojnika u padu vojnog helikoptera Jedanaest ljudi je poginulo u padu makedonskog vojnog helikoptera u blizini Skopja, objavili su makedonski mediji. Helikopter Mi-17 ruske proizvodnje srušio se iz zasad nepoznatih razloga desetak kilometara južno od makedonskog glavnog grada. Poginuli su pilot i deset vojnika u letjelici. Prema izvješćima lokalnih medija, vojnici su se vraćali iz BiH, gdje su sudjelovali u mirovnoj misiji EUFOR-a.

Promocija Tuzle u Nizozemskoj i Češkoj

Turistički potencijali TK-a bit će ovih dana predstavljeni na sajmovima u Nizozemskoj i Češkoj. Turistička zajednica TK u suradnji s Turističkim udruženjima BiH na međunarodnom sajmu Vakantiebeurs u Utrechtu u Nizozemskoj, koji se održava do 13. siječnja, sudjeluje i tradicionalno i promovira turistička odredišta i proizvode ovoga podneblja.

U suradnji s općinom Gradačac Turistička zajednica TK sudjeluje i na sajmu u Brnu u Republici Češkoj, na kojem se predstavlja ju sve sfere modernog života, s vodećim manifestacijama u središnjoj Europi, koji posjeti više od 1,1 milijun ljudi do 13. siječnja.

U BiH ima više pušača nego u Hrvatskoj

Prema istraživanjima Hrvatska ima 27,4 posto pušača, a BiH 37,6 posto u dobi od 18 do 65 godina

BiH spada u zemlje u kojima je školska populacija najizloženija pasivnom pušenju u regiji

Muškarci više puše

Za razliku od Hrvatske, koja ima 27,4 posto svakodnevnih pušača, BiH ima 37,6 posto pušača u starosnoj grupi 18 do 65 godina, od čega 29,7 posto žena i 49,2 posto muškaraca. No, zabrinjavajući podatak je da se svake godine broj djece pušača povećava.

Svaka treća osoba pušač

Svjetska zdravstvena organizacija (SZO) upozorava da svakih osam sekunda u svijetu umire jedan čovjek uslijed posljedica štetnog djelovanja duhana. Procjenjuje se da danas u svijetu puši milijardu i tri stotine milijuna ljudi, a približno 5 milijuna ljudi godišnje umire od posljedica pušenja. Ukoliko se ne zaustave sadašnji trendovi pušenja, do godine 2030. broj umrlih od bolesti vezanih uz pušenje mogao bi se udvostručiti i doseći 10 milijuna. U Hrvatskoj je najmanje svaka treća odrasla osoba pušač, a procjenjuje se da od bolesti vezanih uz pušenje godišnje umire oko 10.000 ljudi ili svaka peta umrla osoba.

SARAJEVO

U izdanju *Svjetla riječi svjetlo dana ugledala nova knjiga Duhovni stupovi Bosne Srebrene*

U izdanju Svjetla riječi izašla je knjiga "Duhovni stupovi Bosne Srebrene - Neki značajniji bosanski franjevci od 15. do 20. stoljeća", fra Mire Vrgoč, člana Franjevačke provincije Bosne Srebrene i dugogodišnjeg profesora na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu, javila je FIA. Vrgoč je na gotovo 800 stranica obradio 40 značajnih franjevac Bosne Srebrene: prvih dvadesetak neki su od najzaslužnijih žstupova, koji su igrali vrlo veliku ulogu u pastoralnom i književnom životu Provincije, a ostali su većinom franjevci iz livanjskog kraja.

Radovi su većim dijelom ranije objavljeni u časopisima, ponajviše u Bosni Franciscani, i u raznim zbornicima. Kako ističe dr. Du-bravko Lovrenović, jedan od recenzenata knjige, projekte takvog obujma u razvijenim zemljama obično rade institucije, i to dugi niz godina; u ovom slučaju, pak, taj pionirski zadatak pao je na leđa pojedinca, što samo za sebe govori o pothvatu za čiju su realizaciju bili potrebni dugogodišnji rad, strpljenje i motivacija.

TAMNA STRANA 2007. godine

- Ratovi, tragedije, požari, klimatske promjene, siromaštvo, terorizam, bolesti... Svijet je i 2007. godine obilovao crnim vijestima. Bilo je tu i velikih znanstvenih otkrića, gospodarskih uspjeha, tehničkih dostignuća, humanitarnih akcija. Međutim, velike globalne akcije za dobrobit Zemljana još nema na vidiku.
- Nafta, hrana, dolar, klima. Američka valuta u stalnom je padu, mnoge zemlje bježe od petrodolara, a nafta nije nikada bila skuplja. Istodobno svijet troši više hrane nego što je proizvodi, a globalno topljenje ne zaustavlja se.
- Obarač su povlačili ljuti mladi ljudi, tinejdžeri ili oni tek koju godinu stariji. Gledali bi u oči nevini, kojima bi tren kasnije prosvirali mozak. Svoj bi bijes prije toga ispovijedali u kameru uvijedali svoj bijes u uključenu kameru, a onda hladnokrvno na internetu objavili manifest post mortem.
- Godina 2007. obilovala je događajima i pričama koje su razbijale predrasude i mitove, šokirale i sablažnjavale javnost, ponekad i oduševljavale. Ovo je godina u kojoj su uhićenja i sprovodi pretvarani u medijski spektakl, a građani s fotoaparatom postali paparazzi.
- Ubijena Benazir Bhutto. Dva mjesca nakon povratka iz egzila, bivša pakistanska premijerka pogodena hicima u vrat i prsa. Napadač se raznio bombom ubivši pri tome najmanje 15 ljudi. Sve su svjetske sile osudile ubojstvo Benazir Bhutto.

Iz tiska - Večernji list

MLADOST JE DAR PRIRODE, A STAROST UMJETNIČKO DJELO

Vlado Štefanić

Vrvi krv topla, vrvi žilama kože bez bora, kao svila na vjetru slobodna plesa, sa osmijesima, jer, što je mladost ako ne osmijeh, i ljubav miomirisnih poljubaca, šetnja udvoje bez prijeteće poljuljane mašte?! Zamisli: trava postelja dnevna, u njoj tvoj nespupen lik, ruka tvoja miluje njenu kosu, kosu nade. I ti se smiješiš, nije bitno kome, nije bitno čemu, tvoj život je tvoja radost! Dlanom dotičeš plavilo neba, ono je tvoja nada, odana ljubavnicu koja će te vjerno čekati. Na obzoru iščekivanja, proljeće na licu cvijećem umiveno.

Mlad čovjek lakše trga trnje, eliksiri držanja za ruke opijeno čuče u predgrađima zbilje. Predaja usana u razaranju strasti, i ljeto, vrelo, žuto ljeto... Popijeni hedonizmi iz čaše zvane kristal. Nježni, teški kristal... Mladost je dar, osjet koji je grijeh otresti kao staru zamašćenu krpu trudeći se zaposjesti depresijama, nezadovoljstvima psovačkih osvajanja. Rijetki su mladošću opčinjeni koji još na prefinjen način umiju kušati dane mladosti uz lijepu glazbu, poneki antologijski stih i ružu... Zar će izumrijeti crvena ruža koja je trebala biti darovana djevojci prekrasna osmijeha, uz koji stih, i nervozno stiskanje ruku: Hoće li doći?!

A rana jesen ljudskoga života kao opomena steže, odveć hladi, to prve kiše spomeni brišu, i starost vješto portrete slika, precizne, otužne, a ulje na platnu ulje je boli, i sjet, kad se staračko tijelo osami, a srce mlado, još uvijek mlado, odu životu zbori potih, da ne čuje neko proljeće novo. Naborane ruke s požutjelim venama još pružaju ruke prema proljeću, kada se sjećaju divnih nježnih njenih ruku bijelih. Vjetar i dalje pjeva

*Hvala mladosti divna
Što si mi zauvijek darovala
Usne te divne crne žene
Kad su sve lade potopljene
Znale pronaći put
Put do površine*

*Uzimam stare fotografije
Iako žute iako sjetne
Ljube me i sada
Usne te divne
Divne crne žene*

Nijedno umjetničko djelo nema tako otužne boje kao vlažna starost u očima onih koji nikada ne stare!

Ljiljana Tadić

Guinness potvrdio - Tuzlaci oborili svjetski rekord u najmnogobrojnijem poljupcu

Tuzla uskoro postaje jedini grad u BiH s trgom ljubavi

Da su Tuzlaci 1. rujna oborili svjetski rekord u najmnogobrojnijem poljupcu zvanično je potvrdio i Guinness. Početna ideja organizatora, gradonačelnika Tuzle Jasmina Imamovića i Radija Kameleon bila je da Tuzla postane grad ljubavi i da iz BiH svijetu pošalje poruku mira.

Te bajkovite noći okupilo se preko 6.980 parova, kako bi svi zajedno pokazali da ljubav pobjeđuje sve prepreke i kako bi dokazali da i naša zemlja ima pravo postati u svijetu zemljom pozitivnih stvari. "Samo se jednom ovako nešto događa, oborili smo rekord i on je naš. Zadovoljan, sam, uradili smo ogromno posao. Poljubac ima svog goluba mira koji je poslan u cijeli svijet. Mi smo bili samo medij i zajedno s 25.000 naših sugrađana poslali smo taj poljubac, tu poruku mira kojeg je Guinness priznao", kazao je Zlatko Berbić, vlasnik Radija Kameleon.

Kako je naglasio gradonačelnik Tuzle Jasmin Imamović, ovu vijest objavile su kao top temu svi najveći svjetski mediji. "Ne znam kada je posljednji put jedna vijesti iz BiH, ocijenjena tako pozitivno kao obaranje Guinnessovog rekorda u najmnogobrojnijem poljupcu, ne znam kada se dogodilo da mi nešto uradimo u BiH, a da o tome euforično dobro govori CNN, njemački RTL, Al Jazeera i da to bude top tema na internetu", kazao je gradonačelnik Imamović, zadovoljan sveukupnom manifestacijom.

U obaranju svjetskog rekorda u najmnogobrojnijem poljupcu sudjelovalo je 6.980 registriranih parova, mada kako kažu organizatori u ludoj noći 1. rujna sudjelovalo je oko 25.000 ljudi. Kako je protjecala kontrola ljubljenja za naš list govori Edin Osmanbegović, glavni kontrolor te noći. "Nisam do sada nikome rekao da ja tih noći nisam skoro nikako spavao, samo sam brinuo hoće li sve proteći kako treba, jesmo li negdje pogriješili ili nešto propustili. Ali ipak smo uspjeli, najbolji smo i svjetski smo rekorderi", kaže Edin Osmanbegović. U obaranju svjetskog rekorda u ljubljenju sudjelovali su parovi iz Tuzle, svih općina Tuzlanske županije, Sarajeva, Zenice, Doboja, Brčkog, Travnik, Mostara, ali i parovi iz Srbije, Hrvatske i Crne Gore. Velik dio posla za obaranje ovog rekorda dali su djelatnici Radija Kameleon koji su sve ovo uspješno organizirali. Kristina Gligorović, voditeljica na Radiju kazala nam je da je Kameleon dobio najljepšu rođendansku čestitku. "Drago mi je da se naš trud ostvario i ispunio. Kompletna priča ima lijep svršetak za ovu godinu, ali i lijep početak za narednu godinu za koju već planiramo brojne nove projekte", kazala je Gligorović.

Sudionici poljupca pokrenuli su zanimljivu ideju da se mjesto održavanja Revolucije ljubavi, zauvijek ovjekovječi tako što bi mu se dao naziv Trg ljubavi. Jedan od Tuzlaka predložio je čak da se po uzoru na Njemačke centre, na najfrekventnijim mjestima, obilježi Kissing point, ili točke ljubavi. Tuzla time uskoro postaje jedini grad u BiH s trgom ljubavi.

Maja Nikolić

Prema glasanju posjetilaca portala Tuzlalive.ba

Željko Komšić najpopularniji, Dodik najnepopularniji političar u BiH

Član Predsjedništva **Željko Komšić** političar je godine u BiH, smatraju posjetitelji popularnog tuzlanskog portala www.tuzlalive.ba. U anketi koja je trajala deset dana, od oko 250 posjetilaca, svoj glas za Komšića dalo je njih 240, dok je osjetno manji broj glasova dobio načelnik Tuzle, Jasmin Imamović.

Za ličnost Tuzlanskog kantona posjetitelji su izabrali kirurga **dr. Emira Kabilu**, dok je beogradski sužanj **Ilija Jurišić** dobio najviše glasova za ličnost godine Tuzle.

Posjetitelji su glumcem godine izabrali mladu glumicu **Jasminku Pašić** (Hanka), **Elmedin Kikanović** je sportaš TK i Tuzle, a Sloboda Dita najuspješniji sportski kolektiv u ovom gradu u 2007. godini.

Za javno poduzeće godine proglašen je SKPC "Mejdan", a Narodno pozorište "Tuzla" za kulturnu ustanovu godine.

Posjetitelji portala smatraju da je Tvornica pitke vode u Tuzli pothvat u 2007. godini, dok je Tuzlanski list, prve tuzlanske dnevne novine, proglašen medijem godine.

Naposlijetku, posjetitelji su birali i najnepopularniju ličnost 2007. godine, a u toj konkurenciji tijesno "pobjedu" izvojevao je premijer RS **Milorad Dodik** ispred glumca **Emira Hadžihafizbegovića**, te premijera Tuzlanskog kantona **Enesa Mujića**.

Uspješna karijera je uvijek na strani uspješne mame

Malo prije Nove godine sjedila sam s jednim našim dobrim obiteljskim prijateljem. Dosta je on stariji od nas, ali prepun divnog životnog iskustva. Razgovaramo mi tako o ženama, on ih inače obožava. Nepojmljiva meni tolika ta njegova istinska ljubav prema damama i nejasno mi da netko toliko može veličati onu unutarnju ljepotu žene. Upustim se ja u razgovor s njim. Kaže on meni da su rijetki oni koji ženu s tolikom ljubavlju i pažnjom promatraju, mnogo je onih koji na ženu gledaju kao na nekakav predmet. Tek onda kada veličinu žene i majke počnu promatrati kao bića koja znače život, tek tada počinju shvaćati kako je sve uz ženu ljepše i idealnije, a kako s druge strane, bez žene ništa nema smisla. Svaki dan pred njom je toliko različitih izazova i svatko, od muža do djece očekuje da mama i žena bude savršena.

I stvarno je tako. Zastala sam neki dan u trgovini i promatrala jednu mladu mamu s dvoje predivne djece. Gledam ja nju kako s tolikom ljubavlju svom sinčiću pokušava objasniti da je već dovoljno izabrao čokoladica i smokija i da jednostavno više mama nema sitnih gvozdjenjaka za još koje lizalo. "Vidiš sine, ako tebi kupim lizalo, onda tajo danas nema ručka. Znaš?" Sinčić je uporan. "Ja ću taji dati svoj tanjur." Ali uporna je i mama. "Nećeš ni ti imati tanjur, jer mama nema novaca i nema vam što skuhati." "Meni skuhaš lizalo.", kaže on. Ne daju se. Međutim dok je njemu objašnjavala i uvjeravala ga kako je sve skupo, s druge strane kćerica je svoju bananicu već uspjela otvoriti i sva se umrljati. Roza jaknica je postala čokoladna, a uzeti joj tu istu čokoladicu iz ruku trebalo je učiniti vrlo mudro, jer u suprotnom krenut će u plač i onda od tog plača bez ijedne suze mogli bismo se svi u trgovini uznemiriti. "Mamaaaaaa ja sam ti stlasno zedan. Ja bih jedan cok.", čuje se mališan s druge strane. Ljubomoran što mama posvećuje malo više pažnje njoj nego njemu, brat sestri otima iz ruke njezin sok. Sad malena u plač i vuče ga za kosu. Povuci-potegni, tamo-amoo... Mama već pomalo ljuta sad uzima stvar u svoje ruke i polako njih troje, kao vojska marširaju prema kasi. Ni jedno ni drugo ne progovaraju, a ne smiju ni suze pustiti. Već vidno ljuta, ali strpljiva, mlada mama uspijeva barem djelomično očistiti umrljane ruke i polako, vrlo ženstveno odlazi sa svojim mališanima.

Divna obiteljska slika. Međutim, mame vrlo često imaju ceremonije s dječicom i kod kuće. Djeca znaju biti jako teška na hrani, posebno ako je ručak na stolu baš onda kada se oni najslabije igraju. Tada jednostavno ništa da jedu, odjednom ne mogu, nisu gladni. Pa sad cijela kazališna predsta-

va ponovno. "Ajmo jednu kašikicu za mamu, jednu za baku, jednu za tatu, jednu za senu, jednu za batu.", objašnjava mama. "Mamaaaaaa, ajd mi pričaj Tri prašića", kaže mališan. Onda mama priča priču, pjeva i sve se moguće igracke istresu, djeca traže da jednu sama bez da ih itko hrani, brisanje rukavom tek ispeglane majice nije ništa neobično, samo da pojede. Čak znaju postavljati tako komplikovana pitanja, da odlučite maknut televizor iz kuće kako do njihovih mozgova ne bi više svašta dolazilo.

Nekad pomislimo da se djeca rađaju s trećom godinom fakulteta, jer su im još samo neke sitnice nejasne. Kad su sve ceremonije završene, onda proradi i prut. Nagovoriti dijete da ide malo zaspati, to se vrlo često čini nemogućom misijom. Ali i to mama nekako uspijeva. Ako se slučajno pojavi gripa kod mališana, to je onda posebna procedura. Pričati mu da će sada doktoru, da teta mora pregledati grlo bolje je ne pokušavati. A tek da će dobiti bocu. Uffff. Ne usuduj se. Sve to mama nekako uspije, pa i nagovori dijete da popije vrlo gorak sirup od čijeg

neugodnog mirisa i vas zaboli glava. Opet ujutro buđenje, spremanje u vrtić, objašnjavanje da mama i tata moraju na posao, sve ispočetka...

I tako svaki dan. Ali mlada mama, svejedno je uvijek dotjerana, nasmijana i vedra odlazi na posao. Na poslu sve treba biti savršeno napravljeno, od žene se čak najviše očekuje, ali one uvijek bez ikakvih prigovaranja naprave sve kako treba. U današnjem društvu žena je uspjela pokazati da za nju nema nedokučive odgovornosti. Osmijeh na poslu, ogledalce u rukama, po neki trač opet ne izostane i polako. Sve se stigne. Onda slijedi čitanje dnevnih zadataka, danas treba po djecu u vrtić do četiri sata, nakon toga treba otići kupiti malenom trenerkicu, jer iako je jedna kupljena prije mjesec dana, već je malo okračala. Djeca rastu. Kad stigne kući slijedi ručak, peglanje, igranje, odgovaranje na različita dječja pitanja, sat molitve i odgoja, večera, razgovori s mužem kako biti još bolja u poslu i daj Bože spavanje. Budući da je četvrtak voljela bi pogledati Gorana Milčića i **Brisani prostor...**

Iz dana u dan naše mame i sve mame ovoga svijeta svakodnevno nam pružaju ljubav i topli dom. Kad smo mi veseli, one su još veselije, kad nas boli, njih bol slama. S ljubavlju kuhaju brdo kolačića, s radošću dočekuju blagdan, nedjeljom odlaze na svetu misu, nose naše križeve. Dok smo mali i ne smijemo ostati sami kod kuće one nas vode sa sobom na posao, sjedimo u njihovim uredima, šaramo, crtamo, pišemo, daju nam nositi svoje štikle, dopuštaju da im raspemo svu šminku, da mutimo mikserom šlag. One žive za svoju djecu, svakodnevno pišu zadaće, prolaze s djecom najgora životna razdoblja, pubertet, simpatije, ljubavi... i sve razumiju. I onda im netko pokušava prigovoriti onu kavu i dvosatno turpijanje noktiju, čupanje obrva, peglanje kose i šminkanje, posjetu frizerki, tračanje i neumorno obilaženje različitih trgovina... Nije fer. Osim što je dobra mama, ona nastoji imati i dobru karijeru. Sve stigne i u poslu je nezamislivo uspješna. Zamjerite joj??? Jedan dobar muž svaku noć isprati svoju ženu na počinak, poljubi je i tiho joj šapne **Dobra si, dobra mati.**

Maja Nikolić

GRAĐEVINARSTVO
PROIZVODNJA
TRGOVINA

LUCIANA

Adresa: Magistralni put bb, Lukavac, BiH
Tel/fax: ++387 35 553 454, 553 453

E-mail: luciana@bih.net.ba
www.luciana.ba

ODGOVORNOST

Liga za obranu ženskih prava u Americi ponudila je književnici Pearl Buck (1892.-1973.) položaj počasne predsjednice, tvrdeći da se uključivanjem žena u aktivnu politiku poboljšavaju uvjeti života na zemlji.

"Nisam baš sigurna u to", odgovorila je Pearl Buck na taj prijedlog. "Ako su muškarci od ovog svijeta napravili toliku zbrku, njih su ipak rodile žene! Prema tome, svatko ima svoj dio odgovornosti!"

DVADESET

Tijekom jedne službene večere supru- ga američkog veleposlanika u Parizu sjedila je uz francuskog predsjednika Charlesa de Gaullea (1890.-1970.), a kako bi mu pokazala naklonost, u šali mu je rekla:

"Ah, gospodine predsjedniče, da ste bar dvadeset godina mlađi, a da sam i ja dvadeset godina mlađa..."

To je čula gospođa De Gaulle i dodala: "Draga gospođo, zaboravili ste da bih i ja tada bila dvadeset godina mlađa."

UDVARANJE

Zapazivši da joj se neki mlađi časnik njezine garde zagledao u oči, ruska carica Katarina II. Velika (1729.-1796.), koja je zemljom vladala čvrstom rukom, zapitala ga je:

"Zar se vi meni udvarate?"

"O, ne, veličanstvo, to mi nije ni na kraj pameti", odgovorio joj je zbunjeno časnik.

"E, pa znajte onda", objasnila mu je carica, "da svaka žena, bez obzira kakvu dužnost obnaša, očekuje da joj se svaki muškarac udvara!"

TRI STVARI

Američki inženjer, pionir u proizvodnji automobila, standardizacije i masovne proizvodnje na tekućoj vrpici, Henry Ford (1863.-1947.), svoju je karijeru započeo kao čistač cipela. U jednom intervjuu novinar ga je upitao što je po njegovom mišljenju potrebno za veliki uspjeh u životu.

Ford je odgovorio: "To su tri stvari: sreća, sreća i opet sreća."

ANDEO

Prijatelj francuskog slikara Gustava Courberta (1819.-1877.) želio se konačno oženiti pa je umjetnika upitao za savjet.

"Zašto ne uzmeš gospođicu Musette?", sugerirao mu je slikar. "Izgleda kao andeo."

"Ni u snu! Izgleda kao da je naslikana."

"A zar si ti ikada vidio anđela koji nije bio naslikan?", uzvratilo mu je Courbert.

114 godina tradicije

projektiranje i proizvodnja
remont i održavanje
usluga

www.tzv-gredelj

GREDELJ

Zdravlje

Stalno povišena tjelesna temperatura

To je podmukao simptom pa je vrlo važno liječniku dobro opisati i ostale simptome i tegobe.

Što može biti

Virusna upala pluća: Ako temperatura od 37,5°C potraje najmanje sedam dana, ako se zadržala nakon gripe i ne prolazi unatoč terapiji te ako su prisutni i jaki bolovi u mišićima i intenzivan kašalj, moguće je da je riječ o virusnoj upali pluća.

Liječnik će uputiti pacijenta na rendgen pluća: u slučaju upale na snimci će pluća biti zamućena (ta se zona naziva mrljom na plućima). Kao i kod ostalih tipova upale pluća, nužna je terapija antibioticima. Iako je riječ o virusnoj upali, antibiotici se propisuju zato što je ona najčešće praćena bakterijskom infekcijom. U prehrani se posebno preporučuje povećati unos energetski bogatih i lako probavljivih namirnica poput ječma i krupnika. Dobro je dva puta dnevno popiti topli čaj od mješavine lipe, matičnjaka i narančinih cvjetova jer ublažava kašalj.

Upala crvuljka: Ako je povišena temperatura između 37-37,5°C, prisutna je uglavnom navečer i prati je blaga bol koja se od noge širi prema slabijima, to su mogući simptomi upale crvuljka.

Pregled se sastoji u opipavanju donjeg desnog dijela trbuha, odnosno područja gdje je crvuljak. U slučaju upale liječnik primjećuje otečenost, a pacijent na pritisak osjeća bol. Prema potrebi, za potvrdu dijagnoze može se obaviti UZV trbuha. Upala crvuljka uglavnom se liječi kirurškim zahvatom pod općom anestezijom.

Tuberkuloza: iako je danas rijetka, i tuberkuloza je jedna od bolesti čiji simptom može biti dugotrajna blago povišena temperatura. Uzročnik bolesti Kochov bacil može godinama biti ugniježđen u plućnim šupljinama bez simptoma. No, u periodima kad je imunitet jako narušen i organizam slab, npr. kod velikog stresa, bacil se aktivira. Kad se počnu javljati simptomi bolesti, ona postaje zarazna. Simptomi su isti kao kod bronhitisa. No, kod tuberkuloze postoje i dodatni znakovi koje treba ozbiljno shvatiti: kašalj koji traje dulje od tri tjedna i ne prolazi unatoč terapiji, praćen noćnim znojenjem, temperaturom od 37 do 37,5°C i mršavljenjem.

Bacili tuberkuloze mogu se dokazati analizom sekreta pod mikroskopom. Bolest se prenosi na isti način kao i prehlada, no nije tako zarazna. Povećan

oprez potreban je kod osoba u čijoj je obitelji bilo slučajeva tuberkuloze.

Nema idealne težine

Čak 12 kilograma više od "idealne" tjelesne težine neće povećati smrtnost od srčanih bolesti i raka, ali može pomoći u prevladavanju nekih bolesti, tvrde američki liječnici. Oni istovremeno ističu kako prekomjerna tjelesna težina povećava smrtnost od dijabetesa i bolesti bubrega.

Prehrana i rak prostate

Prehrana sa smanjenim unosom ugljikohidrata pomaže zaustaviti rast tumora prostate. Utvrđeno je to pokusom koji je pokazao smanjeni rast tumora u miševa koji nisu konzumirali ugljikohidrate, u odnosu na one koji su ih konzumirali.

Pospani su agresivni

Nekoliko neprospavanih noći ne čini nas samo umornima i razdražljivima nego i agresivnima. Čini se da dugotrajno nespavanje aktivira primitivne obrasce ponašanja, u kojima nismo sposobni za kontrolirane, primjerene reakcije na podražaje iz okoline. Osim razdražljivosti, neispavanost može potaknuti i agresiju.

Sretni i debeli

Zajednički, bračni i izvanbračni život u velikog broja parova potiče porast tjelesne težine i manju tjelesnu aktivnost. No dobra je vijest da samo jedan partner treba pojačati brigu o zdravlju te će ga njegov životni suputnik gotovo sigurno u tome slijediti.

Čaj dobar za kosti

Prema petogodišnjem istraživanju provedenom na tristotinjak australskih žena u dobi od 75 do 85 godina, žene koje su redovito pile zeleni i crni čaj imale su veću gustoću kostiju. Nije utvrđeno na koji način čaj usporava propadanje koštane mase, no poznato je da biljni čajevi nemaju takav učinak.

Dijabetes i srce

Dok srce zdrave osobe kao gorivo za rad koristi i masnoće i ugljikohidrate, srce dijabetičara koristi isključivo masnoće, što može dovesti do njegova zatajenja. Razlog tomu je činjenica da je u srcu osoba s dijabetesom pojačan rad PPAR-alfa proteina, a saznanje da pojačan rada PPAR beta/delta proteina poboljšava funkciju srca moći će pomoći u liječenju.

Noge otiču zbog tlaka

Što se tiče oticanja nogu morate redovito kontrolirati tlak i uzimati propisanu terapiju, da bi se smanjilo oticanje nogu. Dobro je i kod sjedenja noge uvijek podignuti, te izbjegavati duže stajanje na istom mjestu. Suhu i tanku kožu koja se ljušti treba

nakon svakog tuširanja ili kupanja namazati odgovarajućim losionom ili mlijekom za njegu. Za samo suhu kožu su najprihvatljivija mlijeka s ureom (Eucerin sa 10 posto uree ili Bepanthen losion). Tako će koža zadržati elastičnost i izbjeći će se njeno daljnje isušivanje i ljuštenje. Ako se pojavi crvenilo ili ranice, morate se javiti dermatologu.

U seksu je sve rizik!

Ukoliko ste dobrog zdravlja vi i partner, te prakticirate monogamnu vezu, uz normalne higijenske navike, oralni je spolni odnos podjednako (ne)rizičan kao i vaginalni odnos, iako kod oralnog seksa postoji nešto manja mogućnost zaraze nego kod ostalih oblika penetracije, oralni je spolni odnos podjednako rizičan kao i vaginalni odnos, ukoliko ga prakticirate bez zaštite, s osobom čiji vam je zdravstveni status nepoznat, pa je najbolje da se prije stupanja u bilo kakvu vrstu odnosa bez zaštite prethodno testirate na najčešće uzročnike spolnih infekcija.

Oralnim se putem lako prenose klamidija, gonoreja i većina drugih bakterijskih spolnih i oralnih infekcija, a od virusa najčešće herpes simplex, citomegalovirus, Epstein-Barr, hepatitis B virus, HPV i ostali. S jedne strane gledano, rizik je danas i prijeći cestu. U seksu je danas rizik sve osim odgovornog spolnog ponašanja kojim bi se trebalo prakticirati tzv. sigurniji seks. Biti zdrav, imati zdravog, nepromiskuitetnog partnera, oprati spolovilo prije i nakon seksa, sve to znači prakticirati sigurniji seks. Seks s jednim partnerom siguran je, ako ste zdrave i uzajamno vjerne osobe.

4 promjene produljuju život za 14 godina

Ljudi koji piju umjereno, vježbaju, prestanu pušiti i svakodnevno jedu pet obroka voća i povrća - u prosjeku žive 14 godina dulje od onih koji ne usvoje nijednu od tih zdravih navika, objavili su britanski znanstvenici. Da ti faktori pridonose zdravlju i duljem životu dokazano je i prije, no nova je studija i brojčano izrazila njihov kombinirani utjecaj.

"Naši rezultati dodatno podupiru ideju da čak i male promjene u životu mogu osigurati velike promjene u zdravlju te mogu ohrabriti one koji žele promijeniti životne navike", napisali su istraživači s Cambridgea u časopisu PLoS Medicine te zaključili: "Oboružani ovom informacijom, djelatnici ureda za javno zdravlje građane će lakše poticati na promjene kako bi unaprijedili zdravstveno stanje ljudi srednje i starije dobi."

JAVNO PODUZEĆE
RADIO TELEVIZIJA
TUZLANSKOG KANTONA

Mi prodajemo vrhunska vozila!
Vi zaslužujete vrhunsku uslugu!

NIPEX
Kvaliteta koja pokreće.

Tuzla, Tel.: 035 384 384 i 384 385

www.nipex.ba

TRADICIJA I KVALITET U GRADITELJSTVU

GRAĐEVINARSTVO I GRAĐEVINSKA INDUSTRIJA D.D.

48260 KRIŽEVCI, ULICA KRALJA TOMISLAVA 45

TEL : (048) 279-300 FAX : (048) 279-333

www.radnik.hr e-mail: radnik@kc.htnet.hr

Ca-C 1000
Sandoz®

Ca-C 1000 je jedinstvena šumeća tableta prijatnog okusa, koja sadrži toliko vitamina C kao 17 narandži i toliko kalcija kao 1 čaša mlijeka.

Ca-C 1000 je odličan izbor:

- pri liječenju prehlade i gripe
- za sve, koji se neuravnoteženo hrane
- kada osjetimo pomanjkanje energije
- u starosti
- pri dužoj bolesti ili poslije nje
- za pušače
- za vrijeme trudnoće i dojenja
- kod fizičkog napora (sport)
- u stresnoj situaciji
- za adolescente (kod brzog rasta)
- poslije operacije
- pri dijetama mršavljenja

Prije upotrebe pažljivo pročitajte upute!
Ova tableta je proizvodnja farmaceutske kompanije Sandoz d.o.o. iz Tuzle.

MEDIS

NOVARTIS

Za sva vremena

ŽIVOTNO OSIGURANJE
MOĆNO A OBROČNO

CROATIA OSIGURANJE d.d.

tel: +387 39 839 100,
www.croatiaosiguranje.com, croatia-os.ljubuski@int.tel.hr

stuhli
motel tuzla
VI. Branimir Stuhli
Ul. Bukinjska br. 60 • Tel. ++387-35-283-330 ; 061-13-10-13 • E-mail: stuhli@bih.net.ba

CVJEČARA FLORAMI

Vam nudi veliki izbor rasade, saksija, žardinijera, zemlje za cvijeće od 50 l, 20 l, 10 l, 6 l, 5 l, te zemlje u pakiranju od 1kg iz vlastite proizvodnje pod nazivom FLORATRES, rezanog cvijeća, lončanica, svijeća, lampinjona, lukovica svih vrsta, ruža sadnica i ukrasnog šiblja.

Sve to možete nabaviti uz najpovoljnije cijene u gradu i dobiti stručne savjete.

Vaše je samo da dođete na MALU PIJACU i da se uvjerite u našu ponudu.
FRANJO BOSANKIĆ

Osnovan 1992.godine
I ❤️ FM RADIO
Kameleon
Marketing: 250-261, 250-262, 250263 http://www.kameleon.delta.com.ba
Centrala: 250-055 (tel/fax) radio_kameleon@delta.com.ba

MOTEL ORION ORMANICA SREBRENİK
TEL. 035 650-035 061 143-337 VI. Mato Jurić

Digital foto laboratorij

FOTO ŽUNIĆ

Tuzla tel/fax 0038735254594
Tuzla 035257205
Tuzla 035251448
Gračanica 061772282
Tolani 061251897
Doboj 053231554

Mobil 0038761135960
061142399

www.fotozunic.co.ba

e-mail zunic@inet.ba

PrintCom
GRAFIČKI INŽENJERING
75000 Tuzla, Mije Keroševića 20
Tel: +387 35 282 000, 281 751
Fax: +387 35 311 210
e-mail: printcom@bih.net.ba

RTV SLON TUZLA, BiH
KLA PROJEKTOVANJE
TELEVIZIJA
SLON
extra
54. kanal UHF
+387 35 205 205
www.rtvslon.ba
89 MHz

PLIVA

Članica Barr grupe

PLIVA Hrvatska d.o.o. Predstavništvo u Bosni i Hercegovini

Trg heroja 10, 71000 Sarajevo

Tel.: + 387 33 72 35 35, Fax.: + 387 33 65 39 86

HOLDINA

TRGOVINA NAFTNIM DERIVATIMA

ŠIROKA MREŽA MALOPRODAJNIH OBJEKATA

- Kvalitetno gorivo svih vrsta
- Bogat izbor robe široke potrošnje

VELEPRODAJA SKLADIŠTE PODLUGOVI

- Dnevna isporuka naftnih derivata bez ograničenja u količinama
- Dostava loživog ulja na Vašu adresu

Azize Šaćirbegović 4b, 71 000 Sarajevo
tel.: 033 276 430 Fax: 033 658 616

Od svih banaka,
samo je jedna
moja banka

Znam zašto.

NLB Tuzlanska banka d.d., Tuzla
Maršala Tita 34, 75000 Tuzla
T: 035 / 259 259
F: 035 / 250 596 i 250 597
E: info@nlbtuzlanskabanka.ba

NLB Tuzlanska banka

ISSN 1840-1260

9 771840 126007